

РЕФЕРЕНТНА ПОНУДА ЗА ИНТЕРКОНЕКЦИЈА
НА
Друштво за телекомуникации
ЛАЈКАМОБАЈЛ ДООЕЛ Скопје
наменета за оператори на
јавна комуникациска мрежа
регистрирани во службената евиденција на
Агенцијата за електронски комуникации на
Република Македонија

верзија 2.0

Одобрена од Агенција за електронски комуникации
Решение бр. УП1- Бр 1306-27-1 од 23.04.2019 година

во Скопје, 25.04.2019 година

Референтна понуда за интерконекција на ЛАЈКАМОБАЈЛ ДООЕЛ Скопје

Со Одлука на Директорот на Агенцијата за електронски комуникации бр. 1302 - 103 од 22.01.2018 година, Друштво за телекомуникации ЛАЈКАМОБАЈЛ ДООЕЛ Скопје беше определен за оператор со значителна пазарна моќ на релевантниот пазар за продажба на производи и услуги на големо (согласно Одлуката за утврдување на релевантни пазари што се подложни на предходна регулација број 02-5015/1 од 23.09.2010 година - Услуга за завршување на повик во јавни мобилни комуникациски мрежи на географското подрачје на Република Македонија. Одлуката е повеќе пати изменета, со измени и дополнувања заведени под бр. 02-2010/2 од 15.04.2011 година, 0307-1276/2 од 07.05.2014 година, 0201-1476/7 од 15.12.2014 година, 1306-252/2 од 20.01.2016 година, 1303-690/10 од 19.04.2016 година и 1302 – 1322/2 од 11.04.2017 година).

Согласно одлуката, на Друштвото за телекомуникации ЛАЈКАМОБАЈЛ ДООЕЛ Скопје му се наметнуваат обврските уредени со одредбите на Законот за електронските комуникации (Службен весник на РМ бр.39/2014, 188/2014 и 44/2015, 193/2015, 11/2018 21/2018) и прописите донесени врз основа на него, особено во делот на изготвување на Референтна понуда за интерконекција (понатаму во текстот: РПИ).

Дополнително, солгасно РЕШЕНИЕ на Директорот на Агенцијата за електронски комуникации бр. 1405 - 27 од 04.03.2019 година, Друштвото за телекомуникации ЛАЈКАМОБАЈЛ ДООЕЛ Скопје беше задолжено да достави изменета Референтна понуда за интерконекција за одобрување пред Агенцијата за електронски комуникации, на начин што со истата ќе се овозможи IP интерконекција.

Од тие причини, како оператор за јавна комуникациска мрежа со значителна пазарна моќ на Пазар 12, ја објавува оваа РПИ врз основа на која и според условите дефинирани во неа ќе се склучува Договор за интерконекција на точките за интерконекција согласно описот во Прилог 5 за Услуга за завршување на повик во јавната мобилна комуникациска мрежа на ЛАЈКАМОБАЈЛ, за повици оргинирани во рамки на географското подрачје на Република Македонија, (понатаму во текстот: **Интерконекциски услуги**) и во врска со која РПИ ќе се усогласат постоечките договори за интерконекција склучени со оператори на јавна комуникациска мрежа.

СОДРЖИНА:

1. ПРЕДМЕТ И ДЕЛОКРУГ НА РПИ.....	8
2. ОПШТИ УСЛОВИ ЗА СОРАБОТКА	9
2.1. Потребни дозволи и документи издадени од надлежните органи ..	9
2.2. Барање за склучување Договор за интерконекција.....	9
2.3. Водење на преговори	11
2.4. Основни принципи за соработка	11
3. ИНТЕРКОНЕКЦИСКИ УСЛУГИ ПРЕДМЕТ НА РПИ.....	13
3.1 Интерконекциски услуги на ЛАЈКАМОБАЈЛ	13
4. НАДОМЕСТОЦИ.....	14
4.1. Надоместоци за интерконекција	14
4.2. Надоместоци за Интерконекциските услуги.....	14
4.3. Момент на настанување на побарувањата	15
4.4. Измена на применетите надоместоци.....	15
5. ТЕХНИЧКА АРХИТЕКТУРА НА ИНТЕРКОНЕКЦИЈА.....	16
5.1. Воспоставување на Интерконекција	16
5.2. Пристапни точки за говорен сообраќај.....	17
5.3. Пристапни точки за сигнализациски сообраќај.....	17
5.4. Опис на расположливиот интерфејс	19
5.5. Сигнализација и Синхронизација на Мрежата	19
5.6. Тестирања	21
6. УСЛУГА ВОД ЗА ИНТЕРКОНЕКЦИЈА	31
6.1. Нарачување на капацитети на Водови за интерконекција.....	31
6.2. Одговорност на Страните за Водот за интерконекција	32
7. ОСТАНАТИ ТЕХНИЧКИ УСЛОВИ	33
7.1. Преносна опрема	33
7.2. Преносна рута.....	33
7.3. Лоцирање на преносната опрема	33
7.4. Лоцирање на преносната опрема во објекти на локација на Пристапна точка на ЛАЈКАМОБАЈЛ (колокација)	33
7.5. Услови на околината и безбедност	34
7.6. Услови на напојување и заземјување на опремата	34
7.7. Интерконекција на локации на Пристапните Точки на ЛАЈКАМОБАЈЛ	35
7.8. Реализирање на Интерконекцијата.....	35
8. КВАЛИТЕТ НА ИНТЕРКОНЕКЦИСКИТЕ УСЛУГИ.....	37
8.1 Општи одредби за квалитет.....	37
8.2. Обврска за размена на ASR параметрите	37
8.3. Обврска за размена на NER параметрите	37
8.4. Обврска за проследување на CLI параметрите	38
8.5. Обврска за обезбедување преносливост на броеви	38
8.6. Обврска за одржување на нивото на MOS параметарот	39
8.7. Обврска за одржување на бројот на блокирани и бројот на неуспешни повици.....	39
8.8. Обврска за прекинување на повик	39
8.10. Веројатност на пропусливост на Мрежата	39
8.11. Мерки за регулирање на сообраќајот	40

9.	ПЛАНИРАЊЕ И НАРАЧКА НА ИНТЕРКОНЕКЦИСКИТЕ УСЛУГИ	41
9.1.	Планирање на капацитет за Интерконекција.....	41
9.2.	Планирање на говорниот сигнализацискиот сообраќај.....	42
9.3.	Рутирање на говорниот и сигнализацискиот сообраќај.....	43
10.	УПРАВУВАЊЕ И ОДРЖУВАЊЕ НА ИНТЕРКОНЕКЦИЈА И СОРАБОТКА И ОДГОВОРНОСТ НА СТРАНИТЕ.....	45
10.1.	Општи одредби.....	45
10.2.	Формулар за известување	45
10.3.	Обврски и операции при нормални услови (предвидливи настани)	46
10.4.	Процедури при извршување на планирани промени/прекини на Интерконекциските услуги	47
10.6.	Принципи на ескалација	50
10.7.	Утврдување на приоритети и сложеност на техничките упити.....	51
10.8.	Група за ескалација	52
10.9.	Степен на сериозност и матрица на ескалирање	53
10.10.	Работа на локацијата на другата Страна	53
10.11.	Обврски и операции при исклучителни ситуации	53
10.12.	Соработка и одговорност на Страните.....	54
11.	ФАКТУРИРАЊЕ, НАПЛАТА И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ПЛАЌАЊЕТО	56
11.1.	Фактурирање и наплата	56
11.2.	Содржина на фактурата.....	58
11.3.	Содржина на фактурата за Надоместоците за интерконекција 58	
11.4.	Законска затезна камата	58
11.5.	Доцнење со плаќањето.....	59
11.6.	Издавање на фактура	59
11.7.	Доспевање на Фактура.....	60
11.8.	Доставување на Фактури.....	61
11.9.	Отстапување во износите на Фактурите за Интерконекциските услуги 61	
11.10.	Инструменти за осигурување на плаќањето	62
12.	ОДНОС СО КОРИСНИЦИТЕ.....	65
13.	ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОПСТВЕНОСТ.....	66
14.	РАЗМЕНУВАЊЕ НА ИНФОРМАЦИИ.....	67
15.	ДОВЕРЛИВОСТ И ДЕЛОВНА ТАЈНА.....	68
16.	ЗАШТИТА НА ЛИЧНИ ПОДАТОЦИ	71
17.	ДОВЕРЛИВОСТ И ТАЈНОСТ НА КОМУНИКАЦИИ	72
18.	ОДГОВОРНОСТ И НАДОМЕСТ НА ШТЕТА.....	73
19.	ПРЕСТАНОК НА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ ИНТЕРКОНЕКЦИСКИ УСЛУГИ И СООДВЕТНИ ОБВРСКИ	75
19.1.	Привремен прекин на Интерконекциските услуги	75
19.2.	Предвиден прекин на Интерконекциските услуги.....	76
19.3.	Непредвиден прекин на Интерконекциските услуги.....	76
19.4.	Основен (важен) услов	78
19.5.	Виша сила.....	78

20. ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕКРШУВАЊЕ НА ДОГОВОРОТ ЗА ИНТЕРКОНЕКЦИЈА СКЛУЧЕН ВРЗ ОСНОВА НА РПИ	80
21. ВАЖНОСТ И ИЗМЕНИ НА РПИ НА ЛАЈКАМОБАЈЛ	81
22. ВРЕМЕТРАЕЊЕ, РАСКИНУВАЊЕ И ИЗМЕНА ИЛИ ДОПОЛНУВАЊЕ НА ДОГОВОРОТ ЗА ИНТЕРКОНЕКЦИЈА СКЛУЧЕН ВРЗ ОСНОВА НА РПИ.....	82
22.1. Времетраење на важноста на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РПИ	82
22.2. Предвремено раскинување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ	82
22.3. Раскинување со заедничка спогодба	83
22.4. Еднострано раскинување	83
22.5. Обврски при престанување на важноста на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РПИ	85
22.6. Општи одредби за измена на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РПИ	86
23. ОДВОИВОСТ НА ОДРЕДБИТЕ.....	88
24. МЕЃУСЕБНИ ОДНОСИ МЕЃУ ДОГОВОРЕНИТЕ СТРАНИ.....	89
25. РЕШАВАЊЕ НА СПОРОВИ	90
26. ОТСАПУВАЊЕ.....	91
27. МЕРОДАВНО ПРАВО	92
28. СКЛУЧУВАЊЕ НА ДРУГИ ДОГОВОРИ МЕЃУ СТРАНИТЕ	93
29. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ.....	94
29.1. Составни делови на оваа РПИ	94
29.1. Толкување на поими и термини	94
ПРИЛОГ 1. ТЕРМИНИ И ТОЛКУВАЊА.....	96
ПРИЛОГ 2. ИНТЕРКОНЕКЦИСКИ УСЛУГИ ПРЕДМЕТ НА РПИ НА ЛАЈКАМОБАЈЛ	104
1. Надоместоци за Интерконекциските услуги кои ЛАЈКАМОБАЈЛ ги обезбедува на Операторот	105
1.2. Надоместоци за Интерконекција	105
1.3. Надоместоци за колокација	107
1.4. Измена на применетите надоместоци.....	107
ПРИЛОГ 4. ФАКТУРИРАЊЕ И НАПЛАТА.....	108
1.1. Фактурање на Интерконекциските услуги	108
1.2. Фактурање на Надоместоците за интерконекција	108
ПРИЛОГ 5. ВОСПОСТАВУВАЊЕ И УПРАВУВАЊЕ СО ИНТЕРКОНЕКЦИЈА .	109
1. Пристапни точки за размена на говорен сообраќај.....	109
2. Пристапни точки за сигнализациски сообраќај.....	109
ПРИЛОГ 6. УСЛОВИ ЗА ТЕСТИРАЊЕ НА ИНТЕРКОНЕКЦИСКИТЕ УСЛУГИ .	110
ПРИЛОГ 7. АДРЕСИ ЗА КОНТАКТ И МЕСТА ЗА ПРИЈАВУВАЊЕ.....	112
ПРИЛОГ 8. НУМЕРАЦИЈА.....	113
ДОДАТОК 1. ФОРМА НА ИЗВЕШТАЈОТ ЗА СООБРАЌАЈ	115
ДОДАТОК 2. ТЕКСТ НА БАНКАРСКАТА ГАРАНЦИЈА.....	116
ДОДАТОК 3. ФОРМУЛАР ЗА ПРИЈАВА НА ДЕФЕКТИ/ПРЕЧКИ И ЗА ПЛАНИРАНИ РАБОТИ ЗА ИНТЕРКОНЕКЦИСКИТЕ УСЛУГИ.....	118
ДОДАТОК 4. ИЗВЕШТАЈ ЗА ГРЕШКИ ПРИ ТЕСТИРАЊА	120
ДОДАТОК 5. ПРЕДВИДУВАЊЕ НА СООБРАЌАЈ И КАПАЦИТЕТИ ЗА ИНТЕРКОНЕКЦИЈА.....	121

ПРИЛОЗИ КОН РЕФЕРЕНТНА ПОНУДА ЗА ИНТЕРКОНЕКЦИЈА

- Прилог 1.** ТЕРМИНИ И ТОЛКУВАЊА
- Прилог 2.** ИНТЕРКОНЕКЦИСКИ УСЛУГИ ПРЕДМЕТ НА РПИ НА ЛАЈКАМОБАЈЛ
- Прилог 3.** НАДОМЕСТОЦИ
- Прилог 4.** ФАКТУРИРАЊЕ И НАПЛАТА
- Прилог 5.** ВОСПОСТАВУВАЊЕ И УПРАВУВАЊЕ СО ИНТЕРКОНЕКЦИЈА
- Прилог 6.** УСЛОВИ ЗА ТЕСТИРАЊЕ НА ИНТЕРКОНЕКЦИСКИТЕ УСЛУГИ
- Прилог 7.** АДРЕСИ ЗА КОНТАКТ И МЕСТА ЗА ПРИЈАВУВАЊЕ
- Прилог 8.** НУМЕРАЦИЈА

ДОДАТОЦИ КОН РЕФЕРЕНТНА ПОНУДА ЗА ИНТЕРКОНЕКЦИЈА

- Додаток 1.** ФОРМА НА ИЗВЕШТАЈОТ ЗА СООБРАЌАЈ ПОМЕЃУ СТРАНИТЕ
- Додаток 2.** ТЕКСТ НА БАНКАРСКАТА ГАРАНЦИЈА
- Додаток 3.** ФОРМУЛАР ЗА ПРИЈАВА НА ДЕФЕКТИ/ПРЕЧКИ ЗА ИНТЕРКОНЕКЦИСКИТЕ УСЛУГИ
- Додаток 4.** ИЗВЕШТАЈ ЗА ГРЕШКИ ПРИ ТЕСТИРАЊЕ
- Додаток 5.** ПРЕДВИДУВАЊЕ НА СООБРАЌАЈ И КАПАЦИТЕТ ЗА ИНТЕРКОНЕКЦИЈА

1. ПРЕДМЕТ И ДЕЛОКРУГ НА РПИ

- 1.1. Оваа РПИ ги утврдува техничките и комерцијалните услови, цените, начинот, постапката и роковите под кои ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе ги обезбеди Интерконекциските услуги предмет на оваа РПИ на домашни оператори на јавна комуникациска мрежа кои обезбедуваат јавни комуникациски услуги во Република Македонија и кои се регистрирани во службената евиденција на Агенцијата за електронски комуникации на Република Македонија, а кои бараат воспоставување Интерконекција со ЛАЈКАМОБАЈЛ (понатаму во текстот: **Страна, Договорна страна** или **Оператор**) со цел овозможување на комуникација помеѓу нивните Корисници и Корисниците на ЛАЈКАМОБАЈЛ.
- 1.2. Страната може да поднесе Барање за обезбедување на интерконекција од член 2 од оваа РПИ исклучиво под условите наведени во оваа РПИ.
- 1.3. Условите од оваа РПИ претставуваат услови под кои ЛАЈКАМОБАЈЛ е подготвен да превземе обврска за склучување на Договор за интерконекција врз основа на оваа РПИ.
- 1.4. Поради избегнување на секакво сомнение, само со прифаќање на оваа РПИ од страна на оператор на јавна комуникациска мрежа не може да настане Договор за интерконекција, туку за Договор за интерконекција врз основа на оваа РПИ е потребно да се склучи и потпише посебен писмен документ со ЛАЈКАМОБАЈЛ.
- 1.5. Меѓусебното поврзување помеѓу мрежите на ЛАЈКАМОБАЈЛ и Операторот ќе се реализира по склучување на Договор за интерконекција во согласност со оваа РПИ и по потпишување на Протоколот за тестирање утврден во истата, согласно точка 22.1.
- 1.6. ЛАЈКАМОБАЈЛ и Операторот може да се договорат за обезбедување на Дополнителни услуги кои ќе се обезбедуваат надвор од делокругот на оваа РПИ врз основа на посебен комерцијален договор за Дополнителни услуги и овие услуги ќе бидат реализирани по засебни и дедицирани E1/Ethernet интерфејси односно капацитети во рамки на Водот за интерконекција обезбеден од Операторот надвор од капацитетите потребни за обезбедување на Интерконекциските услуги предмет на оваа РПИ.
- 1.7. По одобрување на РПИ од страна на АЕК, ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе ја објави истата на својата официјална веб страна: www.lycamobile.mk.

2. ОПШТИ УСЛОВИ ЗА СОРАБОТКА

2.1. Потребни дозволи и документи издадени од надлежните органи

2.1.1. Подносителот (понатаму во текстот: **Барател**) на Барањето за обезбедување на интерконекција односно за започнување на преговори за склучување на Договор за интерконекција врз основа на оваа РПИ (понатаму во текстот: **Барање**), доставува изјава во која под целосна одговорност изјавува дека управува со јавна електронска комуникациска мрежа и/или обезбедува јавни електронски комуникациски услуги во согласност со ЗЕК, правилата, прописите од областа на електронските комуникации и другите позитивни законски прописи, односно дека ги има добиено сите дозволи и одобренија издадени од страна на надлежните органи неопходни за изградба, управување и работа со мрежа и давање на услуги, и во насока на склучување на Договор за интерконекција во прилог на Барањето ги доставува следните документи:

- а) писмена потврда за извршена регистрација на нотификација за обезбедување на јавни електронски комуникациски мрежи и/или услуги издадена од АЕК во согласност со одредбите на ЗЕК;
- б) копија од Решение за доделување на соодветна нумерација издадено од АЕК;
- в) копија од Решение за доделување на национален код за сигнализација издадено од Агенцијата за електронски комуникации;
- д) писмена потврда за имплементирана функционалност на Преносливост на броеви согласно Правилникот за преносливост на броеви издадена од страна на АЕК;
- ѓ) потпишан Договор за неоткривање на доверливи информации (Договор за доверливост) со ЛАЈКАМОБАЈЛ приготвен од страна на ЛАЈКАМОБАЈЛ; и
- е) останати документи (концесии, дозволи, одобренија, решенија итн.) потребни за изградба, управување и работа со мрежа и давање на услуги согласно ЗЕК и други важечки законски прописи во Република Македонија.

2.2. Барање за склучување Договор за интерконекција

2.2.1. Операторот кој е заинтересиран за склучување на Договор за интерконекција врз основа на оваа РПИ треба да поднесе до ЛАЈКАМОБАЈЛ писмено Барање.

2.2.2. Барателот пред започнување на преговорите за воспоставување на Интерконекција покрај дозволите наведени во подточка 2.1.1, во прилог на писменото Барање за преговори поднесено до ЛАЈКАМОБАЈЛ е обврзан да ги достави и следните податоци:

- а) својот назив и седиште;
- б) Вид на Интерконекциската услуга која се бара;
- в) адреси на Пристапните точки за кои Барателот го поднесува Барањето;
- г) предвидување на сообраќајот за следните 12 (дванаесет) месеци за секоја Интерконекциска услуга која се бара, поделено по месеци.
- д) предвидување на бројот на Е1 преноснички капацитети/активни Е1 интерфејси во рамки на Водот за интерконекција за следните 12 (дванаесет) месеци, поделено по месеци;
- ѓ) предвиден (планиран) рок за времетраење на Договорот за интерконекција кој ќе биде склучен врз основа на оваа РПИ.
- е) интерфејси, листа и идентификација на неговите Пристапни точки;
- ж) спецификација на опремата (хардвер и софтвер) на неговата интерконекциска централа која е потребна за дефинирање на параметрите за интерконекција и соодветни сертификати за усогласеност;
- з) опис на мрежна архитектура;
- с) правила и принципи на рутирање на сообраќајот кои Барателот ги применува за обезбедување на секоја Интерконекциска услуга која е заинтересиран да ја користи.
- и) податоци за точките за пристап од референтната понуда за кои се бара колокација и вид на колокација;
- ј) потврда за имплементирана функционалност на преносливост на броеви согласно Правилникот за преносливост на броеви издадена од Агенцијата

2.2.3. Барањето ќе се смета за комплетно само по доставување на сите потребни податоци и документи утврдени со одредбите во точките 2.1 и 2.2. Барањето се доставува на следната адреса:

ЛАЈКАМОБАЈЛ ДООЕЛ Скопје
ул. 23 Октомври бр. 11А,
1000 Скопје
Република Македонија

2.2.4. Во рок од 10 работни (десет) дена од приемот на комплетно Барање, ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе испрати известување до Барателот за датумот за почеток на преговорите во врска со склучување на Договор за интерконекција врз основа на оваа РПИ. Истовремено со известувањето, ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе му достави на Барателот нацрт

Договор за интерконекција изготвен врз основа на оваа РПИ, којшто ќе се користи како основа во текот на преговорите.

- 2.2.5. Доколку за време на преговорите ЛАЈКАМОБАЈЛ побара дополнителна документација потребна за склучување на Договорот за интерконекција врз основа на оваа РПИ, Барателот е обврзан да ја достави бараната документација за финализирање и склучување на Договорот.
- 2.2.6. Доколку ЛАЈКАМОБАЈЛ оцени дека Барањето доставено од Барателот е технички неоправдано ќе достави писмено известување до Барателот за причините поради кои привремено ги прекинува преговорите за склучување на Договорот за интерконекција врз основа на оваа РПИ. Секое одложување во склучувањето на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ предизвикано од Барателот поради поткрепување и/или подобрување на Барањето, нема да се вброи во пресметка на крајниот рок за склучување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ, односно нема да се смета како дел од периодот од 45 (четириесет и пет) дена од прием на целосното Барање.
- 2.2.7. Доколку ЛАЈКАМОБАЈЛ оцени дека Барањето треба да биде изменето и/или дополнето во одредени делови ќе достави писмено известување до Барателот во кое ќе го извести за истото. Доколку Барателот во рок од 30 (триесет) дена од денот на приемот на известувањето не го измени Барањето согласно побараните измени од ЛАЈКАМОБАЈЛ, Барањето ќе биде одбиено.
- 2.2.8. Барањето може да биде одбиено поради основани причини при што ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе го достави одговорот со образложение за одбивањето до Барателот, во писмена форма.

2.3. Водење на преговори

- 2.3.1. Во текот на преговорите за склучување на Договор за интерконекција врз основа на оваа РПИ, условите дефинирани во Нацрт Договорот за интерконекција изготвен врз основа на оваа РПИ може да се изменат само доколку предложената измена:
- а) не е спротивна на условите дефинирани во оваа РПИ;
  - б) не прекршува важечки пропис ; и
  - в) е договорена помеѓу двете Страни.
- 2.3.2. Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ треба да биде склучен во период од 45 (четириесет и пет) дена од приемот на комплетното Барање поднесено од страна на Барателот.

2.4. Основни принципи за соработка

- 2.4.1. За постигнување на интерконекција согласно оваа РПИ, Барателот ќе ги вложи сите разумни напори, со цел:
- а) да го заштити интегритетот и безбедноста на мрежите кои се поврзуваат;
  - б) да ги заштити податоците кои Страните меѓусебно ги разменуваат; и
  - в) да обезбеди функционирање на Интерконекциските услуги.
- 2.4.2. Соработка ќе се води според важечките прописи, а било кои технички прашања кои не се законски регулирани ќе се управуваат во согласност со меѓународните спецификации и стандарди. Било кое прашање кое не е опфатено со прописите и не е регулирано со технички спецификации и стандарди ќе биде договорано помеѓу Страните врз база на „случај по случај“.
- 2.4.3. Подносителот на Барањето нема да дозволи, намерно или преку несовесно односно небрежно постапување, дејство во врска со својата сопствена мрежа кое би предизвикало штета на мрежата на ЛАЈКАМОБАЈЛ.
- 2.4.4. Подносителот на Барањето е должен да обезбеди исполнување на параметрите за квалитет на Интерконекциските услуги предмет на оваа РПИ во врска со која се склучува Договор за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ.
- 2.4.5. Интерконекцијата помеѓу Страните треба да се воспостави во рок од 60 (шеесет) дена од датумот на потпишување на Интерконекцискиот договор склучен врз основа на оваа РПИ, доколку сите услови предвидени во оваа РПИ се задоволени.
- 2.4.6. Доколку не е поинаку договорено помеѓу Страните, првиот работен ден по денот на потпишување на Протоколот за спроведените тестови во согласност со процедурата дефинирана во точка 5.6. на оваа РПИ, ќе се смета за ден на оперативен почеток со работа.

3. ИНТЕРКОНЕКЦИСКИ УСЛУГИ ПРЕДМЕТ НА РПИ

3.1 Интерконекциски услуги на ЛАЈКАМОБАЈЛ

- 3.1.1. ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе му ги обезбеди на Операторот Интерконекциските услуги наведени во и на начин утврден во Прилог 2 на договорените Пристапни точки за интерконекција наведени во Прилог 5 во согласност со одредбите на оваа РПИ.
- 3.1.2. Обезбедувањето на Интерконекциските услуги наведени во Прилог 2 може да се изврши само доколку Операторот го има навремено обезбедено комплетниот износ на банкарската гаранција регулирана во точка 11.10.
- 3.1.3. Доколку Операторот не ги исполни обврските од точка 11.10, ЛАЈКАМОБАЈЛ може да одбие обезбедување на Интерконекциските услуги и/или да го прекине Интерконекцискиот пристап на Операторот. Во тој случај одредбите наведени во точка 11.5 ќе останат применливи.
- 3.1.4. Страните се должни да постапуваат во согласност со одредбите за нумерација во врска со Интерконекциските услуги, наведени во Прилог 8.
- 3.1.5. Повиците кои потекнуваат од Корисниците на мрежата на Операторот кој ќе склучи Договор за интерконекција врз основа на оваа РПИ ќе терминираат во мрежата на ЛАЈКАМОБАЈЛ и обратно преку E1 интерфејси односно капацитети во рамки на Водот за интерконекција. Дојдовен сообраќај од корисници на други оператори од Република Македонија преку конекцијата со Операторот ќе биде прифатен.
- 3.1.6. По стапувањето на сила на оваа РПИ, повиците кои потекнуваат од Корисниците на мрежата на Оператор кој има на сила референтна понуда за интерконекција одобрена од АЕК, ќе се терминираат во мрежата на ЛАЈКАМОБАЈЛ по засебни и дедицирани E1/Ethernet интерфејси односно капацитети во рамки на Водот за интерконекција и за истите ќе се применуваат надоместоците дефинирани во Прилог 3.
- 3.1.7. Сите Дополнителни услуги кои не се предмет на оваа РПИ ќе се реализираат на засебни E1/Ethernet интерфејси односно капацитети во рамки на Водот за интерконекција и на основа на посебен комерцијален договор помеѓу Страните.

4. НАДОМЕСТОЦИ

4.1. Надоместоци за интерконекција

- 4.1.1. Операторот ќе ги сноси Надоместоците за интерконекција, вклучувајќи ги надоместоците за поставување и операција со Водовите за интерконекција.
- 4.1.2. Водовите за интерконекција (како дел од Надворешните Секции) ќе бидат обезбедени од Давател на услуга на изнајмени линии. Операторот во потполност ги сноси трошоците за Надворешните секции, за воспоставување и користење на Водовите за Интерконекција при реализацијата на иницијалната Интерконекција, како и при секое следно проширување на капацитетите на Водовите за интерконекција.
- 4.1.3. Операторот се обврзува да ги плаќа договорените надоместоци односно трошоците за воспоставување на иницијалната, за користење како и секоја следна надоградба на Интерконекцијата. Операторот ќе ги плати трошоците за Интерконекција на основа на ценовникот на ЛАЈКАМОБАЈЛ утврден во Прилог 3 „Надоместоци“. Останатите одредби за процедурата на фактурирање се наведени во член 11.
- 4.1.4. Операторот е обврзан да ги сноси сите дополнителни трошоци кои настануваат во тек на извршувањето на подготвителните работи и/или тестови на иницијалниот или надоградба на постоечкиот опсег на Интерконекција, вклучително но не ограничувајќи се поради недостаток на искуство во тестирањето или недостаток на опрема за тестирање на Операторот и/или доколку поради специфични технички карактеристики на опремата на Операторот потребно е да се постават дополнителни уреди. На основа на ова, ЛАЈКАМОБАЈЛ на Операторот ќе му ги документира така настанатите трошоци, земајќи ги во предвид така настанатите трошоци и земајќи ги во предвид реалните трошоци кои при тоа настануваат.

4.2. Надоместоци за Интерконекциските услуги

- 4.2.1. Операторот се обврзува да ги плаќа Надоместоците за Интерконекциските услуги како што е наведено Прилог 3. Останатите одредби за процедурата на фактурирање се наведени во член 11.
- 4.2.2. Надоместоците за Интерконекциските услуги се наплаќаат врз основа на реализиран, т.е. остварен сообраќај, без разлика дали истиот е наплатен од крајните корисници.

4.3. Момент на настанување на побарувањата

4.3.1. Побарувањата за наплата ќе се сметаат за настанати:

- а) за Интерконекциските услуги кои се предмет на наплата - веднаш по нивното обезбедување, вообичаено по истек на месецот;
- б) за Надоместоците за интерконекција кои се наплаќаат за одреден период - на почетокот или по истекот на тој период, по одлука на ЛАЈКАМОБАЈЛ;
- в) за еднократни надоместоци - Операторот ги плаќа во вкупен износ веднаш по склучување на Договор за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ или измена на Договор за интерконекција во врска со измена на оваа РПИ, пред да се извршат било какви технички модификации, тестирање, технички прием, или останати активности поврзани со воспоставувањето на Интерконекцијата. Еднократните надоместоци по Внатрешна Секција за Е1 интерфејсите ќе се фактурираат по инсталацијата на истите. Доколку Страните се договорат, Операторот може да ги плаќа еднократните надоместоци на триесет и шест еднакви месечни рати, при што првата рата ќе биде фактурирана веднаш по склучување и/или измена на Договор за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ. Страните ќе се договорат за висината на каматната стапка која ќе се применува на месечните рати.

4.4. Измена на применетите надоместоци

4.4.1. Измена на применетите надоместоци утврдени во Прилог 3 од оваа РПИ може да се направи само со измена на оваа РПИ како што е пропишано во член 21.

5. ТЕХНИЧКА АРХИТЕКТУРА НА ИНТЕРКОНЕКЦИЈА

5.1. Воспоставување на Интерконекција

- 5.1.1. Страните превземаат обврска да ги интерконектираат нивните Мрежи на Точките за интерконекција воспоставени во согласност со оваа РПИ и дека ќе останат поврзани за времетраењето на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ.
- 5.1.2. Интерконекцијата може да се оствари само помеѓу Пристапните точки на ЛАЈКАМОБАЈЛ дефинирани во оваа РПИ и пристапните точки на Операторот.
- 5.1.3. Пристапните точки се дефинирани во склад со спецификите на архитектурите на Мрежите, сместени се во Мрежите на секоја Страна и се под целосна физичка и логичка контрола на секоја Страна.
- 5.1.4. Интерконекцијата ќе се постигне преку еден или повеќе Водови за интерконекција од кои секој ќе претставува конекција помеѓу Пристапните точки на Страните. Интерконекцискиот сообраќај кој ќе се пренесува по Водовите за интерконекција ќе биде во согласност со неговата спецификација дадена во одредбите на оваа РПИ .
- 5.1.5. Водот за интерконекција се состои од одреден број на Е1 водови секој со капацитет од 2 Mbit/s и/или 1 Gbit/s оптички или бакарен интерфејс и/или 10GE оптички интерфејс кои може да се применат според стандардот IEEE 802.3-2008 поглавје 38.
- 5.1.6. ЛАЈКАМОБАЈЛ може да прифати на своето GMSC (комутирачкиот елемент на ЛАЈКАМОБАЈЛ кој има функција на gateway) приклучоци на ниво на Е1 (2 Mbit/s) интерфејс, а на IP рутирачки елемент 1/10 Gbit/s интерфејс кои може да се применат според стандардот IEEE 802.3-2008 поглавје 38.
- 5.1.7. Точката за разграничување се наоѓа на Водот за интерконекција и нејзината положба може да се менува во зависност од користениот интерфејс за Интерконекција.
- 5.1.8. За Е1 (2 Mbit/s) интерфејс, точката на разграничување е сместена на DDF конекторите каде завршува Надворешната секција односно преносните системи. За 1/10 Gbit/s интерфејс точката на разграничување е сместена на ODF/DDF конекторите каде завршува Надворешната секција односно преносните системи.
- 5.1.9. Внатрешната секција во Мрежата на ЛАЈКАМОБАЈЛ се користи за поврзување на Пристапната точка на ЛАЈКАМОБАЈЛ со GMSC на ЛАЈКАМОБАЈЛ.

- 5.1.10. Секој E1 (2 Mbit/s) интерфејс од GMSC на ЛАЈКАМОБАЈЛ е поврзан на DDF конектор, кој е дел од Внатрешната секција и е во сопственост на ЛАЈКАМОБАЈЛ. Секој 1/10 Gbit/s оптички интерфејс од SBC на ЛАЈКАМОБАЈЛ е поврзан на ODF конектор и IP рутирачки елемент, кој е дел од Внатрешната секција и е во сопственост на ЛАЈКАМОБАЈЛ.
- 5.1.11. Одговорноста на ЛАЈКАМОБАЈЛ започнува со DDF конекторот кој го поврзува крајот на Водот за интерконекција со опремата на преносниот систем која ја користи Операторот.
- 5.1.12. Сите трошоци кои произлегуваат од поставување и оперирање со Внатрешните Секции потребни за обезбедување на Интерконекциските услуги ќе ги сноси Операторот. Соодветно, надоместоците се дефинирани во Прилог 3.
- 5.1.13. Во случај кога Операторот користи оптички преносни системи, на негово барање за интерфејс поинаков од E1 (2 Mbit/s) интерфејс, ЛАЈКАМОБАЈЛ може да обезбеди Ethernet или STM1 (155 Mbit/s) интерфејс со услуга за дополнително демултиплексирање на ниво на E1 (2 Mbit/s) интерфејс за целите на точка 5.1.6, при што Точката на разграничување во наведениот случај е сместена на оптичките FC/PC конектори на ODF т.е. одговорноста на ЛАЈКАМОБАЈЛ започнува со оптичките FC/PC конектори на ODF. Доколку Страните се договорат за овој начин на Интерконекција за истото ќе склучат посебен договор.

5.2. Пристапни точки за говорен сообраќај

- 5.2.1. За размена на говорен, Интерконекцијата мора да се оствари со користење на Пристапните точки за говорен сообраќај на ЛАЈКАМОБАЈЛ дефинирани во член 1 од Прилог 5 на оваа РПИ.
- 5.2.2. Страните заеднички ќе ги проучат Пристапните точки на Операторот, заради одредување на техничката изводливост на бараната Интерконекција.
- 5.2.3. Бројот на Пристапните точки и датумот за повлекување од употреба на истите ќе биде договорен помеѓу ЛАЈКАМОБАЈЛ и Операторот во писмена форма согласно договорените одредби за планирање во член 9 на оваа РПИ.

5.3. Пристапни точки за сигнализациски сообраќај

- 5.3.1. За размена на сигнализацискиот сообраќај (SCCP/ISUP), Интерконекцијата мора да се оствари со користење на Пристапните точки за сигнализациски сообраќај на ЛАЈКАМОБАЈЛ дефинирани во член 2 од Прилог 5 на оваа РПИ.

- 5.3.2. Страните заеднички ќе ги проучат Пристапните точки на Операторот, заради одредување на техничката изводливост на бараната Интерконекција.

5.4. Опис на расположливиот интерфејс

- 5.4.1. Техничкиот дизајн и воспоставување на интерконекцискиот систем ќе биде во согласност со техничките стандарди и спецификации според ETSI/ITU-T/GSMA/IETF препораките и/или стандарди наведени во оваа РПИ.
- 5.4.2. Електричните карактеристики на E1 интерфејс:
- 1) мораат да бидат во склад со Препораката G.703 на ITU-T;
  - 2) за врската помеѓу опремата на преносниот систем и DDF конекторот мора да се користи впредена парица со импеданса од 120 оми;
- 5.4.3. Останати карактеристики за E1 интерфејс:
- 1) максималното загушување помеѓу преносната опрема на Операторот и преносната опрема на ЛАЈКАМОБАЈЛ не смее да премине 12 dB, мерено на фреквенција од 17184 kHz;
  - 2) максималниот peak-to-peak jitter на излезниот отвор мора да биде во согласност со Препораката G.823 на ITU-T.
- 5.4.4. Карактеристики на Ethernet интерфејс: 1) IEEE 802.3 – 2008 Поглавје 38.

5.5. Сигнализација и Синхронизација на Мрежата

- 5.5.1. Со цел реализирање на Интерконекцијата, ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе му ги обезбеди на Операторот на Пристапните точки во Мрежата на ЛАЈКАМОБАЈЛ соодветни интерфејси за Интерконекција со имплементиран систем на сигнализација бр. 7 (SS7/SIP).
- 5.5.2. Операторот е обврзан да не пренесува ехо при праќање на сообраќај кон мрежата на ЛАЈКАМОБАЈЛ, и на свој трошок да имплементира поништувачи на ехото.
- 5.5.3. Листата на референтните норми за ITU-T сигналацискиот интерфејс бр. 7 (SS7) е наведена во овој член. За референтните норми кои се денес на сила релевантни се само оние ревизии и додатоци кои се официјално објавени или вклучени како додатоци или ревизии. За референтните норми без датум се зема во предвид последната важечка верзија.
- 1) Техничка спецификација за сигналацискиот интерфејс бр. 7 MTP:

ITU-T Препораки серија Q – Q.701, Q.702, Q.703, Q.704, Q.705, Q.706, Q.707,

ITU-T Препораки серија G – G.703, G.704, G.706, G.783, G.823, G.957,

ITU-T Препораки серија I – I.320,

ETSI документ – ETSI ETS 300 166

- 2) Операторот ќе користи ISUP верзии компатибилни со постоечката ISUP верзија на ЛАЈКАМОБАЈЛ (согласно ITU-T ISUP 2000 препораките) како и со идните ISUP верзии имплементирани во мрежата на ЛАЈКАМОБАЈЛ. Техничка спецификација за сигнализациониот интерфејс бр. 7 ISUP, со постоечка верзија 4:

ITU-T Препораки серија Q – Q.761, Q.762, Q.763, Q.764, Q.765, Q.766, Q.767, Q.850, Q.730, Q.731, Q.732, Q.733, Q.734, Q.735, Q.736, Q.737,

ETSI документи – ETSI GSM 09.12, ETSI ETS 300 356

- 3) Техничка спецификација за сигнализациониот интерфејс бр. 7 SCCP:

ITU-T Препораки серија Q – Q.711, Q.712, Q.713, Q.714 и Q.716.

5.5.4. Во случај на ISUP протокол за сигнализација Интерконекцијата на Мрежите мора да се изврши со користење на сигнализациона мрежа со мрежен индикатор NATO (NI=2).

5.5.5. Внатре во Мрежата на Операторот ќе се користи друг мрежен индикатор заради воспоставување на мрежно раздвојување на сигнализационата рамнина.

5.5.6. Максималното оптеретување на сигнализациониот вод во една насока не смее да надмине 0,2 Ерланзи во главниот сообраќаен час. Сигналните канали ќе бидат сместени во 16-от или 1-от временски слот (time slot) во РСМ-от.

5.5.7. Капацитетот на сигналните линкови треба да се одржува на тој начин што максималната искористеност на сигналните линкови да биде секогаш под 30% (0,3 Ерланзи по насока или 19,2 kb/s) во главниот сообраќаен час во нормален работен ден (исклучувајќи ги итните ситуации и максималниот главен сообраќаен час во годината - Новогодишната вечер). Искористеност над овие прагови ќе води кон зголемување на бројот на сигнални линкови или додавање на нови сигнални множества.

5.5.8. Секоја Страна може да иницира прераспределба на сигналните линкови доколку се постигнати максималните вредности.

Процедурата на прераспределување на сигналните линкови ќе биде дел од оперативните состаноци и предмет на договор.

- 5.5.9. Кај E1/STM интерфејсите мрежите мора да бидат синхронизирани во склад со ITU-T Препораките G.811 и G.812.

5.6. Тестирања

- 5.6.1. Тестирањата за интероперабилност на мрежите на ЛАЈКАМОБАЈЛ и на Операторот се основен елемент во техничкото примопредавање кои гарантираат сигурна мрежна оперативност и одржување на мрежниот интегритет и функционалност.
- 5.6.2. Страните ќе обезбедат техничка опрема поврзана преку Интерконекциските пристапи усогласена со меѓународните спецификации и стандарди, преку спроведување на тестирања за интероперабилност кои Страните ќе ги спроведуваат заедно (тестирањата ќе содржат проценка на усогласеноста, тестирања за компатибилност, записник за интероперабилност во активните мрежи IOP-NW).
- 5.6.3. Страните се согласни меѓусебно да соработуваат за да постигнат успешно спроведување на тестирањата за интероперабилност. Ова подразбира активна соработка во составувањето на тестните листи и документацијата потребна за извршување на тестирањата, навремено обезбедување на пристап при тестирањето и соработка во изведувањето на тестирањата и проценката на тестните резултати (особено во поглед на потпишување на тестниот извештај и отстранувањето на дефектите).
- 5.6.4. Во текот на иницијалната Интерконекција на Мрежите, ќе се спроведат потребните тестови за интероперабилност во склад со листата на тестови на ЛАЈКАМОБАЈЛ, за целокупната техничка опрема која Операторот ја поставил на Пристапната точка, со цел да се потврди дека техничката опрема на операторот е во согласност со договорените спецификации на меѓународно признатите норми.
- 5.6.5. Спроведувањето на тестовите за интероперабилност и проверката на стабилноста на Интерконекцијата во реални мрежни услови ќе се спроведе во текот на иницијалната Интерконекција.
- 5.6.6. Датумот за спроведување на тестирањата ќе биде однапред договорен помеѓу двете Страни, преку назначени контакт лица. Тестниот период предложен од едната Страна мора да биде потврден или одбиен од другата Страна во рок од 7 (седум) календарски денови, при што тестирањата секогаш ќе се

спроведуваат пред комерцијалниот почеток на Интерконекциските услуги предмет на оваа РПИ.

- 5.6.7. Системските податоци и тестните конфигурации ќе бидат разменети и потврдени во тестните подготовки. Релевантните тестни случаи ќе бидат избрани, ќе се подготви план за имплементација и системите кои се тестираат ќе се интерконектираат.
- 5.6.8. За потребите на спроведување на тестовите Операторот е обврзан на ЛАЈКАМОБАЈЛ однапред да му ги достави следниве податоци:
- 1) контакт лица одговорни за тестирање;
  - 2) ознака на дигиталниот примарен систем и ознака на говорните канали на тестната релација;
  - 3) сигнализациска релација;
  - 4) адресите на комутација - OPC /DPC (originating and destination point code) верзија ISUP односно сервисните IP адреси од соодветните SIP водови во случај на SIP сигнализација;
  - 5) табела на рутирање на PSTN и SS7 сообраќајот односно SIP сообраќајот;
  - 6) информации за MTP и SCCP рутирање односно SIP рутирање;
  - 7) листа на говорните пораки кои не им се наплатуваат на Корисниците;
  - 8) информации кои се однесуваат на Водот за Интерконекција;
  - 9) броеви за тестни повици;
  - 10) доделување на канали за CSCH (Common Signaling Channels) и сл во случај на ISUP сигнализација.
  - 11) информации поврзани со функционалноста на преносливост на броеви.
- 5.6.9. Страните ќе работат со референтен систем и тестна околина (која ја вклучува постоечката, а не засебна хардверска верзија за цели на тестирање) со одобрени/потврдени хардверски и софтверски верзии применети на интерконекциската врска со цел да се олесни реализацијата на договорените тестни чекори. Тестирањата ќе бидат спроведени од искусен и обучен персонал, со ефикасна работа во нормално работно време. Деталите ќе бидат содржани во планот за имплементација на тестирањето.
- 5.6.10. По усогласувањето на сите параметри потребни за спроведување на тестови и по идентификацијата на можните ограничувања во тек на спроведувањето на тестовите, ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе му ги потврди на Операторот влезните тестни параметри, вклучувајќи го и димензионирањето на периодот на верификација во кој ќе се утврди исправноста и поставувањето на сите договорени параметри кои се потребни за нормално функционирање на Водот за интерконекција.
- 5.6.11. Потребно е да се извршат следниве категории на тестови:

- 1) тестирање на 2 Mbit/s групи во текот на воспоставувањето на дигиталната примарна група потребно е да се изврши тестирање на квалитетот на преносниот систем во тек на 24 часа, а пред самото преспојување на комутацијата на двете страни, во согласност со препораката на ITU-T G.821, односно тестирање на IP линковите согласно RFC2544;
- 2) MTP 2 и MTP 3 тестирање - NNI SS7 тестови за компатибилност на мрежите (SS7 интероперабилни тестови, рутирање, управување со системот), во склад со препораките ITU-T Q.781 и Q.782 – во случај на ISUP сигнализација; односно тестирање на SIP водовите во случај на SIP сигнализација;
- 3) Успешно завршување на тестирањата за компатибилност е неопходно за тестирање на интероперабилност на активните мрежи.
- 4) ISUP тестирање – UNI-UNI тестови на мрежните интерфејси во двете мрежи во склад со препораките на ITU-T Q.784 и Q.785;
Со цел да се поврзе тестната мрежа на ЛАЈКАМОБАЈЛ со тестната мрежа на Операторот, според наведеното во подточка 5.6.9 погоре Страните ќе овозможат дигитален сигнален линк.
- 5) end-to-end тестирање (ISDN) – UNI-UNI тестови со различни параметри на квалитет;
- 6) Страните ќе ги испитаат системите за запишување на записи за сообраќајот и записи за фактурирање и ќе извршат нивно тестирање.
Страните взаемно ќе ги разменат запишаните билинг податоци вклучително и билинг податоците за пренесените броеви, заради утврдување на можна разлика во билинг записите. Сите видови на сообраќај релевантни за билинг системите на двете Страни, мора да се тестираат, вклучувајќи ги и сценаријата на преносливост на броеви.
- 7) тестирање на рутирање – проверка на исправноста на имплементацијата на табелата на рутирање за одредени блокови на броеви.
- 8) тестирање на функционалноста на преносливост на броеви.
- 9) end-to-end тестирање SMS IW во склад со спецификацијата TS 23.040 3GPP

5.6.12. Страните заеднички ќе ја прегледаат опремата за Интерконекција заради усогласување со меѓународните препораки и норми. Моментната листа на тестовите за усогласување/потврдување и тестирање на компатибилноста стандардизирана од ITU-T ќе биде основа за сите тестирања за компатибилност на сигналната транзитна мрежа и ги содржи следниве спецификации:

- 1) Message Transfer Part Level 2 (MTP L2): ITU-T Препорака Q.781;
- 2) Message Transfer Part Level 3 (MTP L3): ITU-T Препорака Q.782;
- 3) ISDN User Part, Basic Call (ISUP): ITU-T Препорака Q.784.1;

- 4) ISDN User Part, Supplementary Services (ISUP): ITU-T Препорака Q.788;
- 5) SMS technical realization: 3GPP Препорака TS 23.040;
- 6) Session Initiation Protocol (SIP) RFC 3261;
- 7) Real Time Transport Protocol (RTP) RFC 3550

5.6.13. План за имплементација на тестирањето

Страните ќе подготват план за имплементација на тестирањето кој што ќе ги вклучува следните елементи за извршувањето на тестирањата (тестирања за компатибилност, IOP-NW тестирања и тестирање на функционалноста на преносливост на броеви):

- крајните точки на поврзување, Пристапните точки и Точката наинтерконекција за кои се врши тестирањето
- почеток и крај на тестниот период
- тестна листа дефинирана во подточка 5.6.11.
- планиран почеток и крај на IOP-NW тестирањата
- дополнение на IOP-NW тестирањата, доколку е потребно
- планиран почеток на нормално оперирање
- датум на завршување

5.6.14. Откако тестирањата опишани во претходните членови ќе бидат успешно завршени, записите за интероперабилност (interoperability record) ќе бидат користени за проверка на стабилноста на Интерконекцијата во реални услови. При технички прием на нови сообраќајни релации помеѓу Пристапните точки на Страните или хардверски измени тестирањата за интероперабилност ќе осигураат успешно функционирање. Во случај на софтверски измени, IOP-NW ќе обезбедат дека новата функционалност и услуга не ја нарушува постоечката Интерконекција.

5.6.15. Страните заеднички ќе ги одредат точките каде ќе се врши мониторинг на сообраќајот. Следните тестирања ќе бидат изведени:

1) Услуга

Повици помеѓу терминалната опрема во двете мрежи и во двете насоки, вклучувајќи го и процесот на воспоставување и терминирање на повици засегнати со преносливост на броеви. Сите пристапни конфигурации кои се користат во мрежите ќе бидат тестирани за Интерконекциските услуги предмет на оваа РПИ.

2) Дестинации

Сите релевантни дестинации утврдени од страна на ЛАЈКАМОБАЈЛ при почетокот на процесот на тестирања ќе бидат тестирани за Интерконекциските услуги предмет на оваа РПИ.

3) Надгледување на сообраќајот

Сигнална мониторинг направа ќе биде активирана за период подолг од една недела. Процесираните резултати ќе бидат проценети од двете Страни.

4) Проверка на билинг записите

Билинг системите на ЛАЈКАМОБАЈЛ и на Операторот ќе бидат проверени со испитување на максимум 5 (пет) календарски дена во договорен билинг период. Доколку има потреба, детални споредби ќе се прават на ниво на повици.

Доколку има необјасливи разлики помеѓу мерењата, ќе биде извршен нов билинг тест.

5.6.16. Извештај од тестирањето

5.6.16.1. Страните ќе подготват заеднички извештај од тестирањето.

Тестниот извештај ќе биде одобрен и потпишан од двете Страни и ќе содржи:

- број на извршени тестни чекори и резултати
- извештај за грешки во текот на тестирањето
- потреба од следни тестирања и датум на изведување, доколку е применливо
- потврда за датумот на извршување согласно планот за имплементација или евентуално пролонгирање на крајниот предвиден рок
- одобрување за извршување на следното тестно ниво
- датум за завршување со корекција на идентификуваните дефекти

5.6.16.2. Извештајот од тестирањето ќе ги содржи сите резултати од тестирањата за компатибилност и од IOP-NW тестирањата во активна мрежа, како и резултати од тестирањето на функционалноста на преносливост на броеви, особено евентуалните дефекти идентификувани и категоризирани.

5.6.16.3. Процедурата на тестирањето ќе биде успешно завршена по завршувањето на IOP-NW тестирањата (сите грешки и дефекти од категорија 1, 2 и 3 се успешно корегирани), и

нормалното функционирање на Интерконекцијата може да започне по потпишување на Протокол од тестирањето од двете Страни.

- 5.6.17. По завршувањето на тестовите ЛАЈКАМОБАЈЛ ги доставува резултатите од тестовите до Операторот. Како резултат на спроведувањето и успешноста на спроведените тестови, Страните ќе потпишат Протокол за спроведените тестови кој ќе содржи листа на спроведените тестови, успешноста на спроведените тестови и обострана верификација на спроведените тестови.
- 5.6.18. Секоја Страна ќе испраќа известување на другата Страна најмалку 3 (три) месеци пред техничката реализација, за идните измени опишани во 5.6.19, 5.6.20 и 5.6.21. Тестирањето на овие измени ќе биде изведено во согласност со меѓународните ITU-T/IETF и ETSI стандарди.
- 5.6.19. Тестови ќе се спроведуваат и во случај на фундаментална модификација на хардверот на опремата кај Пристапните точки.
- 5.6.20. Воведувањето на нова техничка опрема која не е тестирана за време на иницијалната Интерконекција (различни произведувачи, типови на опрема, верзија на опрема) бара целосно спроведување на тестовите утврдени во листата на тестови на ЛАЈКАМОБАЈЛ, односно целосно спроведување на предходно опишаната процедура за тестирање за интероперабилност.
- 5.6.21. Ќе се спроведат дополнителни тестови во случај на фундаментална измена на програмската поддршка (software) на опремата на Пристапните точки која ќе влијае на процесот на воспоставување и терминирање на повици, вклучувајќи го и процесот на воспоставување и терминирање на повици засегнати со преносливост на броеви, контрола на новите услуги или бележење на податоците за наплата.
- 5.6.22. Дополнителни тестирања може да бидат договорени помеѓу Страните во согласност со меѓународните стандарди. Тестирањето ќе биде имплементирано со употреба на тестни листи потврдени од двете Страни, особено во поглед на мрежните специфичности на Страните.
- 5.6.23. Ако е потребно да се прошири договорениот опсег на Интерконекција со вклучување на нови функционалности и/или услуги кои се битни за сигнализацијата на Пристапната точка за сигнализациски сообраќај, тогаш тестовите за интероперабилност ќе бидат спроведени само за новата функционалност/услуга.
- 5.6.24. Тестовите ќе се спроведуваат исклучиво во работното време (9-17 часот) и во работни денови (понеделник-петок).
- 5.6.25. Тестовите опфатени во овој член ќе се спроведуваат по редослед онака како што се наведени во листата на тестовите. Може да се пристапи кон спроведување на следниот тест од листата на тестови

дури по успешно спроведен тест кој претходи по редоследот од листата на тестови.

5.6.26. Во случај кога поради технички потешкотии на страната на Операторот тестирањето мора да се прекине или привремено да се одложи на повеќе од пет (5) календарски дена, ЛАЈКАМОБАЈЛ има право да започне тестирање со друг оператор, при што Операторот ќе може да продолжи со тестирањето по завршување на тестирањето со другиот оператор.

5.6.27. Последици во случај на дефект

5.6.27.1. При појава на дефект ќе се подготвува писмена изјава до другата Страна.

5.6.27.2. Секоја Страна е одговорна за корекција на дефектот лоциран во нејзината мрежа. Секоја сериозна грешка/дефект кој може да го попречи спроведувањето на тестирањата или кој не може веднаш да се корегира ќе води кон суспензија на тестирањето. Во ваков случај, Страните ќе се договорат за нова низа на тестирања.

5.6.27.3. Доколку сериозни грешки/дефекти се забележат при тестирање на хардверски и софтверски измени кои веќе се имплементирани во продукција, тие мораат да бидат отстранети веднаш и без одлагање.

5.6.27.4. Грешки/дефекти од категорија 1,2 и 3 дефинирани во став 5.6.29. на овој член ќе бидат корегирани пред имплементација на записи за интероперабилност во активна мрежа. Во ваков случај мора да се спроведат дополнителни тестирања за да се докаже дека корекцијата била успешна.

5.6.28. Процедура за пријавување на грешки

5.6.28.1. „Извештајот за грешки при тестирање“ од Додаток 4 во рамки на оваа РПИ ќе се користи во случај на појава на грешки при тестирањето.

5.6.29. Категории на дефекти/ грешки

Идентификуваните дефекти/грешки ќе се класифицираат во 4 (четири) категории зависно од нивната природа и нивното влијание.

5.6.29.1. Категорија 1

Влијание на дефектот/ грешката:

Сериозна грешка која предизвикува главните функционалности на мрежниот пристап да не работат коректно, особено доколку нема генерирање на билинг записи, вклучувајќи ги и билинг записите во врска со преносливост на броеви.

Последици:

Прекин на генерирање на записи за интероперабилност,возможен прекин на Интерконекцијата. Корекцијата може да трае долго.

Акција:

Веднаш се отпочнува со корекција на грешката, независно од нормалното работно време (24-часовна расположивост).

Извештај:

Иницијален писмен извештај ќе биде поднесен помеѓу Страните во рок од 24 (дваесет и четири) часа, не подоцна од следниот работен ден.

5.6.29.2. Категорија 2

Влијание на дефектот/ грешката:

Значителен дел од функционалностите согласно ITU-T не можат да се користат.

Акција:

Со корекција на грешката се отпочнува веднаш во тек на нормалното работно време, но не подоцна од следниот работен ден.

Извештај:

Иницијален писмен извештај мора да биде поднесен помеѓу Страните во рок од 7 (седум) календарски денови.

5.6.29.3. Категорија 3

Влијание на дефектот/ грешката:

Дел од функционалностите согласно ITU-T не можат да се користат.

Извештај:

Иницијален писмен извештај мора да биде поднесен помеѓу Страните во рок од 7 (седум) календарски денови.

5.6.29.4. Категорија 4

Влијание на дефектот/ грешката:

- Дел од функционалностите согласно ITU-T/IETF не можат да се користат.
- Нарушувањето на функционалноста е мало

Корекција:

Дефектот мора да биде отстранет:

- По отпочнувањето на нормално функционирање на интерконекцијата или пак до крајот на договорен рок помеѓу Страните (краен рок за корекција е 90 (деведесет) календарски денови) или
- Најдоцна со имплементација на следната софтверска верзија

Извештај:

Иницијален писмен извештај мора да биде поднесен помеѓу Страните во рок од 7 (седум) календарски денови.

- 5.6.29.5. Дополнително, ќе се применуваат следниве крајни рокови за корекција на дефекти/грешки:

Категорија	1	2	3	4
Влијание	Главните функционалности не може да се користат. Грешката оневозможува продолжување на тестирањето.	Значителен дел од функционалностите согласно ITU-T/IETF не може да се користат.	Дел од функционалностите согласно ITU-T/IETF не можат да се користат	Дел од функционалностите согласно ITU-T/IETF не можат да се користат, но нарушувањето е мало
Корекција	Веднаш	Веднаш, а најдоцна до отпочнувањето на нормалното функционирање на интерконекцијата или 7(седум) дена	До отпочнување на нормалното функционирање на интерконекцијата или до дефиниран краен рок кој не може да е подолг од 30 (триесет) дена	До дефиниран краен рок по отпочнување на нормално функционирање. Најдоцна со нова SW верзија
Иницијален извештај	Следниот работен ден	Во рок од 7(седум) календарски дена	Во рок од 7(седум) календарски дена	Во рок од 7(седум) календарски дена

5.6.29.26. Страните треба да ги корегираат грешките што е можно побргу.

5.6.30. Сите надоместоци поврзани со тестирањето, се дефинирани во Прилог 3 на оваа РПИ.

6. УСЛУГА ВОД ЗА ИНТЕРКОНЕКЦИЈА

6.1. Нарачување на капацитети на Водови за интерконекција

- 6.1.1. Нарачката или откажувањето на Надворешните Секции како преносни патеки кои вклучуваат Вод за интерконекција ќе го врши Операторот, од Давател на услуга на изнајмени линии.
- 6.1.2. Операторот е одговорен за квалитетот и достапноста на изнајмените линии кои го сочинуваат Водот за интерконекција во рамки на Надворешните Секции.
- 6.1.3. Достапноста на изнајмените линии кои ги сочинуваат Надворешните Секции треба да изнесува најмалку 99.5% на годишно ниво.
- 6.1.4. Сите трошоци кои произлегуваат од поставување и оперирање со Надворешните Секции (вклучително и на Водовите за интерконекција) потребни за обезбедување на Интерконекциските услуги ќе ги сноси Операторот. Соодветно, надоместоците се дефинирани во Прилог 3.
- 6.1.5. Секоја од Страните може да бара зголемување или намалување на интерконекциските капацитети согласно одредбите во член 9 од оваа РПИ.
- 6.1.6. Во склад со претходно доставените планови од член 9 од оваа РПИ, Операторот е обврзан во рамка на таквите планови, да достави до ЛАЈКАМОБАЈЛ нарачка за воспоставување на капацитет за остварување на Интерконекција.
- 6.1.7. Нарачката од подточка 6.1.6 од овој член треба да содржи:
- 1) известување за начинот на кој Операторот ќе го обезбеди капацитетот за остварување на Интерконекција како и доставување на податоци за Давателот на услуга на изнајмени линии.
  - 2) релација на Водот за интерконекција обезбеден од Операторот, односно, адресите на физичките локации на Пристапни точките на Операторот кои е потребно да се поврзат со Пристапните точки на ЛАЈКАМОБАЈЛ;
  - 3) количина и капацитетите на Водот за интерконекција;
  - 4) планиран датум на реализација;
  - 5) контакт податоци;
- 6.1.8. ЛАЈКАМОБАЈЛ по приемот на нарачката од подточка 6.1.6 од овој член, во согласност со техничките можности ќе пристапи кон реализација на бараните капацитети. Откако Операторот ќе го обезбеди Водот за интерконекција до Пристапните точки на ЛАЈКАМОБАЈЛ, ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе ги воспостави нареданите капацитети за остварување на Интерконекцијата на своите

Пристапни точки во најкус можен рок од прием на нарачката од подточка 6.1.6 од овој член, за што ќе го извести Операторот.

- 6.1.9. Доколку Операторот се откаже од остварувањето на Интерконекцијата кое го навел во нарачката од подточка 6.1.6 од овој член, тогаш Операторот е обврзан на ЛАЈКАМОБАЈЛ да му ги надомести трошоците за спроведените работи во Мрежата на ЛАЈКАМОБАЈЛ. Во согласност со тоа, ЛАЈКАМОБАЈЛ на Операторот ќе му ги документира така настанатите трошоци, земајќи ги во предвид реалните трошоци кои настануваат при тоа.

6.2. Одговорност на Страните за Водот за интерконекција

- 6.2.1. Во случај на штети настанати во тек на користењето на Водовите за интерконекција, одговорноста е на страна на Операторот како Страна која го обезбедува Водот за интерконекција.

7. ОСТАНАТИ ТЕХНИЧКИ УСЛОВИ

7.1. Преносна опрема

- 7.1.1. Преносната опрема потребна за остварување на Интерконекција до дефинираните Точки на разграничување ја планира, набавува и поставува Операторот кој е страна која го воспоставува Водот за интерконекција.
- 7.1.2. Секоја преносна опрема која ја поставува Операторот за цел остварување на Интерконекција во објектот на Пристапната точка на ЛАЈКАМОБАЈЛ во случај на колокација останува во сопственост на Операторот.

7.2. Преносна рута

- 7.2.1. Основен начин на остварување на Водот за интерконекција е преку една преносна рута.

7.3. Лоцирање на преносната опрема

- 7.3.1. Лоцирањето на преносната опрема за остварување на Интерконекција е на локација на Пристапната точка на ЛАЈКАМОБАЈЛ (колокација).
- 7.3.2. ЛАЈКАМОБАЈЛ како Страна на чија локација се воспоставува Вод за интерконекција, доколку постојат технички услови на локација на соодветна Пристапна точка, ќе му овозможи на Операторот на таа локација поставување на потребната преносна опрема и за таа цел ќе и обезбеди соодветен простор и услови за несметано поставување на опремата на преносниот медиум како и непречен пристап до таа опрема и до преносниот медиум за цели на редовно одржување, испитување и исправка на грешки.

7.4. Лоцирање на преносната опрема во објекти на локација на Пристапна точка на ЛАЈКАМОБАЈЛ (колокација)

- 7.4.1. На основа на склучен посебен договор за колокација ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе му овозможи на Операторот, на негово барање, лоцирање на неговата преносна опрема за цел воспоставување на Интерконекција во објект на локација на Пристапната точка (колокација), со надоместување на реалните трошоци.

- 7.4.2. ЛАЈКАМОБАЈЛ го утврдува својот ценовник за колокација во рамки на точка 1.5 од Прилог 3 на оваа РПИ.
- 7.4.3. По прием на конкретно барање од Операторот и склучување на договор за колокација за одредена Пристапна точка на ЛАЈКАМОБАЈЛ, ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе овозможи лоцирање на преносната опрема на Операторот во посебна просторија внатре во објектот на локација на Пристапната точка на ЛАЈКАМОБАЈЛ со преносни мрежни функционалности ако се исполнети технички и оперативни услови за колокација. ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе му достави на Операторот, на негово барање, посебни услови за колокација.
- 7.4.4. ЛАЈКАМОБАЈЛ ја обезбедува услугата на колокација согласно подточките 7.4.1 до 7.4.3 од овој член, исклучиво за потреби на остварување на Интерконекција со Мрежата на ЛАЈКАМОБАЈЛ.

7.5. Услови на околината и безбедност

- 7.5.1. Објектот на локација во кој се сместува опремата за Интерконекција е соодветен за лоцирање на потребна опрема и непречена работа во текот на поставување и одржувањето на таа опрема, како и да ги задоволува пропишаните услови за температура, влажност и безбедносни услови заради спречување на неовластен пристап до опремата и преносниот медиум.
- 7.5.2. Условите за температура и влажност се следните:
- 1) најниска температура на воздухот: 0 °C
  - 2) највисока температура на воздухот: 40 °C
  - 3) најниска релативна влажност: 5 %
  - 4) највисока релативна влажност: 90 %.
- 7.5.3. Електричните инсталации во просторот на локација на Пристапната точка на Операторот мораат да бидат изведени спрема спецификацијата IEC 364.
- 7.5.4. Објектот на локација на Пристапната точка во кој е сместена опремата за Интерконекција мора да биде опремен со систем за известување за пожар и противпожарна заштита како и да биде соодветно обезбеден од неовластен пристап: заклучен и заштитен од чуварска служба или алармен систем.

7.6. Услови на напојување и заземјување на опремата

- 7.6.1. Во просторијата во која се лоцира опремата за Интерконекција, потребно е да се обезбеди непрекинат извор на напојување од 230V AC кој ќе се употребува во текот на поставувањето на таа опрема и

преносниот медиум како и во текот на одржување и сервисирање на таа опрема. Ако постојат технички можности може да се осигура извор на напојувањето – 48V DC.

- 7.6.2. Крајната точка на одговорност помеѓу Операторот и ЛАЈКАМОБАЈЛ за системот на напојување претставува спојното место заштитено со осигурувач.
- 7.6.3. Во просторијата во која е лоцирана опремата за Интерконекција, потребно е да се осигура спојно место за заземјување со кое ќе се заземји опремата и DDF конекторот. Квалитетот на заземјување се докажува со важечки атест на заземјување на секоја Страна на својата локација на Пристапната точка, издаден од овластено тело за издавање на таквите атести.

7.7. Интерконекција на локации на Пристапните Точки на ЛАЈКАМОБАЈЛ

- 7.7.1. При реализирањето на Интерконекцијата на локација на ЛАЈКАМОБАЈЛ целокупниот Вод за интерконекција го обезбедува Операторот. За цели на заштита, Операторот ќе ја вгради потребната преносна опрема во објект на локација на Пристапната точка на ЛАЈКАМОБАЈЛ, под услов да бидат задоволени условите наведени во точките од 7.1 до 7.6. Во тој случај, точката на разграничување ќе биде поставена на DDF конекторот во објект на локација на Пристапната точка на ЛАЈКАМОБАЈЛ.

7.8. Реализирање на Интерконекцијата

- 7.8.1. За цели на оваа РПИ, Интерконекцијата исклучиво ќе биде реализирана на локација на Пристапна точка на ЛАЈКАМОБАЈЛ согласно оваа точка 7.8 и целокупниот член 5, со што, Водовите за интерконекција ќе бидат планирани, воспоставени и обезбедени од страна на Операторот.
- 7.8.2. За цели на редундантност и обезбедување на високи параметри на квалитет, минималниот капацитет на иницијалниот Вод за интерконекција со кој Операторот ќе ја поврзе својата со Пристапната точка на ЛАЈКАМОБАЈЛ е 2 x E1 (2 x 2 Mbit/s) за поврзување на пристапните точки ЛАЈКАМОБАЈЛ GMSC SK или ЛАЈКАМОБАЈЛ GMSC2 SK и 2 x E1 (2 x 2 Mbit/s) за поврзување на пристапната точка ЛАЈКАМОБАЈЛ SI3000 SK.
- 7.8.3. За цели на дообјаснување и отфрлање на недоразбирање, Интерконекцискиот сообраќај разменет помеѓу Страните ќе се пренесува преку истите директни Водови за интерконекција кои се обезбедени и воспоставени од Операторот и кои се под целосна негова одговорност.

- 7.8.4. Ценовникот на ЛАЈКАМОБАЈЛ со вклучени надоместоци за иницијално воспоставување, надоградување и користење на Интерконекција е дефиниран во Прилог 3 подточка 1.4.1.
- 7.8.5. При воспоставувањето на иницијалната Интерконекција, како и при секое следно проширување на капацитетот на Водовите за интерконекција, трошоците за воспоставување и користење на Водовите за интерконекција во целост ќе ги сноси Операторот. Дополнително ова значи дека како Страна која ја наратчала реализацијата на капацитетите на Водот за интерконекција, Операторот ќе ги подмирува и месечните трошоци за истите.
- 7.8.6. Операторот е обврзан да ги сноси сите дополнителни трошоци кои настануваат во тек на одвивањето на припремните работи и/или тестови за иницијалното или надоградување на постојниот опсег на Интерконекција. ЛАЈКАМОБАЈЛ на Операторот ќе му ги документира така настанатите трошоци, земајќи ги во предвид реалните трошоци кои настануваат при тоа.
- 7.8.7. Било какви промени во поглед на насочувањето на сообраќајот, кои ќе станат неопходни заради промена на Пристапните точки, Точките на интерконекција и/или Водовите за интерконекција, воведување на нови комутирачки елементи или други причини, ќе бидат приложени како измена на оваа РПИ и Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ со Операторот.

8. КВАЛИТЕТ НА ИНТЕРКОНЕКЦИСКИТЕ УСЛУГИ

8.1 Општи одредби за квалитет

- 8.1.1. Квалитетот на сообраќајот за предметните Интерконекциски услуги од претплатничката Пристапна точка на Операторот до Пристапна точка на ЛАЈКАМОБАЈЛ е одговорност на Операторот, а квалитетот на предметните Интерконекциски услуги од Пристапна точка на ЛАЈКАМОБАЈЛ до крајниот Корисник на ЛАЈКАМОБАЈЛ е одговорност на ЛАЈКАМОБАЈЛ.
- 8.1.2. Интерконекциските услуги опишани во оваа РПИ ќе бидат обезбедувани 24 часа на ден, 7 дена во неделата во текот на цела година на договореното ниво на квалитет.
- 8.1.3. Договорните страни ќе се погрижат услугите на Интерконекција да се реализираат во согласност со прифатените одредби, како што е дефинирано со важечките стандарди и регулативи пропишани од АЕК и другите одредби наведени во авторизации и одобренија. Во отсуство на вакви стандарди и/или регулативи, ќе се користат стандарди и/или препораки на Европските организации за стандардизација (како Европскиот институт за стандардизација во телекомуникациите - ETSI, Европската Комисија за Стандардизација - ECN или Европската Комисија за електротехничка стандардизација (CENELEC). Интерконектираните страни ќе користат врвна технологија и опрема. Терминалната телекомуникациска опрема (TTE) која ќе се поврзе со мрежата мора да одговара на условите пропишани со важечките стандарди.
- 8.1.4. Доколку Операторот не ги исполнува преземените обврски за квалитет во склоп на Договорот за интерконекција, ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе го извести Операторот во писмена форма. Операторот мора во рок од 15 дена да го острани проблемот и за тоа да го извести ЛАЈКАМОБАЈЛ. Ако Операторот не ја исполнува обврската и не го отстрани проблемот во период од 15 дена, ќе се применат одредбите од член 22.

8.2. Обврска за размена на ASR параметрите

- 8.2.1. Двете Страни ќе разменуваат податоци за ASR параметрите.

8.3. Обврска за размена на NER параметрите

- 8.3.1. Двете Страни ќе разменуваат податоци за NER параметрите.

8.4. Обврска за проследување на CLI параметрите

- 8.4.1. Операторот е обврзан да проследува CLI (Calling Line Identification) параметар и IAM (Initial Address Message) на страната на ЛАЈКАМОБАЈЛ во неизменет и изворен облик за сите успешни повици кои оригинирале од корисници на Операторот со што стриктно е забрането да се врши алтернација или отстранување на "А" бројот на повикувачката страна, односно да се доставува без соодветна презентација на CLI (Calling Line Identification) параметарот и содржина на IAM (Initial Address Message).
- 8.4.2. Операторот е обврзан националните повици терминирани во Мрежата на ЛАЈКАМОБАЈЛ во текот на еден календарски месец да имаат правилна и непроменета презентација на CLI (Идентификација на повикувачки број) и непроменета содржина на IAM (Initial Address Message) во 100% од случаите како што е дефинирано во ITU-T Препораките E.723 и Q.731. Во врска со Интерконекциската услуга од член 1 од Прилог 2 предмет на оваа РПИ, правилен формат на CLI (Calling Line Identification) значи правилен повикувачки број на повикувачкиот Корисник на Операторот кој вклучува "Националниот префикс (National prefix) на Државата на Република Македонија" придружен со Националниот број (NSN) (како што се дефинирани во Планот за нумерација на Република Македонија). Ова значи дека повиците мора да го имаат "А" бројот на повикувачката страна претставен во деталните записи за терминирачките повици во Мрежата на ЛАЈКАМОБАЈЛ.
- 8.4.3. ЛАЈКАМОБАЈЛ има право да го одбие, без претходно известување, било кој повик доставен преку Интерконекцискиот линк без CLI или со CLI што не одговара со сериите броеви вклучени во Договорот за интерконекција, како што е опишано во Прилог 8.
- 8.4.4. CLI ќе се обезбедува бесплатно од Страните.

8.5 Обврска за обезбедување преносливост на броеви

- 8.5.1. Пред воспоставување на Интерконекцијата, Операторот е обврзан да достави копија од документ кој го доставил до Агенцијата за електронски комуникации, а со кој се потврдува дека Операторот успешно ги завршил интеграциските тестови со ЦДБ системот и успешно ја извршува услугата Преносливост на броеви согласно Законот за електронски комуникации и Правилникот за преносливост на броеви.

8.6. Обврска за одржување на нивото на MOS параметарот

- 8.6.1. Операторот се обврзува да ја обезбеди вредноста на MOS параметарот од најмалку 4.
- 8.6.2. При димензионирање на капацитетите на Водовите за интерконекција ќе се работи со параметар Grade of service GoS=0,1%.

8.7. Обврска за одржување на бројот на блокирани и бројот на неуспешни повици

- 8.7.1. Страните се обврзуваат да го одржуваат бројот на неуспешни и блокирани повици во своите Мрежи помал или еднаков на 2% гледано во период од една (1) календарска година.

8.8. Обврска за прекинување на повик

- 8.8.1. Со оглед дека должината на траење на повикот на страната на MSC на ЛАЈКАМОБАЈЛ е ограничена на 60 (шеесет) минути, ЛАЈКАМОБАЈЛ има право да го прекине повикот кој трае повеќе од 60 минути.

8.9. Распожливост на врската

- 8.9.1. Распожливоста на врската на основа на Интерконекција ќе се утврдува согласно ITU-T Препораката M.1016. Ако не е поинаку одредено, периодот на разгледување на расположливоста е една (1) календарска година. Проценката на расположливоста на врската на основа на Интерконекција ги опфаќа сите компоненти на истата.
- 8.9.2. Не постоење на расположливост на врската на основа на Интерконекција се докажува по пат на известување за пречки, кои се разменуваат помеѓу утврдените места за известување на обете Страни утврдени во точка 10.5 на оваа РПИ.
- 8.9.3. Просечната расположливост на врската на основа на Интерконекција е 99%.

8.10. Веројатност на пропусливост на Мрежата

- 8.10.1. Просечната веројатност на пропусливост на Мрежата е 98,5% за период на разгледување од една (1) календарска година.

8.10.2. Во просечната Веројатност на пропусливост на Мрежата од точка 10.5 на оваа РПИ, не се вклучени дефекти кои се причинети од мерките за регулирање на сообраќајот. Страните меѓусебно ќе се известуваат за стратегијата на управување на оперативниот сообраќај со цел заштита на квалитетот на Интерконекциските услуги и ублажување на краткотрајните оптеретувања причинети од значајно високиот интензитет на сообраќајот или неисправни капацитети.

8.11. Мерки за регулирање на сообраќајот

8.11.1. ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе биде овластен привремено да го прекине обезбедувањето на Интерконекциските услуги и/или да отстапи од параметрите за Интерконекциските услуги кои се утврдени во овој член ако тоа е потребно поради оперативно работење на изградба и/или одржување на мрежата на ЛАЈКАМОБАЈЛ, за што навремено ќе го извести Операторот.

8.11.2. За цел на одржување на редовна и непречена работа на Мрежата на ЛАЈКАМОБАЈЛ, ЛАЈКАМОБАЈЛ е овластен на прекинување, пречки или промена во Мрежата на ЛАЈКАМОБАЈЛ и услугите кои ги обезбедува на своите Корисници на штета на обезбедувањето на Интерконекциските услуги.

8.11.3. Во случај на итна интервенција, ЛАЈКАМОБАЈЛ без одлагање ќе го извести Операторот за прекилот на обезбедување на Интерконекциските услуги и/или отстапување од параметрите на квалитет на Интерконекциските услуги кои се утврдени во овој член.

8.11.4. Доколку операторот испорача волумен на сообраќај кој е поголем од планираниот, се смета дека истото може да има влијание на квалитетот на Интерконекциските услуги утврдена во овој член, што нема да има влијание врз одговорноста на ЛАЈКАМОБАЈЛ за извршување на обврските за квалитет од оваа РПИ.

8.11.5. Во случај кога поединечна ситуација би причинила привремено попречување на текот на сообраќајот во мрежата на ЛАЈКАМОБАЈЛ, ЛАЈКАМОБАЈЛ има право да ги примени стандардните мерки на регулација на сообраќајот како би се ограничило влијанието на квалитетот на Интерконекциските услуги која им ја обезбедува на своите Корисници, како и на Операторот со кој има склучен Договор за интерконекција врз основа на оваа РПИ.

9. ПЛАНИРАЊЕ И НАРАЧКА НА ИНТЕРКОНЕКЦИСКИТЕ УСЛУГИ

9.1. Планирање на капацитет за Интерконекција

- 9.1.1. Операторот се обврзува да доставува податоци за планирање со цел да се постигне висок степен на сигурност при планирањето како и економично искористување и обезбедување на елементите на мрежните инфраструктури.
- 9.1.2. Страните ќе одржуваат состаноци во врска со воспоставување нови физички Водови за интерконекција и проширување на капацитетите за Интерконекција по правило на секои шест (6) месеци. Двете Страни исто така по потреба можат да свикаат и дополнителни состаноци за планирање.
- 9.1.3. Водовите за интерконекција треба да бидат димензионирани така што максималните дозволени загуби во максимален главен сообраќаен час на Водовите за интерконекција кон Пристапните точки за Интерконекциските услуги изнесува 0.1%.
- 9.1.4. Целта на планирањето на капацитетот за Интерконекција е одржување на просечниот процент на искористеност помеѓу 60% - 70% во главниот сообраќаен час во нормален работен ден согласно пресметките од подточка 9.1.3 (исклучувајќи ги случаите на итност и празници).
- 9.1.5. На состанокот од подточка 9.1.2 од овој член, Страните ќе расправаат за потребни нови физички Водови за интерконекција и проширување на капацитетите за Интерконекција за период на планирање од една (1) календарска година однапред.
- 9.1.6. Предуслов за инсталација на капацитети за Интерконекција е постоење на соодветна потреба за сообраќај, односно моментната искористеност на капацитетот за Интерконекција во главниот сообраќаен час надминува 70% во нормален работен ден (исклучувајќи ги итните ситуации и максималниот главен сообраќаен час во годината) согласно пресметките од подточка 9.1.3. Искористеност над овие прагови ќе води кон зголемување на капацитетот на Водовите за интерконекција и нарачка на нови Водови за интерконекција (вклучувајќи и Надворешни Секции и Внатрешни Секции) од страна на Операторот во рок од најмногу 15 (петнаесет) календарски дена од денот на надминувањето на праговите. При тоа минималниот капацитет на зголемување со кој Операторот ќе се поврзе со Пристапна точка на интерконекција за користење на Интерконекциските услуги предмет на оваа РПИ изнесува 2 Mbit/s.
- 9.1.7. Секоја Страна може да побара намалување на капацитетот или прекинување на капацитетот на Водот за интерконекција во случај

кога искористеноста на капацитетот во главниот сообраќаен час е помал од 20%, за период подолг од три (3) месеци.

- 9.1.8. Страните взаемно по писмен пат ќе ги потврдат договорените нови физички Водови за интерконекција и проширувањето на капацитетите за Интерконекција во рок од 15 (петнаесет) дена од денот на одржување на состанок од подточка 9.1.2 од овој член со обврска за наведување на терминот на ставање на располагање на новите физички Водови за интерконекција и проширување на капацитетите за Интерконекција.
- 9.1.9. Страните заеднички ќе се договорат за бројот на потребните физички Водови за остварување на Интерконекција и тримесечјето во кое ќе се спроведе нарачување или престанок на користење ако е применливо. Обврската на Операторот за плаќање на надоместокот за капацитетите на физичките Водови за Интерконекција настапува со финално утврдениот термин за ставање на истите на располагање, но не пред активацијата на истите на Точката за интерконекција.
- 9.1.10. Страните се одговорни за правилно димензионирање и заштита на Водот за интерконекција потребен за спојување на Пристапната точка на ЛАЈКАМОБАЈЛ и испораката на сообраќај, во согласност со подточките 7.8.1 и 7.8.3 од оваа РПИ.
- 9.1.11. Страните се обврзани да ги димензионираат капацитетите за Интерконекција со проектен цел на блокирање од 1% во главниот сообраќаен час.
- 9.1.12. Операторот ќе му ги доставува на ЛАЈКАМОБАЈЛ на годишна основа, плановите за проширување на инфраструктурата во врска со меѓусебното поврзување. ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе ги потврди/одобри плановите на Операторот за проширување на инфраструктурата најдоцна 3 (три) недели по нивниот прием.

9.2. Планирање на говорниоти сигнализацискиот сообраќај

- 9.2.1. Операторот однапред ќе му доставува на ЛАЈКАМОБАЈЛ на секои 3 (три) месеци од стапувањето на сила на Договорот склучен врз основа на оваа РПИ, податоци за предвидениот говорен и сигнализациски сообраќај за период на планирање од 12 (дванаесет) месеци на тековна основа и тоа најдоцна 2 (две) недели пред почетокот на периодот на планирање за Интерконекциските услуги предмет на РПИ. Податоците за предвидување на говорниот, сигнализацискиот сообраќај ќе го претставуваат волуменот на сообраќај во минути по месец и оптоварувањето на говорен сообраќај за главниот сообраќаен час во Ерланзи за главниот сообраќаен час за секој месец од периодот на планирање.

- 9.2.2. Иницијалните податоци за предвидување на говорен и иницијалните податоци за предвидување на капацитети за Интерконекција кои ќе се земат за пресметување на износот на банкарската гаранција дефиниран во подточка 11.10, се податоците за предвидување доставени од Операторот во прилог на барањето за интерконекција. Истите се вклучени во рамки на Додатокот 5 на оваа РПИ.
- 9.2.3. Зематјќи ја во предвид техничката архитектура за Интерконекција на ЛАЈКАМОБАЈЛ и податоците за предвидениот говорен и сигнализациски сообраќај кои ги поднел Операторот, Страните ќе се договорат за конечните податоци за предвидениот говорен и сигнализациски сообраќај. Врз основа на предвидувањата доставени од Операторот, ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе ги димензионира капацитетите во својата мрежа.
- 9.2.4. На основа на конечните податоци за предвидениот говорен и сигнализациски сообраќај Страните ќе се договорат за волуменот на говорниот и сигнализацискиот сообраќај посебно за секоја Пристапна точка. Капацитетот потребен за управување на договорениот говорен и сигнализациски сообраќај ќе произлегува од конечните податоци за предвидувањето на говорниот и сигнализациски сообраќај и неговото обезбедување е одговорност на Операторот како страна која ги обезбедува Водовите за интерконекција на Пристапна точка на ЛАЈКАМОБАЈЛ. Секоја Страна е одговорна за својот оригинален говорен и сигнализациски сообраќај.
- 9.2.5. Во случај Операторот да не достави предвидувања, ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе вложи напори волуменот на испратениот сообраќај успешно да го терминира, но не може да биде одговорен доколку нема доволно капацитети во мрежата што би резултирало во нетерминиран сообраќај.

9.3. Рутирање на говорниот и сигнализацискиот сообраќај

- 9.3.1. Рутирањето на сообраќајот помеѓу Страните ќе се одвива преку Пристапните точки дефинирани во оваа РПИ односно во Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ.
- 9.3.2. Поврзувањето на Мрежите, рутирањето на сообраќајот, планот за рутирање на сообраќајот кој ќе го покрива рутирањето на сообраќајот во случај на дефект или прекин, во случај на преоптеретување и останати специфични податоци за рутирање на сообраќајот ќе биде предмет на посебно комерцијален договор помеѓу Страните.
- 9.3.3. Конкретно, секоја од Страните ќе има право да го рутира сообраќајот кој не може да се рутира по Водот за интерконекција преку мрежата на друг оператор со кој и двете Страни имаат

склучено договор за интерконекција, а по договор помеѓу Страните, во случај на евентуална преоптовареност или нерасположливост на Водот за интерконекција, што вклучува и виша сила.

- 9.3.4. Секоја договорна Страна се обврзува однапред по писмен пат да ја извести другата Страна за мрежата на операторот по која ќе се рутира сообраќајот, согласно претходните одредби на овој член.
- 9.3.5. Двете Страни ќе се договорат при избор на нова сигнална точка на Операторот како и при изборот на сигналната рамнина. Соодветните Кодови на Пристапните сигналните Точки (Signaling Point Codes - SPCs) ќе бидат разменети помеѓу Страните како предуслов за воспоставување на Интерконекцијата.
- 9.3.6. Операторот гарантира транспарентно рутирање, односно рутирање без бришење или модификација на било кое сигнално поле и коректно мапирање на сигналните параметри (како на пр. мапирање поврзано со верзија на ISUP) преку својата мрежа и до терминалните точки на конекцијата како што е дефинирано во ISUP стандардите.

10. УПРАВУВАЊЕ И ОДРЖУВАЊЕ НА ИНТЕРКОНЕКЦИЈА И СОРАБОТКА И ОДГОВОРНОСТ НА СТРАНИТЕ

10.1 Општи одредби

10.1.1. Одредбите на оперативната соработка помеѓу ЛАЈКАМОБАЈЛ и Операторот се дефинирани во однос на следните области:

- 1) Обврски и операции при нормални услови;
- 2) Служби и процедури за известување при појава на грешки;
- 3) Служби и процедури за известување при изведување на планирани промени;
- 4) Контакти при извршување на процедурите за известување;
- 5) Процедури на ескалација при појава на технички грешки;
- 6) Обврски и операции при исклучителни ситуации;
- 7) Процедури на ескалација при појава на проблеми во оперативен процес;
- 8) Контакти при појава на ескалација.

10.1.2. ЛАЈКАМОБАЈЛ и Операторот ќе определат сопствени служби за известување, кои ќе бидат достапни 24 часа во текот на денот, 365/366 календарски дена во годината со цел да се обезбеди процедурата на известување.

10.1.3. Службите за известување на ЛАЈКАМОБАЈЛ и Операторот се обврзани:

- 1) Да бидат достапни во секое време на единствен телефонски број;
- 2) Да ја поседуваат потребната експертиза во согласност со операциите на јавните комуникациски мрежи;
- 3) Да го користат македонскиот јазик како официјален јазик за комуникација;
- 4) Лицата за контакт да бидат достапни во секое време со цел да се направи ажуриран извештај за статусот во случај на појава на техничка грешка и нејзино процесирање.

10.2. Формулар за известување

10.2.1. Секоја од Страните ќе применува формулар за известување (пријава) уреден во Додатокот 3 од оваа РПИ (Формулар за пријава)

на дефекти/пречки и за планирани работи за Интерконекциските услуги), кој ќе биде истовремено доставен во писмена форма и преку електронска пошта. Формуларот за известување ќе се применува за известување за технички грешки односно дефекти/пречки (непредвидливи настани) и известување за планирани промени/прекини на услугите (предвидливи настани).

- 10.2.2. Известувањата кои треба да се достават до ЛАЈКАМОБАЈЛ, ќе се доставуваат на следниве контакт информации:

Место за известување: Service operations на ЛАЈКАМОБАЈЛ

Адреса: ул. 23 Октомври бр. 11А, 1000 Скопје

Телефон:

E-mail:

- 10.2.3. Известувањата кои треба да се достават до Операторот, ќе се доставуваат на контакт информации кои дополнително ќе се утврдат во рамки на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ.

10.3. Обврски и операции при нормални услови (предвидливи настани)

- 10.3.1. Активности на планирано одржување

Во рамките на оперативното работење ЛАЈКАМОБАЈЛ и Операторот можат да превземаат активности на планирано одржување со однапред дефиниран и претходно најавен распоред до другата Страна, и тоа:

- а) превентивни активности за одржување;
- б) активности за развој вклучувајќи физичко проширување на мрежата и имплементација на нови функции, можности, итн.;
- в) отстранување на грешки;
- г) останати активности против причини кои може да доведат до намалување на квалитетот на Интеконекциските услуги и/или може да предизвикаат прекин на Интерконекциските услуги.

- 10.3.2. Принцип на извршување на активностите

ЛАЈКАМОБАЈЛ и Операторот самостојно ќе ги преземат сите потребни активности во рамките на својата мрежа и сопствени средства за извршување на активностите и задачите на одржување (пуштање во функција, тестирање и отстранување на грешки).

Доколку таквите активности ја засегаат и другата Страна, ЛАЈКАМОБАЈЛ и Операторот ќе назначат свои компетентни

претставници одговорни за усогласување на процесите на таквите активности.

ЛАЈКАМОБАЈЛ и Операторот ќе гарантираат стабилност на нивната мрежа со нејзино соодветно користење и постојано ќе обезбедуваат усогласеност со барањата за квалитет согласно Договорот за интерконекција склучен врз основа на РПИ.

10.3.3. Размена на статистички податоци

ЛАЈКАМОБАЈЛ и Операторот на месечна основа редовно ќе разменуваат статистички мерни податоци за нивото на сообраќај, блокирањата на мрежата, ефикасноста и тестните сценарија на повици итн., а во случај на појава на проблеми такви податоци ќе се разменуваат и на покус период, по потреба.

10.4 Процедури при извршување на планирани промени/прекини на Интерконекциските услуги

10.4.1. Како резултат на остварување на Интерконекција, доколку ЛАЈКАМОБАЈЛ или Операторот планираат да извршат модификации во својата сопствена мрежа и/или обезбедените Интерконекциски услуги кои ќе иницираат модификации во мрежата на другата Страна и/или промени во техничките активности како и активностите за управување и одржување на другата Страна, тогаш Страната која планира такви модификации, ќе ја извести другата Страна по писмен и електронски пат (за планираниот датум на имплементација) најмалку 45 (четириесет и пет) дена пред датумот на предвидените модификации, за да може другата страна да изврши неопходни промени во својата мрежа. Страната која планира модификација, за време на спроведување на истата ќе ги земе во предвид оправданите барања за модификација на другата Страна.

Таквото известување ќе ги содржи главните карактеристики, техничките спецификации и можните влијанија на модификациите во врска со предложените промени врз мрежата на другата Страна и сите други релевантни информации кои другата Страна разумно би ги очекувала.

ЛАЈКАМОБАЈЛ и Операторот се обврзуваат да ги имплементираат соодветните промени/прекини на Интерконекциските услуги во периодите со намалена активност, односно во периодот од 00:00 до 05:00 часот во текот на деноноќието по локално време.

10.4.2. Известување за извршување на промени/прекин на Интерконекциските услуги

Известување за извршување на предвидените промени или предвидениот прекин на Интерконекциските услуги ќе се дава во писмена форма до соодветните служби согласно Формуларот за пријава на дефекти/пречки за Интерконекциските услуги од Додаток 3 на оваа РПИ.

10.4.3. Начин на имплементација

При имплементацијата на планираните промени/прекини кои ќе имаат ефект врз достапноста и расположливоста на Интерконекциските услуги предмет на РПИ, секоја од Страните ќе ги превземе сите можни чекори со цел да ги минимизира негативните ефекти врз другата Страна.

10.4.4. Одобрување

Пред извршување на планираните промени/прекини на Интерконекциските услуги потребно е Страната која ги иницира истите да добие одобрување (писмена согласност) од другата Страна.

Доколку предвидените модификации не ја засегаат другата Страна нивното извршување нема да подлежи на одобрување од истата.

Доколку не може да се постигне усогласување за промените/прекините на работно ниво, Страната која иницира промени/прекин на Интерконекциските услуги ќе ги примени предвидените процедури на ескалација согласно точките 10.6 и 10.7.

Доколку Страната која го прима известувањето за промените/прекините не се согласува со измените предложени од другата Страна, сметајќи дека тие промени/прекини не се објективно оправдани, Страната која го прима известувањето ќе ја известува за ова другата Страна, во рок од 15 (петнаесет) календарски дена од прием на барањето, со предлог решение за надминување на разликите. Страната која бара промени/прекини нема да активира ни една од предложените мерки додека не се надминат разликите. Двете страни ќе работат во добра волја да ги надминат разликите во врска со ова прашање.

10.4.5. Трошоци

Сите трошоци настанати на страната на ЛАЈКАМОБАЈЛ во врска со промените/прекините побарани од Операторот ќе ги плати Операторот под услов двете Страни да се согласни за примената на таквите мерки. Исклучок од ова правило се случуваат кога мерките им користат на двете страни, кога модификациите на мрежата се последица на одлуки донесени од АЕК (која бара секоја Страна да ги плати соодветните трошоци), или кога промената се врши заради примена на стандард за кој Страните или орган кој ги претставува интересите на сите оператори едногласно се сложиле. Во таквите

случаи секоја Страна ќе ги сноси сопствените трошоци за промените.

Кога од ЛАЈКАМОБАЈЛ се бараат промени/прекини согласно овој член, ќе го извести Операторот за трошоците на примена на таквите мерки во рок од 15 (петнаесет) календарски дена од денот на приемот на барање за примена на тие мерки. Операторот ќе му издаде писмен налог на ЛАЈКАМОБАЈЛ за примена на бараните мерки во рок од 15 (петнаесет) календарски дена од денот на прием на листата со трошоци.

10.5. Пријава на дефекти/пречки (непредвидливи настани)

- 10.5.1. Операторот е обврзан да пријавува пречки, недостатоци, дефекти или штети од 0 до 24 часот без одлагање на местото за известување на ЛАЈКАМОБАЈЛ и да му стави на располагање на ЛАЈКАМОБАЈЛ информации кои се важни за отстранување на дефектите/пречките.
- 10.5.2. Пречките може да се пријават 24 часа дневно на начин како што е утврдено во точка 10.2.
- 10.5.3. Операторот се обврзува да изврши пријава на дефекти/пречки по телефонски пат и по пат на електронска пошта.
- 10.5.4. Дефект/пречка е секој поединечен дефект/пречка кој трае непрекинато повеќе од 15 минути.
- 10.5.5. Пријавата на дефектот/пречката преку електронска пошта мора да ги содржи следниве податоци:
- 1) Датум на дефект/пречка;
  - 2) Време на почеток на дефектот/пречката (час и минути);
  - 3) Опис на дефектот/пречката (делумен/целосен испад, испад на SS7, ISUP или SCCP сигнализацијата, достапност на Интерконекциските услуги)
  - 4) Насока/локација/релација;
  - 5) Лице кое го пријавува дефектот/пречката (име и презиме, број на телефон);
  - 6) Контакт лице за отстранување на дефектот/пречката (име и презиме, број на телефон).
- 10.5.6. По секоја пријава на дефект/пречка, секоја Страна се обврзува да и достави на другата Страна која го претрпела дефектот/пречката Потврда за прием на пријавата за дефект/пречка, која најмалку ќе ги содржи следниве податоци:
- 1) Датум на пријава на дефектот/пречката;
  - 2) Време на пријава на дефектот/пречката;

- 3) Место/релација на дефектот/пречката;
- 4) Лице кое го пријавило дефектот/пречката;
- 5) Лице кое ја прима пријавата за дефектот/пречката
- 6) Предвидено време на отстранување на дефектот/пречката (доколку е можно да се предвиди).

10.5.7. По секоја пријава на дефект/пречка, секоја Страна се обврзува да и достави на другата Страна која го претрпела дефектот/пречката Известување за отстранетиот дефект/пречка кое ги содржи најмалку следниве податоци:

- 1) Датум на известување за отстранување на дефектот/пречката;
- 2) Време на известување за отстранување на дефектот/пречката;
- 3) Место/релација на дефектот/пречката;
- 4) Лице кое го пријавило дефектот/пречката;
- 5) Лице кое ја примило пријавата за дефектот/пречката
- 6) Траење на дефектот/пречката (во минути)
- 7) Вистинска причина за дефектот/пречката.

10.5.8. За време на отстранување на дефектот/пречката, секоја Страна по потреба усмено ќе ја извести другата Страна, во зависност од видот на дефектот/пречката за активностите на идентификација и отстранување на дефектот/пречката.

10.5.9. Периодот за отстранување на дефектот/пречката започнува во минутата кога овластеното лице на Страната ќе добие пријава за дефект/пречка од другата Страна.

10.5.10. Во случај на сериозен испад во било која Мрежа кој директно ќе повлијае на обезбедувањето на Интерконекциските услуги, Страните без одлагање ќе ја известат другата Страна преку контактите утврдени во подточка 10.2.2.

10.6. Принципи на ескалација

10.6.1. Кога ќе се појави дефект/пречка, персоналот на Операторот:

- 1) спроведува мерки за разрешување на дефектот/пречката (безуспешно)
- 2) го отклонува дефектот/пречката (безуспешно);
- 3) бара поддршка од персоналот Service Operation на ЛАЈКАМОБАЈЛ.

10.6.2. Персоналот Service Operation на ЛАЈКАМОБАЈЛ:

- 1) ќе ја провери пријавата за дефектот/пречката;

- 2) ќе ја провери причината за дефектот/пречката;
- 3) ќе ги усогласи моменталните мерки со персоналот на Операторот;
- 4) ќе ја дефинира постапката за разрешување на дефектот/пречката;
- 5) ќе побара поддршка од предметниот оддел на ЛАЈКАМОБАЈЛ.

10.6.3. Во случај на критична ситуација (ПРИО 1), Service Operation на ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе го ескалира проблемот на предметниот оддел на ЛАЈКАМОБАЈЛ и ќе ги извести сите членови на Групата за ескалација.

10.6.4. Персоналот на предметниот оддел на ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе работи на пријавата на дефектот/пречката спрема приоритетот и сложеноста како што е утврдено во овој член.

10.7. Утврдување на приоритети и сложеност на техничките упити

10.7.1. Секој технички упит има одреден приоритет и сложеност.

10.7.2. Приоритетот значи "важност" на техничкиот упит и го одредува "времето на информирање", а неговата сложеност го одредува "трудот кој го бара одговорот".

10.7.3. "Времето на информирање" е време во кое Стручниот персонал на Страните повратно ќе и се јави на другата Страна (по телефон, по факс или преку електронска пошта).

10.7.4. Стручниот персонал на секоја Страна доделува приоритет и ја одредува сложеноста на техничкиот упит.

10.7.5. Стручниот приоритет на секоја Страна може да го промени приоритетот во договор со друга Страна.

10.7.6. Времето употребено за решавање на техничкиот упит зависи од приоритетот и сложеноста.

10.7.7. "Времето на решавање" е време помеѓу времето на информирање и времето кога техничкиот упит на Страните е решен.

10.7.8. Примери на приоритет ПРИО 1:

- 1) многу сериозен технички проблем, како на пример губиток од 50% или повеќе E1 или SS7 водови. Страните ќе користат приоритет ПРИО 1 единствено за многу итни упити.

10.7.9. Примери на приоритет ПРИО 2:

- 1) технички проблем кој причинува ограничување на Интерконекциските услуги;

- 2) хардверски проблем кој бара техничка помош од стручен персонал на Страната за спроведување посебни мерки за разрешување на дефект/пречка;
- 3) губиток од 30 до 50% E1 или SS7 водови.

10.7.10. Примери на приоритет ПРИО 3:

- 1) малку битен технички упит, како на пример губиток од помалку од 30% или повеќе E1 или SS7 водови.

10.7.11. Примери на сложеност КОМ 1:

- 1) Стручниот персонал на Страните може одма да одговори на техничкиот упит на другата Страна;
- 2) Стручниот персонал на Страните може да одговори на упит на другата Страна без одлагање преку телефон или кратка писмена белешка.

10.7.12. Примери на сложеност КОМ 2: Стручниот персонал на Страните дава одговор или решавање на техничкиот упит на другата Страна, како на пример:

- 1) Ги оценува информациите и причините кои Страната ги пријавила;
- 2) Спроведува кратки тестови на тестна;
- 3) Се советува со други меродавни служби;
- 4) Го разработува својот одговор на основа на документација;
- 5) Потребен е подобен одговор преку телефон или во пишан облик.

10.7.13. Примери на сложеност КОМ 3: Стручниот персонал на Страните дава сеопфатен одговор или решение на техничкиот упит на другата Страна, како на пример:

- 1) Спроведува опширна анализа;
- 2) Координира анализа на проблемите со другите меродавни служби;
- 3) Разрешува концепциски проблеми;
- 4) Потребни се повеќе тестирања;
- 5) Сеопфатно известување (преку телефон или во пишана форма) е потребно со цел во потполност да се одговори на упитот од другата Страна.

10.8. Група за ескалација

10.8.1. Страните ќе ги именуваат следните членови и функции во состав на Група за ескалација, утврдена во матрица за ескалирање:

- 1) Service operation на ЛАЈКАМОБАЈЛ
- 2) Специјалист за CSN;
- 3) CSN & IT раководител.

10.9. Степен на сериозност и матрица на ескалирање

- 10.9.1. Страните ќе ги вложат сите разумни напори со цел да ги разрешат дефектите во согласност со временските рамки кои се утврдени во Табела 10.9.1.
- 10.9.2. Поради голема разновидност во техничките упити, времињата наведени во Табела 10.9.1. вредат за 90% од вкупниот број на сите примени технички упити.
- 10.9.3. Под “Ден” се смета работен ден на локација на стручниот персонал на Страните.
- 10.9.4. Под “Недела” се смета календарска недела.

Табела 10.9.1. Временски рамки за решавање на дефекти

Степен на приоритет	Време на информирање (1)	Време за решавање на сложеност (1)		
		КОМ 1	КОМ 2	КОМ 3
ПРИО 1	Одма или најкасно за 2 часа	5 часа	2 дена (2)	4 дена (2)
ПРИО 2	Најдоцна следниот работен ден	2 дена (2)	4 дена (2)	3 недела (3)
ПРИО 3	Најдоцна следниот работен ден	4 дена (2)	3 недела (3)	4 недела (3)

10.10. Работа на локацијата на другата Страна

- 10.10.1. Доколку има потреба за отстранување на грешка или дефект, Страните ќе овозможат присуство на техничко лице од другата Страна на својата локација. Присуството ќе биде реализирано преку поединечно договарање по случај помеѓу службите за известување.

10.11. Обврски и операции при исклучителни ситуации

- 10.11.1. Следење на сообраќај и заштита на услугите

Страните се обврзуваат дека ќе соработуваат меѓусебно за цели на следење на сообраќај- во согласност со применливите закони на Република Македонија во следните случаи:

- а) доколку надлежните институции достават соодветно барање или
- б) со цел да се заштити безбедноста на мрежите на Страните
  - во случај на несомнено илегална употреба, или
  - во случај на злоупотреба

10.11.2. Соработка во случај на вонредна состојба

Заради елаборирање и примена на акционен план за вонредна ситуација или состојба, Страните - како што е предвидено со закон - ќе соработуваат со другите Даватели на јавни комуникациски услуги и Оператори на јавни комуникациски мрежи, во согласност со насоките дадени од Министерството за транспорт и врски и другите надлежни органи. Во вонредни ситуации и заради заштита на јавната безбедност, Страните ќе постапуваат во согласност со инструкциите дадени од Владата на Република Македонија, во рамките утврдени со закон и другите надлежни органи.

10.11.3. Оперативни состаноци

Во текот на првите 18 (осумнаесет) месеци од воспоставување на Интерконекција, Страните редовно ќе се среќаваат најмалку еднаш на секои 3 (три) месеци. Целта на ваквите состаноци е да се дискутираат сите аспекти на работењето и одржувањето на Интерконекцијата на мрежите.

Ваквите состаноци ќе се сметаат како заедничка основа за постојан дијалог од општа природа, со цел да се постигне највисоката можна ефикасност, со учество на двете Страни, во обезбедувањето на потребниот квалитет на Интерконекцијата.

Местото и датумот на ваквите состаноци ќе подлежи на претходна согласност помеѓу Страните. Техничкото раководство и персоналот одговорен за секојдневно одржување ќе бидат присутни на ваквите состаноци.

По ваквите состаноци, ќе се преземе акција единствено доколку за тоа се подготви писмен записник за постигната согласност, кој ќе биде потпишан од двете Страни. Ваквите состаноци ќе се ограничат единствено на прашања околу работењето и одржувањето.

По изминувањето на горенаведениот период, оперативните состаноци помеѓу Страните ќе се свикнуваат врз основа на взаемен договор од случај до случај.

10.12. Соработка и одговорност на Страните

- 10.12.1. Страните ќе соработуваат за техничките прашања, со цел да осигураат висок квалитет и расположливост на Интерконекциските услуги на Корисниците на двете Страни, како и за цел осигурување на меѓусебното функционирање во врска со Интерконекциските услуги, за взаемна корист.
- 10.12.2. Секоја Страна е одговорна за поставување, работа и одржување на системите на подрачјето на својата одговорност како што е утврдено во оваа РПИ.

11. ФАКТУРИРАЊЕ, НАПЛАТА И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ПЛАЌАЊЕТО

11.1. Фактурирање и наплата

- 11.1.1. ЛАЈКАМОБАЈЛ изготвува фактура за Операторот со содржина регулирана според важечкото законодавство.
- 11.1.2. ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе му фактурира на Операторот за обезбедените услуги дефинирани во Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ, вклучувајќи ги Надоместоците за Интерконекција и Интерконекциските услуги предмет на оваа РПИ согласно надоместоците дефинирани во Прилог 3 од оваа РПИ.
- 11.1.3. Страните го регистрираат својот појдовен и/или дојдовен сообраќај, вклучително на секоја дестинација и секој извршен пренос.
- 11.1.4. Регистрацијата на сообраќајот за Интерконекциските услуги ќе биде обврска на Операторот.
- 11.1.5. Регистрацијата на волуменот на сообраќај започнува на првиот ден на секој календарски месец во 00:00 часот.
- 11.1.6. Измените на надоместоците за Интерконекциските услуги стапуваат на сила во моментот (секундата) на измената.
- 11.1.7. Страните се одговорни да разменуваат сообраќај како што е наведено во оваа РПИ.
- 11.1.8. Доколку спротивно од договореното Операторот, му испраќа на ЛАЈКАМОБАЈЛ сообраќај кој е надвор од обемот на Интерконекциските услуги, ЛАЈКАМОБАЈЛ има право на надомест за таквиот сообраќај на основа на официјалниот ценовник на ЛАЈКАМОБАЈЛ.
- 11.1.9. Се пресметуваат исклучиво остварените врски/повици пораки.
- 11.1.10. Надоместокот за повик кој ЛАЈКАМОБАЈЛ не успеал да го наплати, не влијае на обврската за плаќање на надоместок за Интерконекциските услуги на Операторот.
- 11.1.11. Основа на фактурирањето за Интерконекциската услуга од член 1 од Прилог 2 е акумулираното времетраење односно временскиот опсег помеѓу вредностите „Answer“ и „Release“ (ASR параметар) на секој успешен односно остварен повик во рамките на соодветниот период на фактурирање.
- 11.1.12.

- 11.1.13. Периодот за фактурирање на Интерконекциските услуги е календарски месец (понатаму во текстот: **Период**).
- 11.1.14. Ако со Договорот склучен врз основа на оваа РПИ или во поединечен случај не е одредено поинаку, наведениот Период се однесува за фактурирање и на Надоместоците за интерконекција и плаќање на сите надоместоци.
- 11.1.15. Времето кое се пресметува за секој Успешен повик е "Времето на разговор" како што е дефинирано во IPU-T препораката D.150 и истото ќе биде мерено во секунди.
- 11.1.16. Вкупното време кое се фактурира за Периодот, се пресметува по пат на сумирање на вкупниот број на секунди за сите Успешни повици во тек на Периодот, за Интерконекциската услуга од член 1 од Прилог 2, кое што потоа се дели со 60 и се заокружува.
- 11.1.19. ЛАЈКАМОБАЈЛ ја извршува пресметката на трошоците кои во конкретен случај треба да ги подмири Операторот.
- 11.1.20. Во случај на пресметка за користење на активен Е1 интерфејс на страна на MSC на ЛАЈКАМОБАЈЛ, ЛАЈКАМОБАЈЛ пресметува користење на поединечни Е1 интерфејси на Пристапна точка.
- 11.1.21. Еднократните надоместоци ЛАЈКАМОБАЈЛ ги фактурира веднаш по склучување на Договор за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ или по склучување на негов амандман, пред да се извршат било какви технички модификации, тестирање, технички прием, или останати активности поврзани со воспоставувањето на Интерконекцијата. Еднократни надоместоци по Внатрешна Секција за Е1 интерфејсите ќе се фактурираат по инсталирањето на наранчаните капацитети. Доколку Страните постигнат договорна согласност, Операторот може да ги плаќа еднократните надоместоци на триесет и шест еднакви месечни рати, со вкалкулирана месечна каматна стапка.
- 11.1.22. Месечните надоместоци ќе се фактурираат редовно, на месечна основа, на почетокот или по истек на месецот, по одлука на ЛАЈКАМОБАЈЛ. Месечните надоместоци се однесуваат на периодот од првиот ден од месецот за кој се врши фактурирањето до последниот ден од истиот месец.
- 11.1.23. Трошоците за промена на рутирањето на сообраќајот ќе бидат засебно претставени на фактурата и специфицирани со детални докази во прилог на фактурата.
- 11.1.24. Користената валута ќе биде македонски денар (МКД).
- 11.1.25. Надоместоците не го вклучуваат данокот на додадена вредност. Данокот на додадена вредност дополнително ќе се пресметува и прикажува на фактурата.

11.2. Содржина на фактурата

11.2.1. ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе издава два типа на Фактура:

- 1) Фактура за Интерконекциските услуги и
- 2) Фактура за Надоместоците за интерконекција

11.2.2. Фактурата за Интерконекциските услуги освен општите услови за исправност на Фактурата ќе ги содржи и следниве податоци согласно закон:

- 1) датум на Фактурата;
- 2) период за наплата на кој се однесува Фактурата;
- 3) вкупен износ за наплата за обезбедените Интерконекциски услуги.

11.2.3. Како прилог на Фактурата ќе бидат доставени количината на сообраќај за Периодот, вкупниот број на Успешни повици во рамки на Периодот кои ги испратил Операторот и кои се пренесени до Корисникот на ЛАЈКАМОБАЈЛ и Надоместоците за Интерконекциските услуги во рамки на обликот дефиниран во Додаток 1.

11.3. Содржина на фактурата за Надоместоците за интерконекција

11.3.1. Фактурата за Надоместоците за интерконекција се издава засебно и освен општите услови за исправност на Фактурата ќе ги содржи и следниве податоци согласно закон:

- 1) датум на фактурата;
- 2) период за наплата на кој се однесува фактурата;
- 3) вкупен износ за наплата за обезбедените услуги на кои се однесуваат надоместоците.

11.3.2. Како прилог на фактурата потребно ќе бидат доставени информации за количината, единечниот еднократен надоместок, единечниот надоместок за одредениот период за повторливи/месечни надоместоци, надоместоци за иницијално инсталирање/активирање и пресметка за вкупниот износ за наплата.

11.4. Законска затезна камата

- 11.4.1. Законските затезни камати се пресметуваат на засебна фактура, која мора да ги содржи следниве податоци:
- 1) датум на Фактурата/фактурата за останати надоместоци;
  - 2) датум на издавање на неподмирена Фактура/фактура за останати надоместоци, на основа на која се пресметуваат затезните камати;
  - 3) неподмирени износ;
  - 4) фактурираниот износ на каматата;
  - 5) фактурираната стапка на затезната камата.

11.5. Доцнење со плаќањето

11.5.1. Доколку Операторот не изврши целосно плаќање на фактурираниот износ во Фактурата до датумот на нејзиното доспевање, ќе се пресметува затезна камата за задоцнувањето, почнувајќи од првиот ден по датумот на доспевање, на целокупниот фактуриран износ, или во случај на плаќање на дел од фактурираниот износ, на преостанатиот износ за плаќање.

11.5.2. Износот на затезната камата ќе се пресметува во согласност со член 266 од Законот за облигациони односи (Службен весник на РМ бр. 18/01,4/02,5/03,84/08,81/09, 161/09 и 123/2013) или оној акт кој може да го замени овој закон. Ваквата камата ќе се фактурира посебно согласно подточка 11.4.1.

11.5.3. Доколку Операторот не ги исполни своите обврски за целосно плаќање на доспеано побарување, ЛАЈКАМОБАЈЛ може да одбие понатамошно обезбедување на услуги и да го блокира Интерконекцискиот пристап се до плаќањето на фактурата, по претходно известување испратено во писмена форма во кое е даден дополнителен рок од 12 (дванаесет) календарски денови за плаќање на долгот.

11.5.4. По истекот на овој рок, ЛАЈКАМОБАЈЛ може да ја активира банкарската гаранција издадена за сметка на Операторот. ЛАЈКАМОБАЈЛ нема да продолжи да го обезбедува Интерконекцискиот пристап се до обновување на банкарската гаранција како што пропишано во точка 11.10.

11.6. Издавање на фактура

11.6.1. ЛАЈКАМОБАЈЛ издава Фактура за Интерконекциските услуги во согласност со податоците за примен сообраќај која ја доставува на Операторот во писмена форма. Податоците за сообраќајот на чија основа ЛАЈКАМОБАЈЛ ја темели издадената Фактура за Интерконекциските услуги заради увид во наплатениот износ ќе бидат приложени кон издадената Фактура во рамки на Формата за

Извештајот за сообраќај по тарифна категорија дефинирана во Додаток 1 (понатаму во текстот: **Извештај**). Извештајот ќе прикажува вкупен број на повици, број на минути по однос на секоја тарифна категорија.

- 11.6.2. Фактурата за Интерконекциските услуги за претходниот месец се издава најдоцна до 12 (дванаесеттиот) календарски ден во тековниот месец за Интерконекциските услуги обезбедени во текот на претходниот календарски месец.
- 11.6.3. Вкупниот износ за наплата на секоја издадена Фактура за Интерконекциските услуги ќе биде изразен во денари како нето вредност, зголемен за данокот на додадена вредност (ДДВ).
- 11.6.4. Во случај износот на издадената Фактура за Интерконекциските услуги да се разликува во податоците за сообраќај на Операторот, се применува постапката од точка 11.9 на оваа РПИ.
- 11.6.5. Во рок од 3 (три) работни дена од прием на Фактурата за Интерконекциските услуги, Операторот ќе достави контролен Извештај до ЛАЈКАМОБАЈЛ за сообраќајот испратен кон мрежата на ЛАЈКАМОБАЈЛ. Притоа, Извештајот ќе се доставува во формата дефинирана во Додаток 1. Извештајот ќе приложува вкупен број на повици, број на минути по однос на секоја тарифна категорија.
- 11.6.6. Во случај на доставување на Извештајот до ЛАЈКАМОБАЈЛ за сообраќај во рамките на Интерконекциските услуги предмет на оваа РПИ по истек на рокот дефиниран во предходниот став или во случај на недоставување на наведениот Извештај, Операторот нема да има право да достави приговор по однос на оригиналната Фактура за Интерконекциските услуги ниту по однос на ставка (и) од истата и ќе мора да го плати целиот износ од оригиналната Фактура за Интерконекциските услуги издадена од ЛАЈКАМОБАЈЛ.
- 11.6.7. Издавањето на Фактурите за Надоместоците за интерконекција следи по обезбедувањето на услугите на кои се однесуваат надоместоците согласно подточка 1.4.1 од Прилог 3, а најдоцна до 12 (дванаесеттиот) календарски ден во следниот месец за сите услуги кои се обезбедени во текот на претходниот календарски месец.
- 11.6.8. Во случај кога преземањето на било која услуга од подточка 1.4.1 од Прилог 3 во врска со Надоместоците за интерконекција која Операторот ја наредил од ЛАЈКАМОБАЈЛ не започне да се користи најдоцна во рок од 30 (триесет) дена од денот на ставање на тие услуги на располагање и не престане да се користи во рок од следните 30 (триесет) дена, Операторот е обврзан да му го надомести на ЛАЈКАМОБАЈЛ вкупниот трошок кој настанал како резултат на ставањето на тие услуги на располагање, на основа на фактура издадена во склад со подточка 11.6.7 од овој член.

11.7. Доспевање на Фактура

- 11.7.1. Издадената Фактура, доспева во рок од 10 (десет) дена од денот на прием на Фактурата, во согласност со подточките 11.6.2 и 11.6.7 од овој член. Фактурата, ќе се смета за примена 3 (три) дена од денот на испраќање на Фактурата, со препорачана пратка (пример по пошта) од Страната која ја издава Фактурата.
- 11.7.2. Во случај да не се плати Фактурата во рокот наведен во подточка 11.7.1 од овој член, ќе се пресмета законска затезна камата.
- 11.7.3. Датумот кога износот ќе се уплати на сметката на ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе се смета како датум на плаќање.

11.8. Доставување на Фактури

- 11.8.1. ЛАЈКАМОБАЈЛ ги доставува Фактурите на адреса доставена од Операторот со препорачана пратка.
- 11.8.2. Операторот ќе го извести ЛАЈКАМОБАЈЛ во писмена форма за било каква промена на адресата за фактурирање најмалку 1 (еден) месец пред да се направи таквата промена.

11.9. Отстапување во износите на Фактурите за Интерконекциските услуги

- 11.9.1. Во случај вкупниот волумен на говорен сообраќај (изразен во минути) кој се наплаќа во пресметковниот период за кој се издава Фактурата за Интерконекциските услуги, да се разликува од податоците за сообраќај на другата Страна за повеќе од 1%, Операторот го известува по писмен пат ЛАЈКАМОБАЈЛ најдоцна 5 (пет) календарски дена пред доспевањето на спорната Фактура за отстапувањето и намерата за оспорување на Фактурата, со доставување на доказите за отстапувањето.
- 11.9.3. Доколку се случи наведеното од подточка 11.9.1 и 11.9.2 од овој член, се врши плаќање на целиот износ на Фактурата за Интерконекциските услуги во рокот на доспевање и се продолжува со решавањето на спорот во врска со оспорениот дел.
- 11.9.4. ЛАЈКАМОБАЈЛ во рок од 3 (три) работни дена од приемот на известувањето за оспорувањето го потврдува приемот на наведеното известување.
- 11.9.5. ЛАЈКАМОБАЈЛ во рок од 10 (десет) работни дена од приемот на известувањето за оспорување на Фактурата ќе изврши соодветна

проверка на оспорениот дел од Фактурата (понатаму во текстот: **Проверка 1**).

- 11.9.6. Доколку по Проверка 1 спорот не се реши на задоволителен начин во рокот од подточка 11.9.5 од овој член, двете Страни, во рок од следните 10 (десет) работни дена, ќе го разменат вкупниот сообраќај за секој ден од спорниот Период (понатаму во текстот: **Проверка 2**).
- 11.9.7. Доколку спорот не се реши на задоволителен начин во роковите од подточките 11.9.5. и 11.9.6 од овој член, двете Страни ќе разменат детални записи за повиците во договорен формат (понатаму во текстот: **Проверка 3**). Размената на деталните записи на повиците ќе го покрива сообраќајот за спорниот Период. Во случај ако количината на деталните записи за повиците е преголема за едноставна размена, Страните може да договорат размена на деталните записи за повиците само за дел од спорниот Период.
- 11.9.8. Страните ќе ја користат постапката за разрешување на оспорените Фактури за Интерконекциски услуги од подточките 11.9.1 до 11.9.7 од овој член секогаш кога тоа ќе биде можно. Страните може по пишан пат да се спогодат за продолжување на роковите од подточките 11.9.1 до 11.9.7 во овој член.
- 11.9.9. Во случај спорот да не може да се реши по Проверка 3, односно постапката за разрешување на оспорените Фактури за Интерконекциски услуги од подточките 11.9.1 до 11.9.7 од овој член е исцрпена, страните ќе воспостават заедничка Комисија составена од експерти на двете Страни. Комисијата ќе го разгледува само оспорениот износ на Фактурата за Интерконекциски услуги и во рок од 15 (петнаесет) работни дена ќе ги испита разликите и ќе предложи решение. Доколку решението е заеднички прифатливо и е во корист на Операторот како Страна која имала обврска да плати, ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе го надомести делот од оспорениот износ за кој Страните постигнале согласност. Доколку не постои заедничко разбирање по предложеното решение било која незадоволна страна има право на покренување постапка пред надлежниот суд.

11.10. Инструменти за осигурување на плаќањето

- 11.10.1. Предуслов за стапување во сила на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ е обезбедување на банкарска гаранција од Операторот како инструмент за осигурување на плаќањето, која е безусловна, неотповиклива и може веднаш да се активира со клаузула "на прв повик" и "без приговори", – исплатива на првично барање на ЛАЈКАМОБАЈЛ, како корисник, прифатена од страна на ЛАЈКАМОБАЈЛ и со важност за минимален период од една (1) година.

- 11.10.2. Комерцијалната банка која ќе ја обезбеди банкарската гаранција треба да биде финансиска институција која работи во согласност со Законските прописи со седиште во Република Македонија и со "А" или повисок кредитен рејтинг (издаден од Moody's или од S&P).
- 11.10.3. Формуларот за банкарска гаранција е даден во Додаток 2 на оваа РПИ.
- 11.10.4. Трошоците за издавањето на банкарската гаранција во целост ги сноси Операторот.
- 11.10.5. Износот на банкарската гаранција се утврдува врз основа на доставените податоци за предвидениот говорен сообраќај и доставените податоците за предвиденото користење на капацитети за интерконекција од страна на Операторот согласно подточка 9.2.2 и претставува надоместокот за сите обезбедени (планирани) услуги на ЛАЈКАМОБАЈЛ предмет на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ кој што треба да се исплати на ЛАЈКАМОБАЈЛ за период од шест (6) месеци од денот на склучување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ.
- 11.10.6. Доколку банкарската гаранција не го покрива предвидениот обрт на средства до истекот на важноста на банкарската гаранција, на основа на реалниот разменет сообраќај помеѓу ЛАЈКАМОБАЈЛ и Операторот и надоместоците за користење на капацитети за Интерконекција, ЛАЈКАМОБАЈЛ има право да побара ревидирање на износот на банкарската гаранција за соодветната разлика. Износот на банкарската гаранција може да се ревидира на месечна основа.
- 11.10.7. На барање на ЛАЈКАМОБАЈЛ, Операторот е обврзан да достави анекс кон постојечката банкарска гаранција, во износ согласно точка 11.10. во рок од 15 (петнаесет) дена.
- 11.10.8. Операторот е обврзан да ја обновува банкарската гаранција 1 (еден) месец пред истекот на рокот на важност на истата. Износот на обновената банкарска гаранција треба да биде секогаш поголем или еднаков на надоместокот за планираните услуги на ЛАЈКАМОБАЈЛ предмет на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ што треба да се исплати на ЛАЈКАМОБАЈЛ за период од 6 (шест) месеци од денот на обновување на гаранцијата, на основа на тековните податоци за предвидениот говорен сообраќај и тековните Надоместоци за интерконекција за користење на капацитети за интерконекција поднесени од страна на Операторот согласно подточка 9.2.1.
- 11.10.9. Во случај Операторот да не ги подмири своите доспееани долгови, ќе се примени постапка на наплата, по пат на активирање на банкарската гаранција најдоцна во рок од 15 (петнаесет) дена од денот на доспевање на Фактурата за Интерконекциските услуги или за Надоместоците за интерконекција.

- 11.10.10. Доколку банкарската гаранција делумно или во целост се активира, Операторот ќе ја обнови истата во рок од 15 (петнаесет) дена, или ќе обезбеди нова банкарска гаранција, на таков начин што обновената или новата банкарска гаранција ќе биде усогласена во однос на износот и важноста со барањата наведени во овој член 11.10.

12. ОДНОС СО КОРИСНИЦИТЕ

- 12.1. Страните се согласуваат дека секоја Страна самостојно ги одредува условите и надоместоците за обезбедување на своите услуги на Корисниците.
- 12.2. Пресметувањето на повиците и наплатата од Корисникот кој го иницирал повикот предмет на Интерконекциските услуги регулирани со оваа РПИ е обврска на Операторот как Страна која има склучено претплатнички договор со тој Корисник.

13. ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОПСТВЕНОСТ

- 13.1. Случувањето на Договорот за интерконекција врз основа на оваа РПИ е без влијание врз правата од интелектуална сопственост на секоја од Страните, ниту ќе се смета за пренос на правата од интелектуална или индустриска сопственост на било која Договорна страна. Ниту една Страна нема да користи логоа, трговски марки, патенти, авторски права или други права на интелектуална или индустриска сопственост што и припаѓаат и/или ја претставуваат другата Страна без претходно добиена писмена согласност од другата Страна.
- 13.2. Во случај на повреда на правата од интелектуалната сопственост од страна на било која Страна и кршење на обврските од овој член, другата Страна има право на отпочнување на соодветна постапка пред надлежните тела заради надомест на штета која произлегува од тие повреди во согласност со важечките закони и други прописи.

14. РАЗМЕНУВАЊЕ НА ИНФОРМАЦИИ

- 14.1. Страните се согласни дека во добра волја по писмен пат ќе ги разменуваат сите информации за кои сметаат дека се нужни за извршување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ.
- 14.2. Сите известувања и документи кои се доставуваат во согласност и во врска со оваа РПИ ќе бидат составени во писмена форма на македонски јазик и потпишани од овластени лица на страна која го испраќа таквото известување или документ.
- 14.3. Писмените известувања Страните ќе ги доставуваат преку сопствена достава или со препорачана пратка. Секое доставено или испратено писмено известување истовремено треба да се достави и по електронска пошта до одговорното лице на другата Страна наведено во листата на контакти во засебен Прилог во Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ.
- 14.4. Ќе се смета дека другата Страна го примила известувањето упатено во согласност со овој член најдоцна по истекот на 3 (три) работни дена од денот на испраќањето преку сопствена достава или со препорачана пратка, освен ако со оваа РПИ не е поинаку наведено.
- 14.5. Секоја Страна е должна без одложување по писмен пат да ја извести другата Страна за промена на фирмата и седиштето најмалку 30 (триесет) дена пред да се направи таквата промена. Ако едната Страна не ја извести другата Страна за наведените промени на начин како што е овде наведено и заради тоа известувањата и други писмени документи на другата Страна не може да бидат доставени, ќе се смета дека доставата врз основа на постоечките податоци е правилно извршена согласно оваа РПИ и Договорот за интерконекција склучен врз основа на истата.
- 14.6. Контакт податоците на Страните ќе бидат наведени во засебен Прилог во Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ.

15. ДОВЕРЛИВОСТ И ДЕЛОВНА ТАЈНА

- 15.1. За потребите на оваа РПИ, поимот доверлива информација вклучува, но не се ограничува на: опрема, планови, цртежи, нацрти, распореди, студии, спецификации, технички податоци, бази на податоци, било кој облик на софтвер, документација, преписка помеѓу Страните или други деловни или технички известувања во пишана, визуелна, магнетска, електронска или друга форма кои едната Страна (понатаму во текстот: **Давател на информации** ги открива на другата Страна (понатаму во текстот: **Примател на информации**) во врска со оваа РПИ (понатаму во текстот: **Доверливи информации**). Сите други известувања кои се наведени и означени како Доверливи информации за време на нивното откривање исто така ќе се сметаат како Доверливи информации во согласност со овој член.
- 15.2. Договорните страни спогодбено ќе ги утврдуваат и разменуваат сите известувања за кои ќе се применува обврската за чување на тајноста на Доверливата информација и/или деловната тајна, доколку Страните взаемно сметаат дека се нужни за обезбедување на Интерконекциски услуги.
- 15.3. Страните се обврзуваат дека ќе ја чуваат тајноста на Доверливите информации и/или деловните тајни и дека нема да ги откриваат на трети страни, освен во следни случаи:
- 1) кога Доверливите информации и/или деловните тајни им се откриваат на финансиските институции, судските, арбитражните, регулаторните и други државни тела во согласност со важечките закони и други прописи и/или заради заштита односно стекнување на право во управни и/или судски постапки, под услов на претходно писмено известување до другата Страна за таквото откривање;
  - 2) кога Примателот на информации е овластен по писмен пат од Давател на информации за откривање на Доверливите информации и/или деловни тајни, под услов Давателот без причина да не го одолговлекува таквото овластување.
- 15.4. Одредбите од овој член нема да се толкуваат како стекнување на право на сопственост, со пренос на авторските права, трговска марка, правата на патент, жигот или индустрискиот дизајн или било кое друго право на Доверливите информации и/или деловните тајни.
- 15.5. Примателот на информации е согласен:
- 1) дека ќе ги користи Доверливите информации и/или деловните тајни само со цел на преговарање на Интерконекција и/или извршување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ;

- 2) дека Доверливите информации и/или деловните тајни нема да ги открива на никого освен:
  - а) на своите работници и стручните соработници на кои Доверливите информации и/или деловните тајни се потребни во текот на извршувањето на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ под услов наведените лица да имаат обврска да ја чуваат тајноста на Доверливите информации и/или деловните тајни;
  - б) на законските застапници, полномошниците и адвокатите кои имаат законска обврска да ги чуваат Доверливите информации и/или деловните тајни;
  - в) на лица за кои информирањето се врши во согласност со точка 15.3 од овој член;
- 3) дека Доверливите информации и/или деловните тајни ќе ги чуваат од неовластено користење или откривање имајќи барем еднакво внимание со кое ги чува сопствените Доверливи информации и/или деловни тајни.

- 15.6. Ако Примателот на информации сака да ги открие Доверливите информации и/или деловните тајни на било која трета страна, на таквото откривање мора да претходи писмена согласност од Давателот на информации, а третата страна, освен онаа од точка 15.3 став 1) од овој член, мора да потпише изјава или договор за чување на Доверливите информации и/или деловните тајни, во согласност со овој член.
- 15.7. Примателот на информации може да изработи копии од Доверливите информации и/или деловните тајни само во онаа мерка во која тоа е потребно во текот на преговорите за Интерконекција и извршувањето на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ. За сите копии ќе се применуваат истите ограничувања и заштита како и за оригинали.
- 15.8. Примателот на информации е согласен дека ќе ги врати сите Доверливи информации и/или деловни тајни во облик во кој ги примил од Давателот на информации, вклучувајќи и оригинали, копии, секој електронски запис и сегменти направени на било кој можен начин, во рок од 30 (триесет) дена од денот на добивањето на писменото барање на Давателот на информации или дека ќе ги уништи, ако добие такви упатства од страна на Давателот на информации. Ако Примателот на информации ги изгуби или неовластено ги открие Доверливите информации и/или деловните тајни на Давателот на информации, за тоа без одлагање ќе го известат Давателот на информации, па ќе ги превземе сите потребни работи заради повратот на изгубените или неовластено откриените Доверливи информации и/или деловни тајни без влијание врз правата на Давателот на информации од овој член.
- 15.9. Примателот на информации не е обврзан да ги чува Доверливите информации и/или деловните тајни:

- 1) кога на Примателот на информации му биле познати пред да ги прими од Давателот на информации;
- 2) кога ќе станат јавни или познати без повреда на одредбите од овој член од страна на Примателот на информации;
- 3) откако Примателот на информации ќе добие писмена согласност од точка 15.3 став 2) од овој член;
- 4) кои на Примателот на информации му станале познати од некој друг извор, но не со кршење на обврските од овој член.

- 15.10. Страните спогодбено утврдуваат дека Давателот на информации може да претрпи ненадоместлива штета врз основ на повреда на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ од страна на Примателот на информации или неговите претставници, застапници и/или консултанти и дека Давателот на информации ќе има право да бара надомест за штетата и ќе користи други средства предвидени со законот, во случај на било каква повреда на одредбите за доверливост и чување на деловните тајни од овој член.
- 15.11. Страната која ја направила повредата на обврската за чување на тајноста на Доверливите информации должна е на другата Страна да ја плати, на нејзино писмено барање, договорената казна утврдена во Договорот за доверливост претходно склучен помеѓу Страните.
- 15.12. Страните се согласни дека обврските за доверливост од овој член остануваат во сила 5 (пет) години по престанокот, раскинувањето или отказот на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ.

16. ЗАШТИТА НА ЛИЧНИ ПОДАТОЦИ

- 16.1. Страните преземаат обврска да постапуваат согласно применливите прописи за заштита на лични податоци, вклучувајќи ги, но не ограничувајќи се на Законот за електронските комуникации и подзаконските акти донесени врз основа на него, Законот за заштита на лични податоци и релевантните подзаконски акти донесени врз основа на него.
- 16.2. Страните преземаат обврска да ги применат сите мерки од организациска и техничка природа кои се потребни и применливи за заштита на личните податоци, а особено во процесот на обезбедување на Интерконекциските услуги предмет на оваа РПИ и во процесот на обработка на личните податоци, како и заштита на истите од случајно губење, уништување или бришење. Страните преземаат обврска да обезбедат заштита и тајност на личните податоци. Операторот ќе ги сноси сите трошоци поврзани со имплементација на применливите процедури и технички и организациски мерки.
- 16.3. Страните ќе постапуваат на начин на кој нема да се загрозува, нарушува или оштетува интегритетот и работата на Мрежата и ќе се спречи неовластено користење на Мрежата.
- 16.4. Ниту една Страна нема право да испраќа директни пораки до Корисниците на другата Страна.

17. ДОВЕРЛИВОСТ И ТАЈНОСТ НА КОМУНИКАЦИИ

- 17.1. Страните се обврзани да обезбедат доверливост и тајност на комуникациите и да постапуваат согласно релевантните законски и подзаконски акти со кои е регулирано обезбедувањето на доверливост и тајност на комуникациите и да ги користи информациите кои се однесуваат на корисниците на другата Страна само за цели на реализирање на обврските согласно оваа РПИ и Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ и согласно релевантните прописи и одлуки на релевантните државни органи.
- 17.2. ЛАЈКАМОБАЈЛ нема да сноси одговорност за содржината на комуникациите кои се произведуваат, пренесуваат и/или објавуваат од страна на Операторот. Операторот сноси одговорност за незаконско обезбедување на своите услуги.

18. ОДГОВОРНОСТ И НАДОМЕСТ НА ШТЕТА

- 18.1. Страните се согласно дека секоја Страна ги сноси трошоците настанати со извршување на обврските превземени со оваа РПИ, освен ако Страните не се договорот поинаку со Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ.
- 18.2. Страна која предизвикува штета должна е да ја надомести таа штета на другата Страна, освен кога ќе се докаже дека штетата не настанала по нејзина вина. Под штета во смисла на оваа РПИ ќе се подразбира, стварна загуба, односно директна штета која ќе ги вклучува, без ограничување, сите надоместоци, сметки, плаќања на казни, плаќања согласно обврските, трошоци и издатоци кон трети страни платени од совесната Страна како резултат на неможности соодветно да ги обезбедува своите услуги поради прекршувањето на оваа РПИ и Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ од другата Договорна Страна.
- 18.3. Ниту една Страна нема право да бара надомест на штета во смисла на овој член во форма на идна неостварена заработувачка или друг вид на индиректна, консеквентна штета, освен во случајот наведен во наредната точка.
- 18.4. Ограничувањата од претходниот став нема да се однесуваат на штети предизвикани од свесна злоупотреба од несовесната Страна, при што совесната Страна има право, покрај штетите наведени погоре да бара и надомест на идна, изгубена заработувачка за период од 6 (шест) месеци од месецот кога е настаната ваквата штета. Пресметувањето на изгубената заработувачка ќе се базира на средната вредност на последните 6 (шест) неприговорени Фактури издадени по основ на реализиран сообраќај помножена по 6 (шест) месеци. Во случај кога Договорот за интерконекција склучен врз основа на РПИ се применува во пракса за период кој е пократок од 6 (шест) месеци сметано од моментот на причинување на штетата на совесната Страна, изгубената заработувачка ќе се пресметува врз основа на средната вредност од сите неприговорени Фактури издадени по основ на реализиран сообраќај до моментот на причинување на штетата.
- 18.5. Страните утврдуваат дека нема меѓусебно да си одговараат за настанатата нематеријална штета, освен во случај на претходната точка од овој член, односно, освен во случај штетата да е предизвикана намерно или заради крајна небрежност.
- 18.6. Секоја Страна е одговорна пред своите Корисници за штетата настаната во врска со обезбедување на Интерконекциските услуги предмет на оваа РПИ. За сите други случаи одговорноста на Страните се темели на применливите прописи.

- 18.7. Страните согласно утврдуваат дека нема да одговараат за штетата настаната заради неизвршување на договорените обврски, ако таквото неизвршување произлегува од околности кои не биле под контрола на Страната, како на пример Виша сила.
- 18.8. Страните преземаат обврска да се придржуваат на важечките закони и другите прописи, а особено на одредбите од Законот за електронските комуникации и Законот за заштита на потрошувачи.

19. ПРЕСТАНОК НА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ ИНТЕРКОНЕКЦИСКИ УСЛУГИ И СООДВЕТНИ ОБВРСКИ

19.1. Привремен прекин на Интерконекциските услуги

19.1.1. ЛАЈКАМОБАЈЛ има право привремено да ги прекине Интерконекциските услуги предмет на оваа РПИ, доколку таквиот прекин е неопходен:

- 1) од причини на јавна безбедност, воена или вонредна состојба по барање на надлежен државен орган; или
- 2) заради заштита на својата комуникациска мрежа од нанесување штета; или
- 3) во случај на ненадејно и непланирано зголемување на волуменот на сообраќај кој Операторот го испраќа во мрежата на ЛАЈКАМОБАЈЛ над предвидениот од страна на Операторот. Во овој случај ЛАЈКАМОБАЈЛ не гарантира испорака на Интерконекциските услуги и/или квалитетот на Интеронекциските услуги предвиден во оваа РПИ. Како и да е, ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе вложи максимални напори да го опслужи зголемениот волумен на сообраќај или
- 4) неплаќање на Интерконекциските услуги.

19.1.2. ЛАЈКАМОБАЈЛ има право привремено да ги прекине своите Интерконекциски услуги заради изведување на активности за отстранување на технички грешки, дефекти и други неочекувани испади во јавната комуникациска мрежа во смисла на точките 10.5 и 10.12.

19.1.3. Во случај на потреба од итен прекин на Интерконекциските услуги во смисла на овој член, обврските за претходно известување согласно одредбите од член 10 нема да важат ако претходно известување или претходен договор не се возможни поради оправдани причини или ако ова го одложи исправањето на пречките кои веќе се појавиле. Во таков случај известувањето ќе биде испратено веднаш по настанувањето на ваквата околност.

19.1.4. ЛАЈКАМОБАЈЛ се обврзува дека во најкраток можен рок кој нема да биде подолг од оној предвиден со одредбите на оваа РПИ, ќе ја исправи секоја пречка, оперативен испад или друга техничка грешка.

19.1.5. ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе биде овластен привремено да го запре обезбедувањето на Интерконекциските услуги предмет на оваа РПИ, доколку Операторот не ја платил издадената Фактура по истекот на дополнителен рок од најмногу 15 (петнаесет) дена од денот на

доспевање на фактурата или доколку Операторот не ја ревидирал, или обновил банкарската гаранција од точка 11.10 на оваа РПИ.

- 19.1.6. ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе биде овластен привремено да престане да ги обезбедува Интерконекциските услуги, доколку Операторот не ги платил предвидените трошоци за обезбедување на Интерконекциските услуги.
- 19.1.7. Привремениот престанок во врска со подточките 19.1.5 и 19.1.6 ќе трае до подмирување на сите доспеани долгови или до доставата на продолжување на банкарската гаранција, освен доколку во меѓувреме не настапат причини за прекин на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ, без влијание на останатите права на ЛАЈКАМОБАЈЛ кои му припаѓаат на основа на важечките закони, другите прописи и Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ.
- 19.1.8. Во случај на доцнење на Операторот при обезбедувањето на Интерконекциските услуги и/или остварување на потребните технички претпоставки за обезбедување на Интерконекциските услуги, тогаш рокот за извршување на обврската на ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе се продолжи до извршување на Интерконекциските услуги и/или до остварување на потребните технички претпоставки за обезбедување на Интерконекциските услуги.
- 19.1.9. ЛАЈКАМОБАЈЛ е овластен на привремен престанок во врска со подточките 19.1.5. и 19.1.6. со претходно писмено известување доставено до Операторот и надлежното регулаторно тело во рок од најмногу 15 (петнаесет) дена од денот на достава на писменото известување.

19.2. Предвиден прекин на Интерконекциските услуги

- 19.2.1. Во случај на очекуван прекин на Интерконекциските услуги ЛАЈКАМОБАЈЛ претходно писмено ќе го известат Операторот за времето, причината и условите на прекилот.
- 19.2.2. Процедурата за отстранување на пречки ќе се извршува согласно одредбите од член 10.
- 19.2.3. Планираниот прекин на Интерконекциските услуги нема да влијае на континуитетот на правниот однос на Страните.

19.3. Непредвиден прекин на Интерконекциските услуги

- 19.3.1. ЛАЈКАМОБАЈЛ има право да изврши непредвиден прекин на Интерконекциските услуги доколку Операторот прекрши некоја од обврските преземени со правниот однос на Страните воспоставен

со Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ, а особено доколку:

- 1) ја прекрши својата обврска за плаќање на надоместоците согласно утврденото во член 11 и не го плати доспелиот долг и по истекот на рокот утврден во точка 11.5;
- 2) ја прекрши обврската за спречување злоупотреби на сопствената мрежа и/или мрежата на ЛАЈКАМОБАЈЛ или доколку презема или толерира активности кои причинуваат материјална или нематеријална штета на ЛАЈКАМОБАЈЛ, активности кои не се во согласност со закон и законски прописи и покрај примено писмено известување и даден разумен временски рок за исправање на ваквото прекршување кој не може да биде пократок од 5 (пет) дена;
- 3) не го исполни нивото на договорените параметри или стандардите за квалитет, и покрај применото писмено известување за оваа цел и дадениот разумен временски рок за исправање на ваквото прекршување кој не може да биде пократок од 5 (пет) дена;
- 4) ги прекршува обврските за типот на Интерконекциските услуги кои се овозможени врз основа на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ (на пример испраќа сообраќај до дестинации или на Пристапни Точки и Точки на интерконекција кои не се договорени, испраќа сообраќај предмет на услуги кои не се договорени или сообраќај со карактеристики кои не се договорени, итн.) и покрај примено писмено известување и даден разумен временски рок за исправање на ваквото прекршување кој не може да биде пократок од 5 (пет) дена;
- 5) прекрши други обврски дефинирани во член 5, 8 и 9 на оваа РПИ, и покрај примено писмено известување и даден разумен временски рок за исправање на ваквото прекршување кој не може да биде пократок од 5 (пет) дена;
- 6) сериозно прекрши други обврски од Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ и покрај применото писмено известување за таа цел и дадениот разумен рок за исправување на таквото прекршување;

19.3.2. ЛАЈКАМОБАЈЛ има право да изврши прекин на Интерконекциските услуги, доколку вкупниот фактуриран и нефактуриран долг на Операторот го надмине за 10% износот на обезбедената банкарска гаранција и доколку Операторот го надмине рокот за обезбедување на ревидирана банкарска гаранција како што е утврдено во член 11.10 и покрај примено писмено известување и даден разумен временски рок кој не може да биде пократок од 5 (пет) дена.

19.3.3. Во случаите наведени во претходниот став, Операторот ќе му исплати надомест на ЛАЈКАМОБАЈЛ за трошоците направени во врска со исклучувањето и повторното воспоставување на Интерконекцијата.

- 19.3.4. Доколку исклучувањето на Интерконекциските услуги е направено поради причини наведени во ставовите 2), 3) и 4) на овој член, тогаш Операторот дополнително ќе му исплати на ЛАЈКАМОБАЈЛ и надомест на евентуалната штета која била предизвикана на ЛАЈКАМОБАЈЛ од прекршувањето на договорните обврски. Притоа, правилата за надомест на штета ќе се определат согласно член 18.

19.4. Основен (важен) услов

- 19.4.1. ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе ги овозможи Интерконекциските услуги предмет на оваа РПИ ако Барањето за обезбедување Интерконекција за Интерконекциските услуги на Операторот не е штетно по работењето, односно целовитоста и меѓусебното функционирање на Мрежата и услугите на ЛАЈКАМОБАЈЛ, за интероперабилност на бараните Интерконекциски услуги со други услуги со цел да е обезбедена заштитата на приватноста, услугите и интерните податоци, мрежната опрема, програмската поддршка (software), вклучувајќи ги основните податоци и доверливите информации.

19.5. Виша сила

- 19.5.1. Страните нема да бидат одговорни за неизвршување на било кои од нивните обврски наведени во оваа РПИ и Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ кога таа невозможност е заради Виша сила настаната по склучување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ.
- 19.5.2. Страните согласно утврдуваат дека во случај на непредвидени околности во постапката за прибирање на потребните одобренија од страна на надлежните државни тела потребни за извршување на обврските од оваа РПИ и Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ, а кои ќе имаат влијание на привремена неможност за извршување на обврските според оваа РПИ и Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ, ќе се применуваат одредбите од овој член.
- 19.5.3. Страната која е погодена од дејството на Виша сила мора без одложување, а најдоцна во рок од 24 (дваесет и четири) часа, по писмен пат да ја извести другата Страна и да наведе кои од своите договорени обврски не е во состојба да ги изврши заради дејството на Виша сила и да наведе проценка на времето кога нема да биде во можност да ги извршува наведените обврски.
- 19.5.4. Во случај на дејство на Виша сила погодената Страна ќе вложи максимален напор во извршувањето на своите обврски според оваа РПИ и Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ.

- 19.5.5. Доколку Вишата сила спречува извршување на еден дел од оваа РПИ и Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ, а кој дел не влијае врз извршувањето на оваа РПИ и Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ во целост, погодената Страна ќе продолжи да извршува дел од своите обврски врз кои не влијае дејството на Вишата сила, доколку таквото делумно извршување е прифатливо за другата Страна.
- 19.5.6. Доколку делумното извршување на оваа РПИ и Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ не е прифатливо за другата Страна, таа има право да го раскине Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ со писмено известување со моментален учинок.
- 19.5.7. Доколку дејството на Вишата сила трае подолго од 3 (три) месеци, Страните ќе се договорат за тоа дали Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ ќе остане во сила. Ако Страните не постигнат договор во рок од 7 (седум) дена, Договорната страна погодена од дејството на Виша сила има право да го раскине Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ со писмено известување со моментален учинок.

20. ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕКРШУВАЊЕ НА ДОГОВОРОТ ЗА ИНТЕРКОНЕКЦИЈА СКЛУЧЕН ВРЗ ОСНОВА НА РПИ

20.1. Доколку едната Страна (Несовесна Страна) го прекршува Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ, односно не ги почитува, ги злоупотребува или, делумно и/или ненавремено ги исполнува договорните одредби, другата Страна (Совесна Страна) има право на Несовесната Страна да и ги наметне следните последици:

1) Надомест на штета (одговорност) согласно дефинираното во член 18.

2) Прекин на Интерконекциските услуги

Согласно условите предвидени во точка 19.3, ЛАЈКАМОБАЈЛ може да изврши прекин на Интерконекциските услуги.

3) Раскинување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ:

Прекршување на обврските кои произлегуваат од оваа РПИ може да биде причина за предвременно раскинување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ, согласно со одредбите наведени во точка 22.2.

21. ВАЖНОСТ И ИЗМЕНИ НА РПИ НА ЛАЈКАМОБАЈЛ

21.1. Оваа РПИ стапува на сила на датумот на прием на конечната одлука на АЕК за одобрение на истата, без определен рок на важност. Истата може да биде изменета и дополнета по барање од АЕК или по одобрена иницијатива на ЛАЈКАМОБАЈЛ согласно релевантните законски и подзаконски одредби.

По стапувањето на сила на оваа РПИ доколку истата влијае на веќе склучените договори за интерконекција, ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе го достави до Операторот изменетиот и/или дополнетиот договор за интерконекција во рок од 15 (петнаесет) календарски дена од денот на објавувањето на својата веб страница. Одредбите од изменетата и дополнетата РПИ имплицитно ќе станат дел од веќе склучениот договор за интерконекција. Доколку Операторот не сака да ги прифати овие измени и/или дополнувања ќе побара раскинување на договорот во рок од 15 (петнаесет) календарски дена од приемот на измените и дополнувањата.

Доколку ЛАЈКАМОБАЈЛ ја измени и дополни РПИ - со одобрение на АЕК - и измените и дополнувањата влијаат на претходно склучен договор за интерконекција, ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе го достави до Операторот изменетиот и дополнетиот договор за интерконекција во рок од 15 (петнаесет) календарски дена од денот на објавувањето на својата веб страница. Одредбите од изменетата и дополнетата РПИ имплицитно ќе станат дел од договорот за интерконекција. Доколку Операторот не сака да ги прифати измените и дополнувањата на претходно склучениот договор за интерконекција, Операторот ќе побара раскинување на договорот во рок од 15 (петнаесет) календарски дена од приемот на измените и дополнувањата.

21.2. Доколку по извршената анализа на релевантниот пазар АЕК утврди дека ЛАЈКАМОБАЈЛ повеќе не е оператор со значителна пазарна моќ на пазарот на услуги за кои се однесува оваа РПИ, истата ќе престане да важи на денот на приемот на Одлуката на АЕК за отповикување на Одлуката за определување на оператор со значителна пазарна моќ. Во таков случај, ЛАЈКАМОБАЈЛ нема да биде обврзан:

- 1) да продолжи да преговара врз основа на оваа РПИ дури и во случај кога Барање било доставено пред датумот на Одлуката на АЕК за отповикување на Одлуката за определување на ЛАЈКАМОБАЈЛ како оператор со значителна пазарна моќ,
- 2) да ги обезбедува Интерконекциските услуги кои биле предмет на оваа РПИ по 30 (триесет) дена од денот на укинување на РПИ.

21.3. ЛАЈКАМОБАЈЛ го задржува правото да предложи за измена на РПИ во согласност со ЗЕК и подзаконските акти.

22. ВРЕМЕТРАЕЊЕ, РАСКИНУВАЊЕ И ИЗМЕНА ИЛИ ДОПОЛНУВАЊЕ НА ДОГОВОРОТ ЗА ИНТЕРКОНЕКЦИЈА СКЛУЧЕН ВРЗ ОСНОВА НА РПИ

22.1. Времетраење на важноста на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РПИ

22.1.1. Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ ќе стапи на сила на денот на неговото потпишување и останува на сила во текот на иницијалниот период на важност од 3 (три) години. По барање на било која Договорна страна доставено до другата Страна во писмена форма најдоцна 1 (еден) месец пред истекот на иницијалниот период на важност Договорот може да се продолжи за нов период на важност во траење од 3 (три) години. Договорот автоматски се продолжува за дополнителна 1 (една) година доколку ниедна од Страните не ја информира другата Страна за нејзината намера да не го продолжи Договорот 30 (триесет) дена пред истекот на Договорот.

22.1.2. ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе овозможи воспоставување на Интерконекција во рок од 60 (шеесет) дена од склучувањето на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ, а по успешно реализирани тестови за Интерконекција согласно точка 5.6 и исполнета обврска за обезбедување на банкарска гаранција согласно точка 11.10. Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ може да биде раскинат, во согласност со неговите одредби или релевантните закони на Република Македонија.

22.2. Предвремено раскинување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ

22.2.1. Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ може да биде предвремено раскинат на еден од следните начини:

- а) Со заедничка спогодба на двете Договорни Страни како што е регулирано во точка 22.3, или
- б) Со еднострано раскинување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ од една од Договорните Страни како што е дефинирано во точка 22.4.

22.2.2. Во случај на раскинување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ по било кој основ, Операторот нема право да бара враќање на платени средства по основ на Надоместоци за интерконекција дефинирани во Прилог 3, ниту на надомест на идна неостварена заработувачка.

22.3. Раскинување со заедничка спогодба

- 22.3.1. Секоја од Страните може да иницира предвременно раскинување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ по пат на заедничка спогодба поради една или повеќе оправдани причини кои ќе се смета дека постојат кога ќе биде правно невозможно или економски неоправдано да се придржуваат на оваа РПИ и Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ, поради измени во законите или значителна промена на пазарните или другите потребни услови за негово спроведување кои настанале после потпишувањето на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ. Условите за раскинување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ по овој основ ќе се сметаат за исполнети кога овластените потписници на двете Страни како одговорни лица кои ги застапуваат Страните ќе се согласат на истото и ќе склучат писмен акт за престанок на неговата важност.

22.4. Еднострано раскинување

- 22.4.1. Раскинување поради измени на одредбите од оваа РПИ

Доколку измената на оваа РПИ е неприфатлива за Операторот, тој може да побара раскинување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ. За таа цел Операторот ќе испрати писмено известување до ЛАЈКАМОБАЈЛ при што Договорот за интерконекција ќе биде раскинат по истекот на рокот од 30 (триесет) дена од денот на приемот на писменото известување од страна на ЛАЈКАМОБАЈЛ.

Во случај на укинување на обврската за оваа РПИ, ЛАЈКАМОБАЈЛ има право да го раскине Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ по истекот на рокот од 30 (триесет) дена од денот на приемот на писменото известување испратено од страна на ЛАЈКАМОБАЈЛ до Операторот во врска со укинувањето на обврската за оваа РПИ.

- 22.4.2. Раскинување поради прекршување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ

ЛАЈКАМОБАЈЛ има право еднострано и предвременно да го раскине Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ со Операторот, доколку Операторот прекршува или ненавремено и/или нецелосно исполнува една или повеќе обврски од Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ или го злоупотребува постоењето на Договорот за реализација на други цели кои не се договорени помеѓу Страните.

Пред раскинувањето на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ, ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе испрати писмено предупредување до Операторот со наведување на договорните обврски кои се прекршени и наведување на начинот на нивното прекршување.

Согласно условите наведени во точка 19.3, доколку мрежата на едната Страна неповолно влијае на нормалната работа на мрежата на другата Страна, или пак претставува закана за безбедноста, другата Страна може да прекине да ги обезбедува услугите до степен и во период кои се разумни со цел да се обезбеди нормална работа на нејзината мрежа и намалување на ризикот по сигурноста.

Доколку наведените прекршувања не бидат исправени во рок од 15 (петнаесет) дена по приемот на писменото предупредување ЛАЈКАМОБАЈЛ може да испрати писмо за еднострано раскинување без дополнителен отказан рок.

Раскинувањето по овој основ може да се изврши за секое прекршување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ кое влијае врз целосното и навременото остварување на неговиот предмет односно цел, а особено, но не ограничувајќи се на следните причини:

- 1) Доколку Операторот не ги исполни обврските за зголемување на Водовите за интерконекција согласно одредбите за димензионирање во член 9;
- 2) Доколку Операторот не го исполнува нивото на договорените параметри, стандардите за квалитет и договорните обврски согласно оваа РПИ;
- 3) Доколку Операторот прекршува или злоупотребува договорни одредби за постигнување на цели кои не се утврдени во оваа РПИ;
- 4) Доколку Операторот на друг начин ја злоупотребува мрежата и/или му причинува штета на ЛАЈКАМОБАЈЛ;
- 5) Доколку Операторот доцни со плаќањето на своите обврски, под услов ЛАЈКАМОБАЈЛ, два пати безуспешно по писмен пат одредил дополнителен рок од 30 (триесет) дена за извршување на истата обврска за плаќање сметано од денот на примањето на известувањето;
- 6) Доколку Операторот ги пренесе или отстапи своите права и/или обврските од Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ, спротивно на одредбите од членот 26 од оваа РПИ со рок на раскинување од 30 (триесет) дена сметано од денот на примањето на известувањето;
- 7) Доколку Операторот не изврши било која своја обврска од Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ во било кој дел (освен обврска од став 5 од оваа точка) т.е. не ја поправи таквата повреда во рок од 30 (триесет) дена сметано

од денот на примањето на известувањето откако ЛАЈКАМОБАЈЛ доставил писмено известување за повредата која ја предизвикала штетата.

Доколку фактите и околностите кои се основ за раскинување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ бидат исправени во текот на временскиот рок даден во известувањето, Договорот ќе остане во полна важност и дејство, а известувањето за раскинување ќе се смета за неважечко.

22.4.3. Раскинување без дополнителен отказан рок

ЛАЈКАМОБАЈЛ има право на еднострано предвременно раскинување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ без давање на дополнителен отказан рок доколку Операторот:

- 1) Стане финансиски инсолventен, против него е поведена стечајна постапка или постапка за ликвидација на трговското друштво, од моментот на настанување на една од овие околности;
- 2) Престане важноста на издадените дозволи за работа или неговата јавна комуникациска мрежа престане да биде функционална за обезбедување на Интерконекциските услуги кои се уредени со Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ, од моментот на престанокот на важноста на дозволата или од моментот на прекинот на функционирањето на мрежата;
- 3) Во текот на траењето на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ, повеќе од два пати, или континуирано во период подолг од 15 (петнаесет) дена прекршува или ненавремено и/или нецелосно исполнува една или повеќе договорни обврски или го злоупотребува постоењето на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ за реализација на други цели кои не се договорени помеѓу Договорните Страни, во смисла на подточка 22.4.2, од моментот на исполнување на еден од наведените два услови.

Било која од Страните има право еднострано да го раскине Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ во случај на Виша сила, како што е опишано во точка 19.5, со континуирано времетраење повеќе од 3 (три) месеци, со достава на писмено известување до другата Страна без дополнителен отказан рок.

22.5. Обврски при престанување на важноста на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РПИ

- 22.5.1. По престанување на важноста на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ (по било кој основ) сите надоместоци за Интерконекција и Интерконекциските услуги извршени до денот на престанување на важноста на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ доспеваат за плаќање.
- 22.5.2. Сите оспорени износи за кои Операторот поднел приговор на фактура ќе се решат согласно точка 11.9 од оваа РПИ.
- 22.5.3. Доколку причината поради која се раскинува Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ повлекува и плаќање на договорна казна и/или надомест на штета, во смисла на дефинираното во оваа РПИ, Операторот е должен на ЛАЈКАМОБАЈЛ да ги плати и таквите надоместоци, врз основа на доставена фактура. Сите плаќања по основ на овој член треба да се извршат најкасно во рок од 1 (еден) месец од денот на раскинувањето на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ.
- 22.6. Општи одредби за измена на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РПИ**
- 22.6.1. Освен ако не е поинаку утврдено со оваа РПИ, било која измена или дополнување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ ќе биде валидна само ако е направена во писмена форма и потпишана од страна на овластени претставници од двете Страни.
- 22.6.2. Прилозите кон Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ го сочинуваат неговиот составен дел и можат да бидат изменети само во писмена форма, со потпис од овластени претставници на двете Страни.
- 22.6.3. Секоја Страна може да побара измена и/или дополнувања на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ во било кое време со испраќање на писмено барање до другата Страна кое треба да содржи разумни детали за прашањата за кои двете Страни треба да разговараат.
- 22.6.4. Страната која бара измена и/или дополнувања на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ ќе и ја изрази својата намера на другата Страна минимум 30 (триесет) календарски дена пред датумот кој се предлага за преговори.
- 22.6.5. На основа на барањето за измена и/или дополнување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ, Страните ќе преговараат во добра волја да ги разрешат прашањата со цел да се договорат за релевантни измени на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ.

- 22.6.6. Доколку не се постигне договор по бараните измени и/или дополнувања во рок од 45 (четириесет и пет) дена од датумот на започнување на преговори, секоја Страна може да покрене процедура за разрешување на спор пред АЕК.

23. ОДВОИВОСТ НА ОДРЕДБИТЕ

- 23.1. Во случај било која одредба од оваа РПИ од било која причина се покаже дека е правно неважечка или неизвршлива, тоа нема да влијае врз валидноста или извршливоста на останатите одредби од оваа РПИ.
- 23.2. Секоја неважечка одредба треба да биде заменета за соодветна правно важечка одредба што најблиску ги изразува намерите на Страните.

24. МЕЃУСЕБНИ ОДНОСИ МЕЃУ ДОГОВОРЕНИТЕ СТРАНИ

- 24.1. Со оваа РПИ и Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ не се засноваат ниту таквиот Договор ќе се смета како засновање, ниту било која Страна ќе го користи за засновање ниту за претставување на нивниот меѓусебен однос како било кој вид на застапништво, партнерство или заедничко вложување.
- 24.2. Ниту една од Страните нема никакво овластување за преземање на некакви обврски во име на другата Страна, ниту ќе делува како претставник на другата Страна, освен во случаи кога за тоа достави писмено известување, одвоено од оваа РПИ и Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ.
- 24.3. Ниту една одредба од оваа РПИ и Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ нема да се смета како намера да се подели добивката или загубата кои би настанале во текот на исполнувањето на оваа РПИ и Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ.

25. РЕШАВАЊЕ НА СПОРОВИ

- 25.1. Сите спорови кои можат да настанат врз основа на оваа РПИ првенствено ќе постои обид за нивно спогодбено решавање.
- 25.2. Секоја Страна ќе вложи максимални напори да ги разреши евентуалните спорови, несогласувања или разлики во мислење помеѓу нив, кои произлегуваат од или се во врска со имплементацијата, примената или толкувањето на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ, првенствено преку преговори помеѓу Страните преку лицата за контакт.
- 25.3. Сите спорови кои не можат да се решат спогодбено во рок од 45 (четириесет и пет) дена од денот на настанувањето на спорот или кои ги надминуваат нивните овластувања во подрачјето на одлучување, особено оние кои се однесуваат на важни обврски од оваа РПИ, без одложување ќе бидат проследени до одговорните лица на Страните од страна на координатор и тоа во форма на писмен извештај за проблемот. Ако одговорните лица од Страните не дојдат до решение во рок од понатамошни 15 (петнаесет) дена, Договорните страни можат да отпочнат со постапки во согласност со ставовите 4, 5 и 6 од овој член.
- 25.4. Сите спорови кои произлегуваат од оваа РПИ а се во надлежност на АЕК, ќе бидат решени пред истото тело.
- 25.5. Сите спорови кои произлегуваат од РПИ и Договорот склучен врз основа на оваа РПИ, а не можат да бидат решени спогодбено ќе бидат решени од страна на надлежниот суд Скопје 2 Скопје.
- 25.6. Страните се согласни дека во користењето на своите права во согласност со оваа РПИ, секоја од Страните има право да побара од надлежниот суд издавање на привремени мерки.

26. ОТСТАПУВАЊЕ

- 26.1. Оваа РПИ ги обврзува Страните и нивните универзални правни наследници.
- 26.2. Ниедна Страна не е овластена, без претходно писмено одобрение од другата Страна, да го отстапи Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ, ниту на друг начин да пренесе било кое од своите права и обврски спрема тој Договор на било кое трето лице. Страните согласно утврдуваат дека наведеното претходно писмено одобрение нема да се одолговлекува без оправдани причини.
- 26.3. Страните се согласни во случај на отстапување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ, дека на поврзаните друштва не им е потребно претходно писмено одобрение, туку е доволно писмено известување за отстапување на едната Страна на другата Страна.

27. МЕРОДАВНО ПРАВО

- 27.1. На оваа РПИ како и на сите спорови кои може да настанат врз основа на оваа РПИ, се применува важечкото право на Република Македонија.

28. СКЛУЧУВАЊЕ НА ДРУГИ ДОГОВОРИ МЕЃУ СТРАНИТЕ

- 28.1. ЛАЈКАМОБАЈЛ и Операторот може да склучат посебни договори за Дополнителни услуги надвор и независно од оваа РПИ, како и интерконекциски договори за интерконекциски услуги кои не се предмет на оваа РПИ.

29. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

29.1. Составни делови на оваа РПИ

29.1.1. Во прилог на овој, главен текст, на оваа РПИ на ЛАЈКАМОБАЈЛ, следните Прилози ќе бидат инкорпорирани, по следниот редослед:

Прилог 1. ТЕРМИНИ И ТОЛКУВАЊА

Прилог 2. ИНТЕРКОНЕКЦИСКИ УСЛУГИ ПРЕДМЕТ НА РПИ НА ЛАЈКАМОБАЈЛ

Прилог 3. НАДОМЕСТОЦИ

Прилог 4. ФАКТУРИРАЊЕ И НАПЛАТА

Прилог 5. ВОСПОСТАВУВАЊЕ И УПРАВУВАЊЕ СО ИНТЕРКОНЕКЦИЈА

Прилог 6. УСЛОВИ ЗА ТЕСТИРАЊЕ НА ИНТЕРКОНЕКЦИСКИТЕ УСЛУГИ

Прилог 7. АДРЕСИ ЗА КОНТАКТ И МЕСТА ЗА ПРИЈАВУВАЊЕ

Прилог 8. НУМЕРАЦИЈА

29.1.2. Во случај на недоразбирање помеѓу текстовите на главниот дел на оваа РПИ, Прилозите и Додатоците на РПИ, за решавање спорови релевантен ќе биде главниот дел на РПИ.

29.1.3. Во случај на проблеми со толкувањето или конфликт на одредби меѓу главниот текст и неговите Прилози, Прилозите ќе бидат толкувани во смисла на главниот текст (главниот дел) на РПИ.

29.1. Толкување на поими и термини

30.1.4. Поимите и термините користени во оваа РПИ одговараат на поимите дефинирани во ЗЕК и релевантните подзаконски акти донесени на основа на ЗЕК.

ПРИЛОЗИ КОН ДОГОВОРОТ ЗА ИНТЕРКОНЕКЦИЈА

ПРИЛОГ 1. ТЕРМИНИ И ТОЛКУВАЊА	96
ПРИЛОГ 2. ИНТЕРКОНЕКЦИСКИ УСЛУГИ ПРЕДМЕТ НА РПИ НА ЛАЈКАМОБАЈЛ	104
ПРИЛОГ 3. НАДОМЕСТОЦИ.....	105
1. Надоместоци за Интерконекциските услуги кои ЛАЈКАМОБАЈЛ ги обезбедува на Операторот	105
1.3. Надоместоци за Интерконекција	105
1.4. Измена на применетите надоместоци	107
ПРИЛОГ 4. ФАКТУРИРАЊЕ И НАПЛАТА	108
1.1. Фактурање на Интерконекциските услуги.....	108
1.2. Фактурање на Надоместоците за интерконекција	108
ПРИЛОГ 5. ВОСПОСТАВУВАЊЕ И УПРАВУВАЊЕ СО ИНТЕРКОНЕКЦИЈА	109
1. Пристапни точки за размена на говорен сообраќај.....	109
2. Пристапни точки за сигнализациски сообраќај	109
3. Приказ на Интерконекцијата на Мрежите на ЛАЈКАМОБАЈЛ и Операторот (физичко поврзување и сигнално поврзување)	Error!
Bookmark not defined.	
ПРИЛОГ 6. УСЛОВИ ЗА ТЕСТИРАЊЕ НА ИНТЕРКОНЕКЦИСКИТЕ УСЛУГИ	110
ПРИЛОГ 7. АДРЕСИ ЗА КОНТАКТ И МЕСТА ЗА ПРИЈАВУВАЊЕ	112
ПРИЛОГ 8. НУМЕРАЦИЈА	113

ПРИЛОГ 1. ТЕРМИНИ И ТОЛКУВАЊА

- 1.1. За сите термини кои се употребени во текстот на оваа РПИ, а не се дефинирани во овој Прилог ќе се применуваат нивните законски или меѓународни стандардизирани дефиниции.
- 1.2. Било кои други технички термини ќе се толкуваат во согласност со дефинициите дадени во ITU-T (CCITT), GSM Асоцијацијата и ETSI препораките и стандардите.
- 1.3. Во оваа РПИ се користат термини кои ги имаат следниве значења:

ASR:	Според Препораката E.425 на ITU-T ASR претставува однос помеѓу бројот на зафатености кои резултираат со сигнал на одговор и вкупниот број на зафатености
CLI:	Основна информација содржана во сигнализациониот систем кој ја идентификува повикувачката страна
MOS:	Според Препораката P.800 на ITU-T MOS е параметар кој го опишува субјективното доживување на квалитетот на врската
NER:	Според Препораката E.411 на ITU-T NER претставува однос помеѓу бројот на зафатени проследени крајни уреди и вкупен број на зафатености.
OIP:	Open Interface Platform – Оперативна платформа на ЛАЈКАМОБАЈЛ за Мрежни услуги, која ги вклучува сите надградени, унапредени или изнајмени верзии на платформата.
Gateway:	Активна комутирачка опрема која е директно поврзана на Точка на интерконекција (преку пасивни некомутирачки елементи).
Оператор:	Оператор на јавна комуникациска мрежа е правно лице кое има право да гради, поседува, изнајмува и работи со јавна комуникациска мрежа и придружни средства и може да дава јавна комуникациска услуга и кој има обврска да понуди односно да побара интерконекција помеѓу сопствената јавна комуникациска мрежа и јавната

	комуникациска мрежа на друг оператор .
АЕК:	Агенција за електронски комуникации како надлежно регулаторно тело за електронски комуникации во Република Македонија
ЗЕК:	Закон за електронските комуникации ("Службен весник на Република Македонија" бр.39/2014, 188/2014, 44/2015, 193/2015, 11/2018, 21/2018)
Барател	Оператор на јавна комуникациска мрежа кој сака да ја поврзе својата јавна комуникациска мрежа со јавната мобилна мрежа/јавна телефонска мрежа на фиксна локација на ЛАЈКАМОБАЈЛ со цел да му се овозможи користење на услугите на ЛАЈКАМОБАЈЛ кои се предмет на оваа РПИ.
ЛАЈКАМОБАЈЛ:	Друштво за телекомуникации ЛАЈКАМОБАЈЛ ДООЕЛ Скопје (ул. 23 Октомври бр. 11А, 1000 Скопје)
Страна/Договорна страна:	ЛАЈКАМОБАЈЛ или Операторот, во зависност од контекстот "Страни" значи ЛАЈКАМОБАЈЛ и Операторот заедно.
Јавна комуникациска мрежа:	Електронска комуникациска мрежа што се користи целосно или првенствено за обезбедување на електронски комуникациски услуги достапни на јавноста
Јавна мобилна комуникациска мрежа:	Јавна комуникациска мрежа што се користи за обезбедување на мобилни комуникациски услуги достапни на јавноста
Јавна комуникациска услуга:	Електронска комуникациска услуга достапна на јавноста
Мрежа:	Јавна мобилна комуникациска мрежа или Јавна фиксна телефонска мрежа на ЛАЈКАМОБАЈЛ или на Операторот
Мрежа на ЛАЈКАМОБАЈЛ:	Јавна мобилна комуникациска мрежа на ЛАЈКАМОБАЈЛ
Мрежа на Операторот:	Јавна мобилна комуникациска мрежа или Јавна фиксна телефонска мрежа на Операторот

Корисник/Претплатник:	Физичко или правно лице кое користи или бара јавна комуникациска услуга.
Интерконекција:	Физичко и логично поврзување на Јавните комуникациски мрежи на различни оператори, за да им се овозможи на корисниците на еден оператор да комуницираат со корисниците на истиот или друг оператор, или пристап до услуги што ги обезбедува друг оператор. Интерконекција е посебен вид на пристап, имплементиран помеѓу операторите на јавни комуникациски мрежи.
Интерконекцискиот пристап:	Интерконекциски пристап се состои од Надворешна секција и од по една придружна Внатрешна секција, секоја во просториите на ЛАЈКАМОБАЈЛ и на Операторот.
Интерконекциска услуга:	Услуга за терминирање на национален говорен сообраќај во Јавната мобилна комуникациска мрежа на ЛАЈКАМОБАЈЛ и која е предмет на оваа РПИ.
Сообраќај:	Говорен сообраќај.
Дополнителни услуги:	Дополнителни услуги се услуги кои се обезбедуваат врз основа на посебен договор за дополнителни услуги, и не се предмет на РПИ.
Пристапна точка:	Физички интерфејс во рамки на Мрежата на ЛАЈКАМОБАЈЛ на кој може да се поврзуваат Водови за интерконекција.
Точка на интерконекција:	Точка во која се спојуваат Мрежите, со што во однос на сообраќајот кој се разменува помеѓу Мрежите го чини интерфејсот помеѓу Мрежите.
Точка на разграничување	Физичка точка на Водот за интерконекција на која двете Мрежи се интерконектирани и како таква претставува граница помеѓу подрачјето на одговорностите и сопственостите на ЛАЈКАМОБАЈЛ и Операторот во врска со Интерконекција.
Внатрешна секција:	Се состои од приклучок на комутацискиот систем кој има gateway функционалност, внатрешни водови и уреди кои ја сочинуваат мрежата.

Надворешна Секција:	Трансмисиона патека која вклучува Вод за интерконекција и не вклучува Внатрешна Секција; кореспондира на мрежна конекција.
Интерконекциски сообраќај:	Сообраќај кој се пренесува преку Вод(т)вите за интерконекција и се однесува на Интерконекциските услуги опфатени во Прилог 2. Мерењето и регистрирањето на интерконекцискиот сообраќај ќе се основа на Времето на разговор.
Национален повик:	Повик со говорен сообраќај оригиниран од Корисник со национален број кој се наоѓа во Јавна мобилна комуникациска мрежа или Јавна фиксна телефонска мрежа управувана од оператор на јавна комуникациска мрежа во Република Македонија. Националниот број (NSN – National Significant Number) е со формат дефиниран согласно Планот за нумерација на Република Македонија.
Сигнализациски вод (1x64):	Сигнализацискиот вод се состои од најниското функционално ниво (ниво 1) во сигнализацискиот систем бр.7 (SS7). Преставува двонасочен преносен пат за сигнализација, а се состои од два податочни канали кои работат заедно, но во спротивна насока и со иста брзина. Дигиталниот сигнализациски вод се состои од дигитални преносни канали и дигитални центри или нивната терминална опрема која служи како интерфејс спрема сигнализациските терминали. Дигиталните преносни канали може да се изведат од дигиталниот мултиплексиран сигнал 2048 kbit/s, кој има структура во склад со дефиницијата од ITU-T Препораката G.704. Временскиот слот за воспоставување на сигнализацискиот вод се договара помеѓу Страните. Сигнализацискиот вод служи за пренос на ISUP и/или SCCP пораки.
Прекин:	Спрема дефиницијата од документот "ITU Provisional list of definitions forming the basis of ITU terminology", Volume I и II
Терминална опрема:	Опрема која е поврзана на мрежна приклучна точка и служи за предавање,

	<p>прием и обработка на комуникациски содржини. Може да биде мобилен телефон, систем или системи или комбинација на повеќе системи кои на корисникот му овозможуваат користење на Интерконекциските услуги, а чија работа е во склад со важечките закони и другите прописи во Република Македонија.</p>
Терминирање на повици	<p>Национални повици оригинирани од корисници на Операторот кои завршуваат во Мрежата на ЛАЈКАМОБАЈЛ.</p>
Вод за интерконекција (капацитет: n x E1):	<p>Вод помеѓу Пристапната точка на ЛАЈКАМОБАЈЛ и Пристапната точка на Операторот кој служи за Интерконекција и кој може да биде еднонасочен или двонасочен.</p>
Зафатеност:	<p>Спрема дефиницијата од документот "ITU Provisional list of definitions forming the basis of ITU terminology", Volume I и II</p>
Време на разговор:	<p>Conversational/chargable time – Согласно Препораката D.150 на ITU-T е времето кое поминува помеѓу прием на "Answer" сигнал и прием на соодветен "Release" сигнал мерено од Страната која ги обезбедува интерконекциските податоци за фактурирање.</p>
Успешен повик:	<p>Повик за кој повикувачкиот Корисник примил "Answer" сигнал како потврда, согласно дефинираното во меѓународните препораки и стандардот наведен во D.150 ITU-T.</p>
Повик:	<p>Претставува обид за воспоставување на говорна, dial-up или факс услуга, преку испраќање на IAM ISUP пораката.</p>
СМС порака:	<p>или SMS (Short Message Service) претставува текстуална порака во пишана форма, која е составена од најмногу 160 карактери кодирани со 7 бита поединечно или порака со еквивалентна битска големина, со функционалностите според техничката спецификација ETSI GSM 03.40.</p>
Успешна СМС порака:	<p>порака за која што е добиена потврда за доставеност од мрежата на</p>

ЛАЈКАМОБАЈЛ до мрежата на Операторот според спецификацијата ETSI GSM 03.40/ 3GPP TS 23.040.

Надомест за интерконекција:

Надомест за воспоставување и одржување на интерконекцијата.

Надомест за Интерконекциски услуги:

Надомест што го наплаќа ЛАЈКАМОБАЈЛ од Операторот за Интерконекциските услуги, во рамките на РПИ.

Давател на услуга на изнајмени линии за интерконекција:

Оператор на јавна комуникациска мрежа или Давател на јавна комуникациска услуга кој обезбедува изнајмени линии за имплементација на Надворешната секција од интерконекцискиот пристап.

Работен ден:

Времетраење наведено во форма на стандардни работни денови - понеделник до петок и со исклучок на државни празници на РМ, според македонската регулатива

Календарски ден:

Времетраење наведено во форма на даден број на "денови"

Договор за интерконекција склучен врз основа на РПИ:

Договор за интерконекција склучен помеѓу Операторот и ЛАЈКАМОБАЈЛ чиј предмет се Интерконекциските услуги регулирани со Референтната понуда за интерконекција на ЛАЈКАМОБАЈЛ. Договорот ги опишува техничките услови, оперативните услови, наплатата, планирањето и функциските услови за Интерконекција помеѓу Страните и овозможува интерконекција помеѓу Мрежите на ЛАЈКАМОБАЈЛ и Операторот.

IOP- NW:

Interoperability record; the IOP- NW врши мониторинг на интерконекцијата на мрежите за првиот Интерконекциски пристап меѓу ЛАЈКАМОБАЈЛ и Операторот.

CLI:

Calling Line Identification - Идентификација на повикувачки број

	-CLIP (CLI Presentation) Овозможува претставување на бројот на повикувачкиот претплатник на повиканиот претплатник
	-CLIR (CLI Restriction) Овозможува рестрикција на претставувањето на бројот на повикувачкиот претплатник на повиканиот претплатник
COLP:	Connected Line Identification Presentation
COLR:	Connected Line Identification Restriction
Call Waiting:	Повик на чекање - При примање на повик за време на започнат разговор претплатникот добива звучен сигнал дека има нов повик.
Call Hold:	Задржување на повик - При примање на повик за време на започнат разговор претплатникот добива звучен сигнал дека има нов повик, при што постојниот повик може да се задржи за да се воспостави новиот повик и по завршувањето, претплатникот повторно да се врати на првиот повик.
CFU:	Call Forwarding Unconditional
CFB:	Call Forwarding Busy
CFNRy:	Call Forwarding No Reply
Conference call:	Конференциска врска - овозможува едновремен разговор на најмногу 6 претплатници.
CFNRc:	Call Forwarding Not Reachable

1.4. Во овој Договор се користат кратенки кои ги имаат следниве значења:

ASR:	Answer-Seizure Ratio
DDF:	Digital Distributed Frame
ETSI:	European Telecommunications Standard Institute
GMSC:	Gateway Mobile Switching Center
GSM:	Global System for Mobile Communications
IAM	Initial Address Message
IEC:	International Electrotechnical Committee
ISDN:	Integrates Services Digital Network
ISUP:	ISDN User Part
ITU:	International Telecommunications Union
ITU-T:	International Telecommunications Union - Telecommunication Standardization Sector
MOS:	Mean Opinion Score
MSC:	Mobile Switching Center
MTP:	Message Transfer Part
NER:	Network Effectiveness Ratio
NNI:	Node to Node Interconnection
NSOC:	Network and Services Operations Center
ODF:	Optical Distribution Frame
OIP:	Open Interface Platform
SCCP:	Signaling Connection Control Part
SMS:	Short Message Service
SMSC:	Short Message Service Center
UNI:	User Network Interface
PCM:	Pulse Code Modulation

ПРИЛОГ 2. ИНТЕРКОНЕКЦИСКИ УСЛУГИ ПРЕДМЕТ НА РПИ НА ЛАЈКАМОБАЈЛ

1. Услуга за Терминирање на национален говорен сообраќај во Јавната мобилна комуникациска мрежа на ЛАЈКАМОБАЈЛ

1.1. Спецификација на Интерконекциската услуга

1.1.1. ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе овозможи воспоставување на говорни повици базирани на комутација на кола кон национални дестинациски кодови (НДК) и претплатничките броеви на корисниците или скратени броеви со почетни две цифри "15" во својата Јавна мобилна комуникациска мрежа преку договорениот Интерконекциски пристап, на договорените Пристапни точки со мрежата на Операторот за да се овозможи терминирање на Национален сообраќај кој потекнува од корисници на Операторот.

1.1.2. За предметната Услуга специфицирана во овој член ќе бидат обезбедени следниве дополнителни услуги:

CLIP/CLIR, COLP/COLR, CFU, CFB, CFNRy, CFNRc, Call Waiting, Call Hold, Conference call

1.1.3. Интерконекциската услуга се состои од размена на сигнализација по сигнален канал и пренос на говор по говорен канал, односно размерна на сигнализација и говор по IP линкови со имплементиран QoS.

1.1.4. ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе ја обезбеди предметната Интерконекциска услуга согласно со договорените референтни податоци за сообраќајот помеѓу ЛАЈКАМОБАЈЛ и Операторот според член 8 од Главниот дел на РПИ.

ПРИЛОГ 3. НАДОМЕСТОЦИ

1. Надоместоци за Интерконекциските услуги кои ЛАЈКАМОБАЈЛ ги обезбедува на Операторот

1.1. Надоместоци за Интерконекциската Услуга за терминирање на национален говорен сообраќај во Јавната мобилна комуникациска мрежа на ЛАЈКАМОБАЈЛ кој оригинира од корисници на Операторот

1.1.1. Надоместокот на услугата за терминирање на национален говорен сообраќај во Јавната мобилна комуникациска мрежа на ЛАЈКАМОБАЈЛ кој оригинира од корисници на Операторот, изнесува 1,50 МКД/минута без вклучен ДДВ.

1.1.2. Надоместокот по минута е без вклучен ДДВ и важи во текот на целиот ден и не зависи од периодот.

1.2. Надоместоци за Интерконекција

1.2.1. За иницијалното воспоставување на Интерконекцијата, за користење, како и за секоја понатамошна надградба на Интерконекцијата, Операторот ќе ги плати трошоците за Интерконекција спрема ценовникот на ЛАЈКАМОБАЈЛ утврден во Табела 1 од овој член.

Табела 1. Надоместоци за иницијално воспоставување, надоградување и користење на Интерконекција

Ред. бр.	Услуга	Надоместоци во денари (без ДДВ)
1)	Подготвување на Пристапната точка	Врз база на реално настанати трошоци
2)	2.1) Подготвување, програмирање и анализа на податоците за имплементација на нумерацијата за централата; 2.2) Имплементација на рутирање на централата и тестирање на нумерацијата за сообраќај ; 2.3) Тестирање – Подготовка на мрежата на ЛАЈКАМОБАЈЛ 2.4) Тестирање на иницијалните воспоставувања 2.5) Воспоставување на сигнализација и тестна сигнализацииска точка 2.6) Воспоставување на билинг	150,000 денари, еднократно по секоја Пристапна точка
3)	Промена на сетинзите за рутирање	12,380 денари по секоја промена
4)	Подесувања/промени во мрежата на ЛАЈКАМОБАЈЛ, по настан	Врз база на реално настанати трошоци
5)	Дополнителни тестови или корекција на грешка (поради недостаток на искуство на другата Страна)	6,200 денари по час по ангажиран човек
6)	Други трошоци	Врз база на реално настанати трошоци
7)	Еднократен надоместок за секој активен миним интерфејс на страната на GMSC на ЛАЈКАМОБАЈЛ во рамки на Внатрешната секција	60,000 денари
8)	Еднократен надоместок за инсталирање на телефонски интерконекциски линк – 1 Gbps IP линк	10,287 денари
9)	Еднократен надоместок при промена на сигнална точка или воведување на нова опрема	12,500 денари
10)	Месечен надоместок за секој активен E1 интерфејс на страната на GMSC на ЛАЈКАМОБАЈЛ во рамки на Внатрешната секција	10,500 денари
11)	Месечен надоместок за близок телефонски интерконекциски линк – 1 Gbps IP линк	20,510 денари
12)	Месечен надоместок за близок телефонски интерконекциски линк – 1 Gbps IP линк (со редунданса на географска локација Велес)	40,873 денари

13)	Месечен надоместок за говорен канал во IP близок телефонски интерконекциски линк	212 денари
14)	Месечен надоместок за администрација и одржување на Интерконекција по тип на мрежа	9,500 денари
15)	Месечен надоместок за управување, одржување и поддршка на сигнални линкови	1,600 денари

(Надоместоците се изразени без вклучен ДДВ)

1.2.2. Доколку во текот на интерконекциските тестови за Интекронекциските услуги се појават дополнителни трошоци за ЛАЈКАМОБАЈЛ заради недостаток на искуство или опрема за тестирање кај Операторот, на Операторот ќе му биде фактуриран износ во вредност од 6,200 денари по час по ангажиран човек.

1.2.3. Доколку поради техничките карактеристики на опремата на Операторот, ЛАЈКАМОБАЈЛ треба да инсталира дополнителни уреди, ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе му ги наплати на Операторот сите трошоци поврзани со набавката и поставувањето на таа дополнителна опрема.

1.2.4. По откажувањето на Интерконекцијата или по раскинување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ, ЛАЈКАМОБАЈЛ не е обврзан да му ги врати на Операторот платените надоместоци дефинирани во Табела 1.

1.3 Надоместоци за колокација

Услуга	Цена во МКД (без ДДВ)
Еднократен надоместок за инсталирање на колокација	По проценка
Месечен Надомест За изнајмување На Просторија (за 1 м ²)	615
Месечен Надомест За Управување И Одржување, за Колокациска Просторија опремена со климатизација	2,374
Месечен Надомест За Контрола На Влез/Безбедносен Систем	1,080
Надомест За Потрошувачка На Електрична Енергија (за 1 KW)	По фактура

1.4 Измена на применетите надоместоци

1.4.1. Измената на применетите надоместоци дефинирани во овој Прилог 3 од РПИ единствено може да се случи врз основа на пропишаното во член 21 од главниот текст на РПИ.

ПРИЛОГ 4. ФАКТУРИРАЊЕ И НАПЛАТА

1.1. Фактурање на Интерконекциските услуги

Фактурирањето и наплатата Страните ги вршат во согласност со одредбите на член 11 од Главниот дел на РПИ и на основа на таму пропишаната форма на содржина на Фактурата.

Во случај на неплаќање на фактурата по доспевањето на фактурата, ќе се пресметуваат законски затезни камати.

1.2. Фактурање на Надоместоците за интерконекција

Фактурирањето и наплатата Страните ги вршат во согласност со одредбите на член 11 од Главниот дел на РПИ и на основа на таму пропишаната форма на содржина на Фактурата.

Во случај на воспоставување на иницијална Интерконекција, ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе издаде фактура за Надоместоците за интерконекција пред комерцијалниот почеток и пуштањето во работа на Интерконекциските услуги и откако Страните ќе потпишат и разменат Протокол за успешно спроведени тестови за Интерконекциските услуги. Рокот за плаќање на таа фактура е веднаш по нејзиното издавање.

Во случај на дополнителни работи и/или изведување на дополнителни тестирања, ЛАЈКАМОБАЈЛ издава фактура најдоцна до 10 (десеттиот) ден во тековниот месец за сите работи извршени во претходниот календарски месец, со доспевање на плаќањето во рок од 10 (десет) дена од денот на издавање на фактурата.

Во случај на неплаќање на фактурата ќе се пресметуваат законски затезни камати.

ПРИЛОГ 5. ВОСПОСТАВУВАЊЕ И УПРАВУВАЊЕ СО ИНТЕРКОНЕКЦИЈА

1. Пристапни точки за размена на говорен сообраќај

1.1. Пристапни точки на ЛАЈКАМОБАЈЛ

1.1.1. Пристапните точки за размена на говорен сообраќај на ЛАЈКАМОБАЈЛ на која Операторот ќе го пренесува сообраќајот за Интерконекциските услуги предмет на оваа РПИ се:

Пристапна точка	Адреса на физичка локација
ЛМ GMSC SK	ул. Орце Николов бб, Скопје, Зграда Лименка, Приземје
ЛМ SBC SK	ул. Индустриска бб, Скопје МТХ Маџари

1.1.2. Говорен сообраќај до броеви и серии на броеви доделени од АЕК на ЛАЈКАМОБАЈЛ вклучувајќи и пренесени броеви на ЛАЈКАМОБАЈЛ, се обезбедува преку физички Вод за интерконекција до пристапната точка ЛАЈКАМОБАЈЛ ЛМ GMSC SK.

1.1.3. Говорен сообраќај по IP протокол (RTP) до броеви и серии на броеви доделени од АЕК на ЛАЈКАМОБАЈЛ вклучувајќи и пренесени броеви во ЛАЈКАМОБАЈЛ се обезбедува преку физички Вод за интерконекција до пристапната точка ЛМ SBC SK преку физички Вод за IP интерконекција до соодветните IP рутирачки елементни на пристапната точка во МТХ-Маџари Скопје на адреса Индустриска бб, Скопје.

2. Пристапни точки за сигнализациски сообраќај

2.1. Пристапни точки на ЛАЈКАМОБАЈЛ

2.1.1. Пристапните точки за размена на ISUP сигнализациски сообраќај на ЛАЈКАМОБАЈЛ на која Операторот ќе го пренесува сообраќајот за Интерконекциските услуги предмет на оваа РПИ е:

Пристапна точка	Адреса на физичка локација
ЛМ GMSC SK	ул. Орце Николов бб, Скопје, Зграда Лименка, Приземје

- 2.1.2. Пристапните точки за размена на SIP Сигнализациски сообраќај на ЛАЈКАМОБАЈЛ на која Операторот ќе го пренесува сообраќајот за Интерконекциските услуги предмет на оваа РПИ е:

Пристапна точка	Адреса на физичка локација
ЛМ SVC SK	ул. Индустриска бб, Скопје МТХ Маџари

ПРИЛОГ 6. УСЛОВИ ЗА ТЕСТИРАЊЕ НА ИНТЕРКОНЕКЦИСКИТЕ УСЛУГИ

Операторот се согласува и целосно прифаќа дека е потребно да се спроведе тестирање согласно условите и постапките одредени во оваа РПИ, за цели на воспоставување на Интерконекција меѓу Мрежата на ЛАЈКАМОБАЈЛ и Мрежата на Операторот.

Операторот се согласува и целосно ги прифаќа техничките параметри на Интерконекција како и постапките за тестирање на интерконекциските капацитети предвидени во оваа РПИ.

Операторот се согласува и целосно прифаќа дека за потребите на спроведување на тестирањето на Интерконекциските услуги предмет на оваа РПИ ќе обезбеди и ќе ја подготви целата потребна опрема согласно спецификациите на ЛАЈКАМОБАЈЛ.

Трошоците за спроведување на тестирањето за Интерконекциските услуги предмет на оваа РПИ од претходниот став во целост ги сноси Операторот. ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе издаде посебна фактура за трошоците за спроведување на тестирањето за Интерконекциските услуги предмет на оваа РПИ во согласност со надоместоците предвидени во Табела 1 од Прилог 3 од оваа РПИ.

Потребните параметри за спроведување на тестирањето дефинирано во оваа РПИ, Страните дополнително ќе ги разменат, задолжително пред спроведување на тестирањето.

Тестирањето се спроведува исклучиво во работно време (9 - 17 часот) и во тек на работен ден (понеделник - петок)

ПРИЛОГ 7. АДРЕСИ ЗА КОНТАКТ И МЕСТА ЗА ПРИЈАВУВАЊЕ

1. ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе ги достави сите барања и известувања до Операторот преку лична достава или со препорачана пратка на следната адреса:

Фирма:
Седиште:
Оддел:

2. ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе ги достави сите пријави на пречки на пријавното место на Операторот за пријава на пречки 24 часа дневно:

Име на службата:
Адреса:
Телефон:
Факс:
Е-маил:

ПРИЛОГ 8. НУМЕРАЦИЈА

- 1.1. Страните ќе користат негеографски и географски броеви или серии на броеви за кои е добиено соодветно решение од АЕК за доделување на броеви и серии на броеви.
- 1.2. Броевите и сериите на броеви на ЛАЈКАМОБАЈЛ употребени за обезбедување на Интерконекциските услуги предмет на оваа РПИ дефинирана во Прилог 2 се доделени со соодветни решенија на АЕК.
- 1.3. Оператор се обврзува да достави броеви и серии на броеви употребени за обезбедување на Интерконекциските услуги предмет на оваа РПИ дефинирани во Прилог 2, пред започнувањето на тестирањето за Интерконекциските услуги.
- 1.4. Операторот превзема обврска да доставува во Мрежата на ЛАЈКАМОБАЈЛ национални повици кои доаѓаат од други броеви или серии на броеви во Република Македонија, доколку истите се наведени и договорени во Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ. Исклучок од ова се повиците генерирани од роаминг корисниците во мрежата на Операторот и пренесените броеви.
- 1.5. Во случај АЕК или друго релевантно тело да донесе измени во Планот за нумерација на Република Македонија, или во случај ако некоја од Страните направи измена во сопствените доделени броеви и серии на броеви, секоја од Страните ќе ги сноси трошоците за адаптација во сопствената мрежа.
- 1.6. Страните нема да ги користат, без писмена согласност од другата Страна, броевите или сериите на броеви наменети за Интерконекциските услуги предмет на оваа РПИ за пристапување до други услуги кои не се опфатени со оваа РПИ. Секоја Страна има право да им го забрани пристапот на своите Корисници до броеви или серии на броеви кои не се дефинирани во Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа РПИ. Во случај користењето на броеви или серии на броеви кои не се дефинирани во оваа РПИ не престане и се случува за период подолг од еден (1) месец, тогаш тоа ќе се смета како материјална повреда на оваа РПИ, предмет на одредбите на член 22 од главниот текст на оваа РПИ.
- 1.7. ЛАЈКАМОБАЈЛ и Операторот меѓусебно ќе се информираат по писмен пат за доделените броеви и серии на броеви, за да направат навремено адаптирање во нивните мрежи.
- 1.8. Доставувањето на повиците од Операторот во мрежата на ЛАЈКАМОБАЈЛ ќе се извршува согласно доделените броеви и серии на негеографски броеви од АЕК за обезбедување на јавни комуникациски услуги преку јавна мобилна комуникациска мрежа и во согласност со Планот за нумерација на Република Македонија.

ДОДАТОЦИ КОН ДОГОВОРОТ ЗА ИНТЕРКОНЕКЦИЈА

ДОДАТОК 1.	ФОРМА НА ИЗВЕШТАЈОТ ЗА СООБРАЌАЈ	115
ДОДАТОК 2.	ТЕКСТ НА БАНКАРСКАТА ГАРАНЦИЈА	116
ДОДАТОК 3.	ФОРМУЛАР ЗА ПРИЈАВА НА ДЕФЕКТИ/ПРЕЧКИ И ЗА ПЛАНИРАНИ РАБОТИ ЗА ИНТЕРКОНЕКЦИСКИТЕ УСЛУГИ.....	118
ДОДАТОК 4.	ИЗВЕШТАЈ ЗА ГРЕШКИ ПРИ ТЕСТИРАЊА.....	120
ДОДАТОК 5.	ПРЕДВИДУВАЊЕ НА СООБРАЌАЈ И КАПАЦИТЕТИ ЗА ИНТЕРКОНЕКЦИЈА	121

ДОДАТОК 1. ФОРМА НА ИЗВЕШТАЈОТ ЗА СООБРАЌАЈ

На следниот приказ е даден Извештајот за Сообраќај за Интерконекциските услуги предмет на РПИ обезбедена од ЛАЈКАМОБАЈЛ:

Година,мес ец:	Сообраќај пренесен од Операторот до ЛАЈКАМОБАЈЛ					
	Вкупен број на повици	Траење на повици (минути)	МКД по минута	За наплата (МКД)	ДДВ (18%)	За наплата со ДДВ (МКД)
	(A)	(B)	(C)	(D)=(BxC)	(E)=(Dx0,18)	(F)=(D+E)
Услуга за Терминира ње на национален говорен сообраќај во мрежата на ЛАЈКАМОБА ЈЛ						
Вкупен износ за наплата						

ДОДАТОК 2. ТЕКСТ НА БАНКАРСКАТА ГАРАНЦИЈА

На основа на Договорот за гаранција бр. _____ склучен помеѓу _____ (во понатамошниот текст: **Банка**) и друштвото _____, _____, (во понатамошниот текст: _____), Банката издава, во корист на Друштвото за телекомуникации ЛАЈКАМОБАЈЛ ДООЕЛ Скопје, ул. 23 Октомври бр. 11А, 1000 Скопје, (во понатамошниот текст: **Корисник на гаранцијата**), следната

БАНКАРСКА ГАРАНЦИЈА Бр. _____

1. Се утврдува дека на ден ____ 201__ год., _____ и Корисникот на гаранцијата го склучиле Договорот за интерконекција (во понатамошниот текст: **Договор**) со кој Корисникот на гаранцијата се обврзува на _____ да му обезбедува Интерконекциски услуги во мрежата на ЛАЈКАМОБАЈЛ, под услови и рокови утврдени во Договорот, а _____ се обврзува помеѓу другото месечно на основа на издадените фактури со рок на доспевање наведен во Договорот да ги плаќа надоместоците за Интерконекциските услуги во согласност со одредбите на Договорот.
2. Во согласност со одредбите на Договорот, _____ е обврзан на Корисникот на гаранцијата да му достави безусловно, неотповиклива банкарска гаранција на првиот писмен повик и без приговори за уредно плаќање на надоместоците за Интерконекциските услуги на износ кој одговара на вкупниот надомест за Интерконекциските услуги за период од 6 (шест) месеци врз основа на доставените податоци за предвидено користење на капацитети за интерконекција и доставените податоци за предвидување на говорниот сообраќај кој треба да терминира во мрежата на ЛАЈКАМОБАЈЛ за период од 6 (шест) месеци (производ помеѓу предвидениот говорен сообраќај и надоместокот за Интерконекциските услуги кои Корисникот му ги обезбедува на _____), кој износ нема да биде помал од _____, и тоа со важност од 1 (една) година од денот на склучувањето на Договорот или за период од _____ до _____ година.
3. Со оваа неотповиклива банкарска гаранција, Банката се обврзува на Корисникот на гаранцијата на првиот писмен повик и без приговори, кој повик содржи изјава на Корисникот на гаранцијата дека _____ не ги извршил своите обврски за плаќање на било кој доспеан износ за надоместоците за Интерконекциските услуги, да го исплати секој износ или износи кои во вкупна вредност може да изнесуваат најмногу

_____ денари
(со букви: _____ денари)

4. Повикот од точка 3. на оваа гаранција се смета за извршен со неговата достава на адреса _____ на Банката и/или на факс бројот на Банката _____.
5. Оваа неотповиклива банкарска гаранција на прв повик и без приговори стапува на сила на денот на донесувањето, и важи до _____ година. По истекот на овој рок престануваат сите обврски на Банката спрема Корисникот на гаранцијата, освен обврските настанати со повикот за исплаќање кој е доставен до Банката пред истекот на рокот за важност на гаранцијата на начин предвиден во точка 4 од оваа гаранција.

Во Скопје, _____

Банка
Потпис на одговорното лице и печат на банката

ДОДАТОК 3. ФОРМУЛАР ЗА ПРИЈАВА НА ДЕФЕКТИ/ПРЕЧКИ И ЗА ПЛАНИРАНИ РАБОТИ ЗА ИНТЕРКОНЕКЦИСКИТЕ УСЛУГИ

Информација за техничките дефекти		
☐ Планирани работи ☐ Грешка/деградација		Приоритет: ☐ P1 ☐ P2 ☐ P3
☐ Пријава ☐ ЛАЈКАМОБАЈЛ ☐ Оператор Датум: _____ Време: _____ Лице/телефон: _____	☐ Потврда на прием ☐ ЛАЈКАМОБАЈЛ ☐ Оператор Датум: _____ Време: _____ Лице/телефон: _____	☐ Одјава ☐ ЛАЈКАМОБАЈЛ ☐ Оператор Датум: _____ Време: _____ Лице/телефон: _____
Број на грешки: ЛАЈКАМОБАЈЛ: Оператор:	Време на почеток: Датум: _____ Време: _____	Време на завршување: Датум: _____ Време: _____
	Очекувано време на траење: _____	
	Траење на грешка: _____ минути	
Место на пријава: Service operation на ЛАЈКАМОБАЈЛ Адреса: ул. 23 Октомври бр. 11А, 1000 Скопје Телефон: 0791212 Телефакс: E-mail: CS@lycamobile.mk	Оператор: Адреса: Телефон: Телефакс: E-mail:	
Детален опис		

Насока/локација/релација:

Систем:

Позиција на системот:

Опис на грешката:

(делумен/целосен испад, испад на SS7 сигнализацијата, трасмисија, недостапност на услуги)

Причина за грешката:

Проблем во групите на Водови за интерконекција:

Вистинско време на недостапност во случај на планирани промени:

ДОДАТОК 4. ИЗВЕШТАЈ ЗА ГРЕШКИ ПРИ ТЕСТИРАЊА

ЛАЈКАМОБАЈЛ - Оператор		Извештај за грешки (ИГ) Продукт		ИГ бр.:
Датум:	Категорија на грешка:	Гаранција:	Повторна изводливост:	Приоритет:
Пријавено од:		Компанија:	Тел. бр.:	Факс:
Преземено од:		Компанија:	Тел. бр.:	Факс:
Вид на мрежен елемент: Име на мрежниот елемент: Реф. бр.: Мрежа:			Верзија: Софтверска верзија: Тестен чекор: Краен рок:	
Прилози: Други ИГ:			Реф. бр. / издание: Некоректни документи:	
Краток опис:				

Текст на пораката (error message):

Дефектот е отстранет од компанијата: _____

Референтен број: (на извештајот за грешката до
производителот)

Елиминација на грешката (превземени мерки)

Следни тестирања Датум: _____ Име: _____

Забелешки:

Завршен извештај за грешки, датум: _____ Име _____

ДОДАТОК 5. ПРЕДВИДУВАЊЕ НА СООБРАЌАЈ И КАПАЦИТЕТИ ЗА ИНТЕРКОНЕКЦИЈА

1. Иницијално предвидување на сообраќај

Иницијалните податоци за предвидување на националниот говорен сообраќај во врска со Интерконекциските услуги на Операторот за период од првите 12 (дванаесет) месеци по воспоставување на Интерконекција се дадени во следната табела.

	Месец по воспоставување на интерконекција												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Терминирање на национален говорен сообраќај – (минути)													

2. Тековно планирање на сообраќај

Тековното планирање на националниот говорен сообраќај во врска со Интерконекциските услуги е согласно точка 9.2 од оваа РПИ.

3. Иницијално предвидување на капацитети за Интерконекција

Иницијалните податоци за предвидување на капацитети за Интерконекција на Операторот за период од првите 12 (дванаесет) месеци по воспоставување на Интерконекција се дадени во следната табела.

Капацитет	Месец по воспоставување на интерконекција												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
E1 2 Mbit/s линк													
1 Gbps IP линк													

4. Тековно планирање на капацитети

Тековното планирање на капацитети за Интерконекција е согласно точка 9.1 од оваа РПИ.